

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobodjenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 285 (13.818)

Trst, petek, 14. decembra 1990

Epicenter je bil v morju pred obalo pri Sirakuzah

Hud potres na Siciliji

*Vsaj šestnajst mrtvih, več sto ranjenih in nekaj tisoč brez strehe nad glavo
Reševalne akcije se nadaljujejo, odločno pa je posegla tudi civilna zaščita*

Reševalci hitijo pri svojem nevhvaležnem delu v Carlentiniju

(Telefoto AP)

SIRAKUZE — V noči na četrtek je ob 1.24 močan potres, ki je po zadnjih podatkih zahteval najmanj šestnajst smrtnih žrtev in več sto ranjenih, hudo prizadel jugovzhodno Sicilijo, predvsem pa področje Sirakuz, Raguse, Catanie, Messine in Caltanissette. Prebivalce je zajela panika, saj sta po splošnih računih kaka dva milijona prebivalcev prespala na prostem, nekaj tisoč oseb pa je ostalo brez strehe.

Epicenter potresa je bil v zalivu Noto kakih deset kilometrov vzhodno od Sirakuz, trajal je 45 sekund in imel jakost med sedmo in osmo stopnjo Mercallijeve lestvice. Takoj po prvem, majmočnejšem in najdaljšim sunkom, so sledili še štirje, ki pa na srečo niso povzročili dodatne škode. Sledil je še sunek ob 9.12 zjutraj, nato pa se je zemlja dokončno umirila. Vseeno so tudi sinoči mnogi prebivalci jugovzhodne Sicilije iz bojazni pred ponovnimi sunki že drugič prespali na prostem.

Najbolj prizadeti kraji so Carlentini,

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Polemičen kurziv v današnjem Avantiju na račun Kvirinala in tajnika KPI Ghino di Tacco bi rad pojasnilo o srečanju Cossige z Occhetom

RIM — Komunistični tajnik Occhetto pravi, da o zadevi Gladio, o potrebi, da predsednik republike parlamentu pojasni »očitno nasprotje«
med odločitvami ministrskega sveta z dne 5. oziroma 7. decembra, ni spremenil svojega stališča niti po predčerašnjem srečanju s predsednikom Cossigo. Toda srečanje na Kvirinalu ni prepričalo niti tajnika PSI Bettina Craxija, ki v zelo polemičnem kurzivu s podpisom Ghino di Tacco v današnjem Avantiju poudarja, »da je medtem ko so v Milanu v protestnem sprevodu nosili napis "Cossiga morilec", Occhetto z lilijo v roki prihajal na Kvirinal«. »O tem srečanju«
- pravi Craxi - »krožijo najbolj neverjetni glasovi in ob tej nenadni pomiritvi bi bilo zato ob zahtevi komunistov po razjasnitvi v parlamentu, kaj se je zgodilo med državnim poglavarjem in Palačo Chigi med 5. in 7. decembrom, tudi umestno zahtevati pojasnilo, zakaj sta se srečala in kaj sta drug drugemu povedala predsednik republike in voditelj opozicije.«

Craxijev kurziv je kritičen do Kvirinala in zelo polemičen do tajnika KPI. Toda Craxi je bil polemičen do Occheta že na jutranji tiskovni konferenci zaradi Occhettovega na-

sprotovanja predsedniški republiki in »popolne nepozornosti«, to so bile besede tajnika PSI, »do edine strategije, ki zasluži pozornost in vsa prizadevanja levice, to je do socialistične enotnosti«. Tudi Occhetto ni hotel ostati nič dolžan in je odgovoril, »da se izmišljajo pripovedke in zagovarjajo intrige«. Poudaril je še, da se komunisti nočejo mešati v notranje spore v večini, vladi ali v KD. »Nas zanima le resnica o Gladiu in o vseh njegovih odklonih. Pomirila in zadovoljila nas bo le ena sama beseda: resnica; in to resnica o vseh skrivnostih in prikrivanjih, ki so zastrupila politično ozračje,«
je še dejal tajnik KPI.

O Gladiu pa je včeraj razpravljalo tudi vodstvo KD. Forlani je izrazil prepričanje, da dogodki v zvezi s tako imenovano vzporedno organizacijo SID ne bodo imeli negativnih posledic za preverjanje v vrstah večine neke v sredini januarja. Tajnik KD je tudi dejal, da je možno, da je prišlo do nekaterih nespornostov med Kvirinalom in Palačo Chigi, vendar pa naj bi se Cossiga in Andreotti o tem že pogovorila. Tudi Andreotti je v zvezi z Gladiom dejal, da je vlada najbolj zainteresirana, da pride na dan popolna resnica, pri

tem pa je izrazil dvom, da naj bi imele vse te zahteve po resnici na eni strani zgolj propagandistični značaj. S tem je nedvomno mislil na KPI, najbrž pa tudi na socialiste in republikance, ki so si v preteklih dneh odločno prizadevali, da bi ugotavljanje zakonitosti Gladia prepustili »odboru nepristranskih strokovnjakov«. Ministrski predsednik pa je včeraj tudi zagotovil, da je javnost tajnih služb v novem mednarodnem položaju vsekar možna in in je treba do nje priti v čim krajšem času.

Tajnik KD Forlani pa je v zvezi s preverjanjem v večini dejal, da bo imela pri tem nedvomno pomembno mesto tudi volilna reforma, na podlagi predloga KD. Na koncu je še dejal, da je zanj bilanca vlade pozitivna, kar je v očitnem nasprotju s trditvami socialistov, ki zahtevo po preverjanju utemeljujejo prav z nezadovoljstvom nad slabimi rezultati vlade, ob tem pa še zahtevajo, da se zadnji del legislature posveti uvajanju neposrednih volitev predsednika republike oziroma naj se s tem v zvezi izvede referendum, na katerem naj bi se o tem izrekli italijanski volilci.

G. R.

V napadu na vlak ubito mlado dekle

PADOVA — Osem ali devet roparjev je včeraj nekaj po 18. uri napadlo poštni vagon ekspresnega vlaka št. 2628, ki je vozil na progi med Benetkami in Milanom, pri tem pa je bila ubita 22-letna Cristina Pavesi, dvanajst oseb, med njimi dve hujše, pa je bilo ranjenih. Do napada je prišlo med krajema Vigonza in Ponte di Brenta v bližini Padove, banditi pa so pri napadu uporabili dve bombi.

Dekle je umrlo povsem slučajno, ker je ravno v trenutku napada, mimo pripeljal vlak Bologna - Benetke, na katerem je bilo tudi nesrečno dekle in vsi ranjeni potniki. Roparji so namreč med napadom tudi streljali s poteznimi puškami in eden od nabojev je ubil Pavesijevo na drugem vlaku. Kot so povedali nekateri potniki, naj bi dva izmed roparjev prišla na vlak v Mestrah, kolikšen je plen pa včeraj zvečer še niso vedeli. Na poštni vagon so se povzpeli med obstreljevanjem z dvema policijskima agentoma, vlak pa so kasneje z zasilno zavoro ustavili v bližini Vigonze in se nato izgubili v neznanu.

Med srečanji slovenskega ministra Rupla s sovjetskimi in ruskimi funkcionarji Moskva podpira jugoslovansko integriteto

MOSKVA — Predsednik republiškega sekretariata za mednarodno sodelovanje Dimitrij Rupel je imel v Moskvi več srečanj s sovjetskimi in ruskimi funkcionarji.

V ministrstvu za zunanje zadeve SZ ga je sprejel namestnik ministra Julij Kvicinski in v pogovorih poudaril, da je SZ zainteresirana za integriteto Jugoslavije. Dejal je, da je tako sovjetsko stališče izrazil tudi predsednik Mihail Gorbačov nedavno v Parizu, ko se je srečal s predsednikom predsedstva Jugoslavije Borisavom Jovićem. Kvicinski je spomnil tudi na to, da so evropske meje nedotakljive in da je to stališče SZ, kakor tudi vseh drugih evropskih držav, udeleženk helsinške konference o varnosti in sodelovanju.

Dimitrij Rupel je obvestil sovjetskega diplomata o plebiscitu v Republiki Sloveniji. Ob tej priložnosti mu je predal štiri dokumente, ki se nanašajo na plebiscit. Eden je apel volilcem z volilnimi lističi, drugi je izjava o namerah, tretji je zakon o plebiscitu, četrti dokument pa se nanaša na odnos Slovenije s

Svetom Evrope oziroma na možnost članstva v njem. Kvicinski je pregledal vse te dokumente že v času pogovora vendar jih ni komentiral. Ko je Rupel pojasnjeval plebiscit, mu je Kvicinski rekel, da taka odločitev ni enostavna, da ima lahko ogromne posledice gospodarskega in drugega pomena. Vendar pa je dvakrat poudaril, da gre za jugoslovansko notranje vprašanje in da se SZ v to ne želi mešavati. Namestnik sovjetskega ministra, znan kot pogajalec SZ z ZDA, je spomnil, da ima SZ podobne probleme kot Jugoslavija. Ko je Dimitrij Rupel pohvalil njegove pogajalske sposobnosti in dejal, da bi bilo dobro, če bi tudi slovenskim predstavnikom povedal kaj o tem, je bil Kvicinski zelo odločen. Dejal je, pravijo udeleženci v pogovoru, da je morda dober pogajalec, da pa je tudi zelo oster in da bi moral povedati tudi neprijetne stvari. V tem kontekstu je Kvicinski rekel, da SZ ni bilo všeč to, kar se je dogajalo pred konferenčno dvorano sredi novembra v Pari-

zu na sestanku voditeljev Evrope in Severne Amerike ne samo z nekaterimi predstavniki iz SZ, ampak tudi iz drugih držav. To je bila očitno aluzija na prihod zunanjih ministrov iz Litve, Latvije in Estonije (sovjetskih pribalt-skih republik, ki so se odločile za odcepitev) v Pariz. Francoska vlada jih je povabila kot svoje goste, vendar je, kakor je slišati, na Gorbačovov pritisk umaknila svoje povabilo. Zato so jih pred vhomod zavrnil in se konference niso mogli udeležiti.

Včeraj se je Dimitrij Rupel srečal tudi s sovjetskim ministrom za trgovino Konradom Terehom in se pogovarjal o možnostih sodelovanja na trgovinskem področju. Srečal se je tudi z namestnikom ministra Rusije Borisom Kolokolovom. Tudi njemu je izročil omenjene štiri dokumente o plebiscitu. Tako imajo te dokumente sedaj v rokah tudi predstavniki SZ in njene največje republike.

Teh pogovorov se je med drugim udeležil tudi Jože Smole, poslanec slovenske skupščine in nekdanji veleposlanik v SZ. (dd)

V pismu predsedniku Bučarju

SKGZ o slovenski ustavi

Slovenska kulturno-gospodarska zveza je v teh dneh naslovila predsedniku skupščine Slovenije dr. Francetu Bučarju in ustavni komisiji skupščine pismo s konkretnimi predlogi popravkov, ki naj bi jih vnesli v osnutek slovenske ustave. SKGZ se je odločila za ta predlog, ker bi moral po njeni oceni osnutek v večji meri upoštevati razlike med Slovenci v zamejstvu in Slovenci v zdomstvu. Predvsem pa bi SKGZ želela, da se vprašanje učinkovito reši s posebnim členom in da je še bolj poudarjena skrb matične države za lastne manjšine in za njihov vsestranski razvoj. Pismo SKGZ se glasi:

Dne 3. maja 1990 je SKGZ že izrazila svoje mnenje o nekaterih aspektih nove predvidene slovenske ustave glede odnosov Republike Slovenije do tistih delov slovenskega naroda, ki živijo kot avtohtona narodnostna skupnost zunaj meja slovenske države ali kot izseljenci in zdomci na tujem, kot do svoje italijanske in madžarske manjšine. Medtem je bil predložen novi osnutek ustave Republike Slovenije, h kateremu dajemo sledeče pripombe.

Kar zadeva predvidene določbe o Slovencih, ki živijo zunaj meja Republike Slovenije, SKGZ meni, da je 3. člen novega osnutka ustave omejevalen in da ne predvideva ustreznega razločka med avtohtonimi Slovenci v zamejstvu in Slovenci, ki živijo razpršeni v tujini. Zato predlaga, da bi v osnutek ustave vključili poseben člen s sledečo formulacijo: »Republika Slovenija skrbi in se zavzema za uveljavljanje pravic avtohtonih slovenskih narodnostnih skupnosti v Italiji, v Avstriji in na Madžarskem za njihov vsestranski razvoj ter spodbuja njihovo povezovanje z republiškimi ustanovami in organizacijami.«

Glede pravic tujih državljanov, ki jih predvideva 12. člen osnutka ustave, je SKGZ mnenja, da je treba v večji meri upoštevati tiste Slovence, ki niso državljani Republike Slovenije, ter jim omogočiti ustrezno vključevanje v družbeno življenje. Zato predlagamo, da se 12. členu doda novi odstavek, kjer bo predvideno, da v določenih primerih sme zakon izenačiti z državljani Republike Slovenije tudi Slovence, ki ne pripadajo Republiki - (Kot možni vzor pri oblikovanju take formulacije opozarjamo na prva dva odstavka člena 51 italijanske ustave).

Glede predvidenih določb o zaščiti italijanske in madžarske narodne skupnosti obnavljamo že izrečeno mnenje, da mora nova slovenska ustava upoštevati sodobno evropsko razmišljanje o zaščiti narodnosti in jezikovnih manjšin, ki je prišlo do izraza v različnih aktih in dokumentih, sprejetih na evropski ravni, in hkrati da ne sme predvideti ali dopustiti nižje ravni zaščite od tiste, ki je bila doslej zagotovljena in predvidena v Sloveniji. Ob tem poudarjamo načelo doslednega spoštovanja želja, zahtev in potreb obeh manjšin, ki naj jim bo v celoti priznana vloga oseba in zagotovljena zaščita kulturnih, jezikovnih, gospodarskih in političnih značilnosti.

SKGZ nadalje predlaga, da se nova slovenska ustava izrecno sklicuje na dediščino in vrednote narodnoosvobodilnega boja slovenskega naroda, kateremu so tudi zamejski Slovenci prispevali svoj pomembni delež.

Z željo, da bi bilo naše mnenje koristen prispevek pri oblikovanju nove slovenske ustave, ki naj bo v skladu z načeli demokracije, svobode in enakopravnosti, Vas pozdravljamo.

Z včerajšnje tiskovne konference slovenskega obrambnega ministra Janše

Varnostno stanje je v Sloveniji boljše tako da ni treba več zaščititi objektov

LJUBLJANA — Slovenski obrambni minister Janša je potrdil, da ni več posebnih ukrepov za zaščito objektov v Sloveniji, ker je JLA »spustila« stanje pripravljenosti svojih oddelkov na nižjo stopnjo. V preteklih dneh je namreč prišlo do premikov posebnih enot v Slovenijo, prav tako tudi vojaške policije. V vojašnicah je bilo uvedeno izredno stanje: nabornikov niso spuščali na dopuste, oficirji so spali v kasarnah itd. Sedaj pa se je to stanje napetosti umirilo in bo najbrž tako do konca plebiscita.

Minister je na konferenci vse to povezal s sklepi sprejetimi na zasedanju zveznega predsedstva, predvsem pa s spremembo stališč v armadnem vrhu. To pa razlaga z zmago zdrave pameti v vrhovih armade oziroma taktiziranjem v zvezi z zmago Miloševića in njegove partije na srbskih volitvah. Toda obstajali so načrti še za nasilni odvzem orožja slovenski teritorialni obrambi in zapleno seznamov slovenskih nabornikov. To vprašanje ni več tako dramatično, ker je armada odložila vpoklice po 25. decembru, tako da se bodo slovenski fantje lahko udeležili plebiscita. To je povezano z načelnim stališčem predsedstva, da je slovenski plebiscit legitim in da izraža nesporno pravico vsakega naroda do samoodločbe. Vprašljiv pa je način in pri tem lahko pride do ponovnih zapletov in zaostrovanj.

Janša je v uvodu tiskovne konference izhajal iz načelnih stališč ustvarjanja slovenske državnosti, kar pomeni urejanje gospodarskih problemov, mednarodno priznanje in zagotovitev varnosti.

Varnostni problemi se lahko uredijo na razne načine, kar odpira tri sklope vprašanj: predvsem, kako bo reagirala JLA, ki je tudi upokojeni general in bivši poveljnik generalnega štaba Mirković priznal

legitimnost plebiscita, obenem pa dodal, da Slovenija ne more sama odločati. Nujen je dogovor o umiku federalne armade ali o njeni spremenitvi v konfederalno. S tem pa je povezano vprašanje lastnine zvezne države, ki se sestoji večinoma iz vojaških objektov in vojaške opreme.

Na seji zveznega predsedstva je armada sporočila svojo namero, da se bo »departizirala«, kar pomeni nekaj drugega od »depolitizacije«. Armada bo s svojim zakonskim predlogom naredila pomemben korak k temu, da v njej ne bodo več organizirane partijske celice. Toda zunaj se ponovno organizira kot Zveza komunistov - stranka za Jugoslavijo, s sestanki na sedežih armadnih klubov; poslali so že 140 tisoč pristopnih izjav. Po svetu velja pravilo, da aktivni častniki (policisti, sodniki itd.) ne morejo biti aktivni člani nobene stranke.

Pred skupščino, predsedstvom, vlado in televizijo, pa tudi pred vsemi številnimi objekti, razstresenimi po Sloveniji, torej ni več miličnikov ali teritorialcev, oboroženih z brzostrelkami. Stvari so se nekoliko umirile, kar hkrati pomeni, da bo plebiscit potekal normalno.

Včeraj so objavili zadnjo raziskavo, tokrat ne več telefonsko, temveč terensko, ko so vprašali za mnenje 1.400 volilcev Republike Slovenije. Rezultati so naravnost presenetljivo optimistični: na vprašanje ali se nameravate plebiscitu udeležiti, je 94,8 % anketirancev odgovorilo »da«, na vprašanje, kako bodo odgovorili, pa se je za samostojno državo Slovenijo odločilo 92 % odstotkov od tistih, ki bodo v nedeljo, 23. decembra, odšli na volišča.

Iz Beograda ni novih dramatičnih vesti. Milošević in njegova stranka slavita zmago in izvolitev z

izredno visokim številom glasov. Ni dvoma, da je Milošević legitimno izvoljen, in to na demokratičnih, večstrankarskih volitvah, ki jih je nadzorovala opozicija. Je pa odprto vprašanje Kosova in dejstva, da se tam albansko prebivalstvo volitev ni udeležilo, kar poleg mnogih drugih pojavov kaže na volitve in režim, ki se je v Srbiji utrdil, čudno muč ter zastavlja resna vprašanja.

Toda Milošević bo po srbski ustavi pet let predsednik Srbije in njen popolni gospodar. To dejstvo je včeraj priznal tudi hrvaški predsednik Franjo Tuđman, ki je poslal Miloševiću ne zgolj formalno čestitko ob izvolitvi, v kateri je med drugim rečeno: »Hkrati izražam upanje za uspešen razvoj odnosov med Republiko Srbijo in Republiko Hrvaško.« Čestitka zveni že kot protokolaren odnos med dvema suverenima, kar v bistvu oba predsednika tudi sta.

Slovenska reakcija pa je izražena že v omenjenem izidu Stikove terenske ankete, ki je bila opravljena 12. decembra, torej takrat, ko so slovenski volilci že vedeli za srbske rezultate. Prav tako spreminjeni so mednarodni komentariji, saj je očitno, da sta se v Jugoslaviji utrdila diametralno nasprotna sistema: na Severu demokratični in tržni, na Jugu pa centralistični in neoboljševski-nacionalistični z močnimi primesmi realsocializma. Perspektiva odceptive je zato vedno bolj realna.

Iz Beograda poročajo, da se je v Jugoslaviji septembra začel v 778 podjetjih stečajni postopek. Nelikvidnost je zajela 2.627 podjetij in znaša prek 14 milijard dinarjev. Hrvaška podjetja v Nišu zapirajo svoje obrate in na ceste so poslali že na tisoče delavcev.

BOGO SAMSA

LB naj ne bi izplačevala deviznih prihrankov?

LJUBLJANA — Včerajšnji zagrebški Vjesnik je ekskluzivno objavil informacijo, da bo Ljubljanska banka danes zaprla devizne šalterje. To je razbral iz pisma direktorja LB Antona Slapernika guvernerju Narodne banke Jugoslavije, v katerem LB zahteva od NBJ poravnava dolga iz naslova deviznih izplačil v podružnicah v Zagrebu in Sarajevu v višini 5,6 milijona dolarjev ter avans v višini 45 milijonov dolarjev za izplačila v decembru.

V razgovoru z Antonom Slapernikom izhaja podoben položaj tako v zagrebški kot v sarajevski podružnici Ljubljanske banke. V obeh podružnicah so namreč varčevalci od oktobra dvignili prek 70 milijonov dolarjev deviznih prihrankov in tako »zajedli« v devizna sredstva, ki so jih banke morale do oktobra 1988 obvezno deponirati pri Narodni banki Jugoslavije. Kot so nam povedali v LB v pismu svetu guvernerjev, ki naj bi zasedal danes, zahtevajo, da NBJ poplača dolg iz naslova obvezno deponiranih deviz v višini 4,7 milijona dolarjev zagrebški podružnici in 0,9 sarajevski (dvig omenjene vsote je LB trenutno pokrila iz svojih sredstev) ter sprostijo še nadaljnjih 45 milijonov dolarjev do pred dvema letoma obvezno deponiranih deviznih prihrankov, da bosta podružnici v BiH in Hrvaški normalno poslovale na deviznih šalterjih. (dd)

Kljub težavnim pogajanjem Donat Cattin še optimist glede pogodbe za kovinarje

RIM — Minister za delo Donat Cattin je bil kljub težavnim pogajanjem, ki so se zavlekla pozno v noč, optimist glede končne izida pogovorov za obnovo delovne pogodbe kovinarjev. Včerajšnji dan je minil v znamenju številnih ločenih srečanj, na katerih se je minister za delo pogovarjal najprej s konfederalnimi vodstvi CGIL, CISL in UIL, nato še s predstavniki sindikalnih organizacij kovinarjev FIOM, FIM in UILM, v večernih urah pa je bila vrsta še na Confindustrii in Federmeccanici.

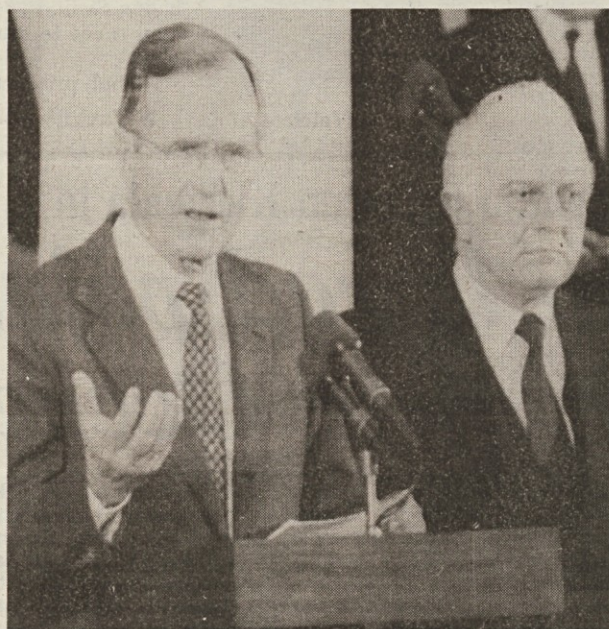
Kljub splošnemu izražanju pripravljenosti za dialog, pa težav ne manjka. Trentin, Marini in Benvenuto so se pritoževali nad vsemi »amandmaji« in protipredlogi, ki bi jih industriji želeli uveljaviti na pogajanjih. Tajnik CISL Marini je ob tem izjavil, »da obstaja želja, da bi le prišli do dogovora, vendar pa je še precej vprašanj odprtih«. Marini je še dejal, da ne verjame, da bi prišlo do ponovnega razdrtja pogajanj. Podobnega mnenja je tudi Benvenuto, ki pa je opozoril na na-

sprotja, ki zadevajo predvsem pogajanja v podjetjih in plače.

Glede vpliva avtomatičnih poviškov (starostne doklade) je Federmeccanica mnenja, da bi ti v obdobju trajanja pogodbe s 17 odstotki vplivali na plače in zato nekako pristaja na postopni povišek plač v skupnem znesku 210 do 213 tisoč lir mesečno. Po drugi strani pa sindikati trdijo, da starostne doklade lahko prispevajo največ 15-odstotni delež in zato vztrajajo pri povprečnem mesečnem povišku plač za 250 tisoč lir.

Ostala nasprotja zadevajo skrčenje delovnega urnika za 16 ur letno, pri čemer gre predvsem za razdelitev teh ur v času trajanja pogodbe in o samem trajanju delovne pogodbe. Kaže, da so sindikati pripravljeni pristati na trimesečno podaljšanje trajanja pogodbe, izrazili pa naj bi tudi pripravljenost za drugačno porazdelitev posameznih poviškov. Prav s tem v zvezi se je izvedelo, da sindikati poudarjajo nujnost, da naj bi bil prvi povišek plač največji in naj bi dosegel približno 50 odstotkov celotnega predvidenega povprečnega poviška.

Določili datum srečanja na vrhu med Bushem in Gorbačovom

WASHINGTON — Včeraj so se v ameriškem glavnem mestu zaključili z obojestranskim zadovoljstvom uradni pogovori med predsednikom Georgeom Bushem in sovjetskim zunanjim ministrom Eduardom Ševardnadzejem (na sliki AP). Srečanje je potekalo v sproščenem, na trenutke celo vedrem vzdušju, politika pa sta se domenila o važnih točkah v obojestranskem sodelovanju med največjima svetovnima velesilama.

Bush je namreč obljubil kredit Sovjetski zvezi v višini milijarde dolarjev za odkup ameriškega žita iz Midwesta, obenem pa sta se Bush in Ševardnadze zmenila za datum srečanja na vrhu med ameriškim predsednikom in Gorbačovom. To bo v Moskvi od 11. do 13. februarja prihodnjega leta, na tem vrhu pa bosta predsednika podpisala še važnejšo pogodbo: Start, ki predvideva radikalno obojestransko zmanjšanje (do 30 do 50 odstotkov) strateškega atomskega orožja, ter se po vsej verjetnosti domenila še za Start 2, ki naj bi nadaljeval »poslanstvo« prve pogodbe.

Ob koncu srečanja je Bush očitno zadovoljen izjavil, da je obdobje hladne vojne dokončno preteklost in da si želi pomagati državi, ki se trenutno nahaja v prehrabeni krizi. »Želim si, da bo perestrojka uspešna, saj imajo ZDA ves interes, da postane Sovjetska zveza uspešen in bogat član svetovne skupnosti.« je za zaključek dejal Bush.

Ugledni ameriški dnevnik New York Times je naravnost triumfalistično komentiral srečanje Bush - Ševardnadze. Na prvi strani je namreč pisano, da »si niso bile ZDA in SZ še nikoli tako blizu, kot v sedanjem obdobju«.

Katastrofalen potres je včeraj hudo prizadel jugozahodno Sicilijo

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Lentini in Agnone Bagni, saj so bili vsi mrtvi pod ruševinami le v teh treh krajih. Dve osebi pa sta umrli od srčne kapi.

Carlentini, manjši poljedeljski center z 12 tisoč prebivalci, daje videz popolnega razdejavanja. Tu je vsaj polovico hiš poškodovanih, kakih 200 stavb huje, najmanj tisoč oseb je brez strehe, pod ruševinami treh velikih stavb pa so našli osem mrtvih. Število ranjenih v Carlentiniju, katere so že prepeljali v okoliške bolnišnice, predvsem pa v bližnji Lentini, še ni dokončno znano, vsekakor pa jih je nekaj sto. Žal so morali prebivalci tega mesteca tudi to noč prespati zasilo, saj se je pri pomoči nekoliko zataknilo. Montažne hiše bodo namreč prišle šele v prihodnjih dneh, šotori morda danes, za nameček pa je včeraj nastopil še hud mraz.

Še precej hudo je tudi v znamenitem siciljskem centru baroka Notu, čeprav niso tam zabeležili smrtnih žrtev, vendar pa je krajevna prefektura prejela vsaj 200 pozivov s strani lastnikov poškodovanih hiš. Porušil se je tudi krajevni zapor, zapornike pa so začasno premestili v sosednje manjše kraje.

Na srečo je potres le oplazil večja središča kot so Catania, Sirakuze in Mesina. Tu so bile v glavnem poškodovani baročni spomeniki in starejše javne stavbe, ki so jih iz previdnosti zaprli.

Italijanski minister za civilno zaščito Vito Lattanzio se je že včeraj podal v Sirakuze, kjer iz tamkajšnje prefektore ureja najnujnejše posle v korist potresencev. Reševalna akcija je stek-

la že včeraj, čeprav z mnogimi zamudami in pomanjkljivostmi, saj so posebni oddelki civilne zaščite, gasilci in prostovoljci še pravočasno izkopali izpod ruševin več desetini pogrešanih.

V Rimu se je že sestala ministrska komisija za velike naravne nesreče ter odredila prve finančne podpore.

Včerajšnje reševalne akcije po cellem prizadetem področju pa je žal oviralo slabo vreme z vetrom in dežjem.

Na prizadetem področju vlada precejšnja zmešnjava. Povsod so prekinili pouk (ker šolska poslopja služijo predvsem za brezdomce), zamrle so tudi vse gospodarske dejavnosti, zaprti pa so tudi skoraj vsi javni uradi.

Seizmologi so območje Note že od nekdaj uvrščali v potresno nevarno

področje, ker se v neposredni bližini dotikata dve geološki plošči: afriška in evropskoazijska. To potrjujejo tudi zgodovinski viri. Leta 1693 je bil potres z epicentrom pri Catanii, ki je terjal 60 tisoč mrtvih, leta 1783 v Kalabriji (50 tisoč mrtvih), leta 1908 pri Messini (83 tisoč mrtvih), leta 1968 v Belicah in pred desetimi leti v Kampanji s 4.000 mrtvimi.

Tokrat niso številke tako katastrofalne, vendar pa je gmočna škoda ogromna. Ta znaša po prvih splošnih računih od 450 do 500 milijard lir, vendar pa so te številke zelo optimistične. Kakor je žal optimistična trditev, da bo le 16 mrtvih.

V Catanii so ljudje prebili noč pod milim nebom

Kupi ruševin v najhuje prizadetem Carlentiniju

(Telefoto AP)

(Telefoto AP)

Zdaj najpomembnejša slovenska cesta Maribor - Koper

KOPER — Bo Slovenija res v petih letih dobila avtomobilsko cesto do morja (le med Divačo in Črnim Kalom bo tripasovnica)? To so kot realno možnost napovedali odgovorni na okrogli mizi, oziroma javni tribuni o tem, kako naprej graditi ceste v Sloveniji, predvsem pa na Primorskem in na Obali. Udeležili so se je projektanti in urbanisti, prizadeti in neprizadeti občani, predstavniki gospodarstva in političnih strank, pa tudi najodgovornejši z republiške uprave za ceste.

Tribune v Kopru sta se udeležila tudi Anton Rous, predsednik IS mesta Maribor in Andrej Verlič, mariborski poslanec v slovenski skupščini, ki sta zahtevala, da bi morali v Sloveniji čimprej zgraditi sodobno cesto od Šentilja do koprškega pristanišča. Predlagala sta tudi, da bi se Štajerci in Primorci povezali in enotno nastopili v slovenskem parlamentu glede ceste, o kateri imajo očitno zelo poenoteno mnenje. Marko Globevnik, predsednik oblane skupščine, je zatrdil, da živita ob tej cesti dve tretjini Slovencev in da je za Slovenijo pot k morju najbolj pomembna. Ne samo zaradi morja, ampak tudi zaradi zveze z Istro, ki je bila zmeraj izredno zanimiva tudi za Slovence.

Danijel Starman, poslanec Obale v republiški skupščini je zahteval, da bi ponovno preučili, ali je sploh vredno graditi Osimske ceste, ki so bile ves čas projektirane in načrtovane v korist drugih delov Jugoslavije in v korist tržaškega pristanišča ter italijanskega gospodarstva. Po njegovem mnenju bi morala Slovenija spoznati pomen morja in bi morala narediti vse, da bi bilo to morje od Ljubljane »oddaljeno«, največ triletno ure, ne pa tri ure, kot se zdaj pogosto primeri. Prebivalci Obale nimajo več zaupanja v republiške organe, ki so doslej na vse načine zadrževali primerno gradnjo cest. »Če drža podatek, da bi lahko v petih letih zbrali približno polovico denarja za

ceste v Sloveniji, potem bi si drugo polovico morali kako izposoditi in rešiti večji del slovenskih cest. Podatek o zbranem lastnem deležu za ceste iz t.i. »bencinskega dinarja« bi moral Slovence vzpodbuditi, da bi bolj pogumno zastavili gradnjo cest,« je menil Danijel Starman.

Andrej Levičnik, direktor Republiške uprave za ceste, je pojasnil, da bi iz bencinskega dinarja (zdaj znaša 34-odstotni delež cena bencina, leta 1988 je znašal le šest odstotkov) lahko v petih letih zbrali 26 milijard dinarjev, potrebe za to petletno obdobje pa znašajo 52 do 55 milijard dinarjev. Lado Prah (prav tako republiška uprava za ceste) je stvar ponazoril s kilometri - v petih letih bi morali zgraditi 426 avtomobilskih cest, glede na možnosti pa bi jih lahko le 174 kilometrov. Od tega bi bilo mogoče na Obali zgraditi cesto ankaransko križišče - Škofije, državna meja, Smedela - Ruda, Jagodje Lucija, avtomobilsko cesto Dekani - Črni Kal in tretji pas Črni Kal - Divača. Rudi Dujc, direktor Luke Koper je povezoval, da je koprsko pristanišče kar se tiče cestnih povezav zdaj prikrajšano v primerjavi z drugimi konkurenčnimi pristanišči. Janko Kosmina, direktor Istrabenzja je poudaril, da so prav kreganja med prebivalci Obale izkoristili v drugih delih Slovenije, kjer so na ta račun hitreje prišli do cest. Žare Pregelj, Zeleni Slovenije, je menil, da obalnim krajem manjka ustrezna medmestna povezava, da pa bi večino prometa za Istro lahko usmerili čez Šmarsko križišče. Največ deljenih mnenj pa je bilo ob vprašanju, kjer graditi cesto med Koperom in Izolo. Medtem ko so eni trdili, da bi bila edina rešitev predor pod Markovcev, so drugi razlagali, da tudi cesta ob morju ne bi ogrožala okolja, seveda pa to ne bi smela biti velika tranzitna cesta, ampak primerna, sodobna medmestna obalna povezava.

BORIS ŠULIGOJ

Slovenija bo imela na voljo šest mesecev, da se osamosvoji Po plebiscitu ne bo nič

PIRAN — »Dan po plebiscitu se ne bo zgodilo nič posebnega,« je na okrogli mizi v Piranu menil Igor Omerza, podpredsednik Slovenske demokratske zveze. Razpravo o plebiscitu, o lastninjenju v Sloveniji, o razvoju sindikalnega pluralizma in o pravni zaščiti delavcev je organizirala Neodvisnost, konfederacija novih sindikatov Slovenije, vodil pa jo je njen predsednik France Tomšič.

Igor Omerza je pojasnil, da bodo imeli slovenski oblastni organi na voljo šest mesecev, v tem času se bodo postopoma odklopili od Jugoslavije. Po Omerzinem mnenju bo najtežje doseči odcepitev na gospodarskem in finančnem področju. Slovenija bo verjetno zelo kmalu dobila svoj delež jugoslovanskih dolgov. Ti dolgovi znašajo v Jugoslaviji zdaj približno 17 milijard dolarjev. Vprašanje pa je, če bodo zvezni organi Sloveniji odstopili njen delež deviznih rezerv, ki znašajo skupaj (za Jugoslavijo) nekaj čez osem milijard dolarjev. »Po mojem mnenju bi morala Slovenija dobiti 32 odstotkov teh deviznih rezerv, tolikšen je namreč tudi njen delež pri ustvarjanju jugoslovanskega deviznega priliva. Če nam ne bodo dali deleža rezerv, tudi dolgov ne

bomo prevzeli,« je razmišljal Igor Omerza in dodal, da bo morebiten (vendar pričakovan) spor glede delitve deviznih rezerv in dolgov moralo reševati mednarodno razsodišče. Na podoben način (po deležih) naj bi delili tudi terjatve na klirinškem trgu, predvsem do Sovjetske zveze. Do sporov pa bo verjetno prihajalo tudi pri delitvi diplomatskih objektov v tujini, kjer pa zdaj prevladujejo delavci srbske narodnosti. Povsem jasno je, da bo treba čimprej zgraditi lastne bančne in finančne institucije, da bo začela Narodna banka Slovenije skrbeti za emisijo in ustvarjanje slovenskih deviznih rezerv. Če ne bo več družbenega premoženja, tudi Služba družbenega knjigovodstva ne bo več potrebna, verjetno se bo postopoma preoblikovala v finančno policijo. Glede tiskanja slovenskega denarja je Omerza dejal: »Kar se dela, če se dela, se dela tajno.« Po njegovih podatkih je vojska že umaknila del težkega orožja iz Slovenije. Glede prodaje tretjine vrednosti podjetij zaposlenim v teh podjetjih, je Igor Omerza menil, da bi bilo narobe, če bi te delnice zastonj delili delavcem.

Zanimiva je bila tudi razlaga Alda Krejačiča, člana poslovnega

ga odbora Splošne plovbe, ki je poudaril, da osamosvojitve Slovenije ne bi v ničemer prizadela slovenskega ladjarja, saj ustvari na jugoslovanskem trgu le nekaj odstotkov prihodka. Vse slovenske ladje bi lahko (če bi to bilo treba) v zelo kratkem času postale v lasti tujega podjetja in v kratkem času bi tudi lahko plule pod tujo zastavo. Prenos lastništva na Genshipping pa tudi ne bi bila nobena katastrofa, saj gre za podjetje v tujini, ki je stoodstotno last Splošne plovbe. Ko so govorili o sindikalnih pravicah delavcev pa je Aldo Krejačič povedal zanimiv primer njihovih pomorcev. Že dvakrat so jim namreč ponudili možnost, da bi prejeli podobno visoke plače, kot pomorci na tujih ladjah, le da bi potem tudi ostale pravice bile take. To pomeni, da bi imeli manj dopusta in da bi po končani pogodbi o delu (te sklepajo ponavadi za šest do osem mesecev) morali te pogodbe obnoviti. Za tako možnost se ni hotel odločiti nihče. Raje kot visoke plače in negotovost, so izbrali zagotovljeno socialno varnost in dolge dopuste, ki jih še zmeraj imajo pri domačem ladjarju.

BORIS ŠULIGOJ

Napovedali stavko na koprski TV

KOPER — Novinarji in redaktorji italijanskega programa TV Koper-Capodistria so na svojem zboru sklenili, da bodo v četrtek 27. decembra izvedli 24-urno stavko. Hkrati so direktorju Janku Tedešku izrekli nezaupnico. V svojem sporočilu trdijo, da je Janko Tedeško ignoriral njihove pozive o tem, da bi pojasnil funkcije koprške televizije. Prav tako naj bi odgovorni spregledali napovedi o prekinitvi pogodbe s Fininvestom in izginotje signala koprške TV iz italijanskega tv prostora. Zdaj pa so se po izjavah italijanskega programa znašli pred praznino, brez jasne uredniške politike in brez podjetniške strategije. Menijo, da je TV Koper-Capodistria lahko samo medij nacionalnega pomena v funkciji italijanske skupnosti v Jugoslaviji in slovenske skupnosti v Italiji, ter da je treba to komponento ostro ločiti od komercialne. Direktor Janko Tedeško je povedal, da je predlagal znižanje osebnih dohodkov za november in december za približno 11 odstotkov (v novembru so znašali OD TV Koper-Capodistria 12.500 din). Tega predloga niso sprejeli. V prej pomenjenem sporočilu pa je po direktorjevem mnenju vrsta ocen, ki »temeljuje na dezinformacijah, katerih cilj mi ni znan.«

Ugodnejše priložnosti za nakup družbenih stanovanj

PIRAN — Čeprav odgovorni v Piranu nikakor niso hoteli slišati, da bi smeli družbena stanovanja prodajati stanovalcem tudi po sorazmerno ugodnih pogojih, se bo to vendarle zgodilo in to približno tako, kot je že pred dobrima dvema mesecema napovedal predsednik piranskega izvršnega sveta Andrej Grahor. Tudi v piranski občini bodo namreč uporabniki družbenih stanovanj le-ta lahko kupili tako, da bodo ob nakupu plačali le 35 odstotkov gotovine, ostalo pa bi odplačevali v desetih letih. Tako so sklenili člani občinskega izvršnega sveta.

Pogoj pri obročnem odplačevanju je, da mora biti en obrok pri odplačevanju vsaj 20 odstotkov višji od višine stanarine enakovrednega stanovanja. V piranski občini so že pripravili seznam prvih 75 stanovanj, ki jih bodo prodali na ta način. To bo po vsej verjetnosti spročilo pravo »revolucijo« pri prodaji družbenih stanovanj, kajti zdaj je postalo očitno, da se občina želi znebiti predvsem vseh starejših stanovanj, ki

jih nikakor ne more vzdrževati. Po drugi strani pa želi pridobiti vsaj nekaj denarja za preno. Povsem logično je, da vseh stanovanj ne bodo mogli prodati. Tako so na primer zavrnili prošnje enajstih stanovalcev, ki bi radi odkupili stanovanja v hišah, ki pa so na območju rezervata za cestno traso v Luciji. Dokler ne bo jasno, kjer bo potekala cesta, teh stanovanj ne bo mogoče kupiti. Enako velja tudi za tista stanovanja v Piranu, ki so jih nameravali prenoviti za posebne namene, ali pa povsem porušiti.

Leta 1989 so v piranski občini prodali 34 stanovanj in takrat iztržili 1,2 milijona dinarjev. Do prvega septembra letos pa so prodali 23 stanovanj za 3,7 milijona dinarjev. Hkrati so začeli prenavljati več stanovanj v Ulici svobode, v kratkem pa bi se morali lotiti tudi prenove šestih stanovanj v t.i. vogalni hiši Tartinijevega trga, kjer naj bi pridobili tudi sedem ali celo deset poslovnih prostorov.

B. Š.

RABLJENI AVTOMOBILI TEGA TEDNA

zastopnik **PEUGEOT TALBOT**

AUTOPALMA sas

Enrico Burra & c.

PEUGEOT

ALFA ROMEO 33 STATION WAGON 4x4 1984 srebrn

AUTOBIANCHI Y 10 LX 1988 sivorjave barve

CITROEN AX 10 RE 1988 sivorjave barve

FIAT UNO FIRE 1987 sinje barve

FIAT REGATA 70 S 1984 sivorjave barve

FIAT CROMA CHT 1988 sivorjave barve

FORD FIESTA 1,3 S 1984 antracitno rdeč

MERCEDES 190 E 1984 sive barve

PEUGEOT 205 AVTOMATSKI 1987 bele barve

PEUGEOT 405 SR 1,9 TA 1988 sivorjav

GARANCIJA 12 MESECEV

Drevored Tricesimo (TAVAGNACCO) tel. (0432) 570627 mednarodna predključna štev. 9939

ZASTOPNIK

LANCIA

IZREDNE PRILOŽNOSTI

FIAT

126 - 127

UNO 45 in UNO 60 S

PANDA 30 in 45

RITMO 65 in 131

CROMA CHT in 2,0 IE

LANCIA

DELTA 1,3 in 1,5

PRISMA 1,6 in DIESEL

BETA 1,6 BN in HPE 1,6

GAMMA BN 2,0

ALFA SUD

1,2

RENAULT

R 5 in R 18

CITROEN

DYANE 6

VOLKSWAGEN

GOLF

SEAT

IBIZA 1,2 GLX

AUSTIN

METRO

INNOCENTI

MINI 90

CENE

od 2.000.000 do 10.000.000

A. RUGGENINI

Drevored Tricesimo 13

VIDEM - TAVAGNACCO

mednarodna predključna štev. 9939

ITALIJA (0432) 570595

Organizzazione Renault

Priložnosti

ALFA ROMEO 33 QUAD. ORO 1985

LANCIA DELTA 1300 1983

FIAT 126 P4 in PANDA - različni modeli

FIAT 131 - različni modeli

FIAT UNO 45 in 60 - različni modeli

FIAT RITMO 75 S in 60 CL 1983

RENAULT R 4 - različni modeli

RENAULT R 5 in SR 5 - različni modeli

RENAULT R 5 Alpine 1400 cc 1979

RENAULT R 11 TCE 1985

RENAULT R 25 TX (12 varovalk) 1990

RENAULT ESPACE TSE 2000 cc bencin 1987

ROVER RANGE ROVER 2P pl. pogon dec. 1979

DOSTAVNA IN KOMBINIRANA VOZILA

RENAULT, OPEL različni modeli

BORTOLOTTI

ZASTOPNIK RENAULT

»Premikati se, danes«

Drevored Venezia 120

CODROIPO - VIDEM (ITALIJA)

tel. (0432) 900777

mednarodna predključna štev. 9939

VIDEM 20 km. 38 km.

PORDENON CODROIPO GORICA

B.M.W.

Friulauto s.p.A.

VIDEM - PORDENON

PORTOGRUARO - CERVIGNANO

AUTOBIANCHI A 112 1971 rjav

INNOCENTI MINI «CLUBMAN» 1981 temnoplav z vinilsko streho

FIAT 128 1100 1973 zelen

FIAT 127 S 1981 bel

FIAT 127 1979 srebrn metal.

FIAT PANDA 30 1983 bel

FIAT RITMO 60 CL 1982 sinjeplav metal.

FIAT 131 1,3 CL 1975 bel

LANCIA DELTA 1,6 1983 srebrn metal.

LANCIA PRISMA 1,6 1983 rjav metal.

LANCIA DELTA 1,5 1981 sinjeplav

VW GOLF 1100/3P 1981 rdeč

RENAULT 14 TL 1982 bež

RENAULT 9 TD 1984 bel

MERCEDES 240 D 1984 temnoplav

MEDNARODNA PREDKLJUČNA ŠTEV. 9939

VIDEM: U.I. Nazionale 17 - tel. (0432) 570345

PORDENON: Drevored Venezia 59 tel. (0434) 30231

PORTOGRUARO: Drevored Venezia 43 tel. (0421) 274412

CERVIGNANO DEL FRIULI: U.I. Ramazzotti 1 tel. (0431) 34106

PRONTOAUTO

ZASTOPNIK FIAT

km 146,4 ob državni cesti 13 PONTEBBANA

COLLALTO - tel. (0432) 784212

mednarodna predključna štev. 9939

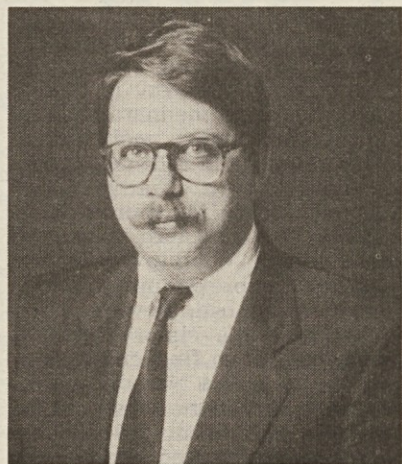
1) FIAT 126 P4 1982 bel	1.900.000
2) FIAT PANDA 750 CL 1986 rdeč	5.800.000
3) FIAT PANDA 1000 CL 1988 bel	6.500.000
4) FIAT UNO 45 3P F. 1988 temnoplav	7.700.000
5) FIAT UNO 70 5P 1987 kvarc metaliz.	9.800.000
6) FIAT UNO TURBO IE 1988 rdeč	12.000.000
7) FIAT CROMA CHT 1987 sinje metaliz.	15.200.000
8) FIAT CROMA IE 1987 kvarc metaliz.	16.500.000
9) FIAT TIPO 1,4 M. 1989 aluminij. met.	12.000.000
10) FIAT TIPO TD 1988 škrlatno rdeč	10.800.000
11) FIAT REGATA 70 S 1986 zlato met.	8.200.000
12) FIAT REGATA 85 S 1985 kvarc met.	7.500.000
13) LANCIA PRISMA 1,3 1987 zlato met.	12.700.000
14) LANCIA PRISMA 1,6 1983 aluminij. met.	6.800.000
15) VW GOLF CABRIO 1979 zlato met.	7.500.000
16) VW HROŠČ CABRIO 1975 rdeč	13.900.000
17) SUZUKI 410 JS 1984 bel	9.000.000
18) SUBARU SW 4WD 1981 aluminij. met.	4.900.000
19) DUCATO KOMBINIRAN 1987 bel	13.900.000
20) FIAT 900 E 1985 bež	5.200.000

Med različnimi tipi rabljenih avtomobilov boste našli model po vaši meri. Ali pa celo paletu avtomobilov Fiat, pripravljenih za predajo.

Tiskovna konferenca njegovega koordinatorskega Deželni odbor za industrijska tveganja se tačas ukvarja s posameznimi obrati

Tehnični odbor za ocenitev industrijskih tveganj, ki deluje v okviru deželne uprave, bo svoje delo dokončal v predvidenem roku do 15. februarja 1991. Do takrat naj bi torej dobili dokumentirano tehnično analizo potencialnih nevarnosti, ki jih na ozemlju tržaške pokrajine predstavljajo nekateri že obstoječi ali načrtovani industrijski obrati in naprave (v prvi vrsti skladišča utekočinjenega plina družb Moteshell in Sea Stock). V kateri fazi je sedaj delo tehničnega odbora in kako bo potekalo do zaključka je včeraj pojasnil njegov koordinator, deželni odbornik za prostorsko načrtovanje Gianfranco Carbone, ki je takoj po dopoldanskem sestanku odbora v ta namen sklical tiskovno konferenco.

Delo tehničnega odbora - ki ga sestavljajo predstavniki deželnih ravateljstev za ozemeljsko načrtovanje, za zdravstvo, okolje, industrijo in civilno zaščito, deželnega urada za planiranje, ustanov EZIT in EAPT, tržaške KZE, občin Trst, Milje in Dolina ter pokrajinske uprave - je razdeljeno v šest etap, tačas pa je v teku najpomembnejša, tretja faza. V prvi fazi so člani odbora zbrali tehnično dokumentacijo, v drugi so to dokumentacijo analizirali in arhivirali in tako prvič v naši deželi ustvarili pravo banko podatkov, v najpomembnejši, tretji fazi pa je sedaj v teku zahtevno ocenjevanje tveganj za posamezne obrate in naprave ter za sistem prevoza proizvodov in surovin (v izdelavi so tim. individualni zemljevidi tveganj). Naslednja, četrta faza bo zadevala primerjalno analizo zemljevidov individualnih tveganj in identifikacijo vseh možnih učinkov raznih nezd, sledili pa bosta še fazi izdelave

Gianfranco Carbone

zemljevidov globalnih tveganj in pravne zaključne poročila.

Tretja faza, ki je deloma že uresničena in bo opravljena do konca leta, je po besedah odbornika Carboneja srž vsega odborovega dela, saj bo to osnova za kasnejše politične izbire in torej za rešitve problemov industrijskega tveganja v tržaški pokrajini. Tehnični odbor bo namreč po 15. februarju objavil rezultate svojega dela in bo s tem v bistvu prenehal obstajati: njegovi člani se bodo vrnili v okvir institucij in političnih ali družbenih sil, ki so jih delegirale v odbor, in nadaljevali delo na politični ravni. Odbor ima namreč izrazito tehnično vlogo - je posebej opozoril Carbone - ki ne obsega sprejemanja izbir ali re-

šitev, za katere so pristojna politična oziroma upravna telesa.

Med pozitivnimi rezultati dosedanjega dela je Carbone podčrtal predvsem oblikovanje splošnega arhiva industrijskih tveganj za obrate in sistem prevoza nevarnega tovora na vsem pokrajinskem ozemlju, in to z vidika prebivalstva, ne pa okolja ali zaposlenih v obravnavanih obratih. Izdelane so bile nadalje ocene tveganj in kriteriji sprejemljivosti teh tveganj, tako na družbeni kot na individualni ravni, se pravi meje, do koder je tveganje sprejemljivo, ocenjena pogostost morebitnih nezd, tveganje, ki ga predstavlja prevoz nevarnih snovi po cesti in železnici itd. Skratka, odbor je skušal izdelati model, ki temelji na znanstveni osnovi in ki bo služil tudi za ostala industrijska območja v deželi.

Carbone je posebej vztrajal na doslednem ločevanju tehnične in politične plati vse zadeve, zato odbor pri svojem delu tudi upošteva zgolj tehnične sugestije in mnenja. Pred zaključkom dela bo upošteval vse tovrstne predloge, ki bodo prišli od krajevnih uprav in združenj, če bodo seveda tehnične in ne politične narave. Zato ga tudi posebej ne zanima pobuda miljskega odbora za jamstvo za zbiranje podpisov, saj gre za zadevo, ki bo prišla na dnevni red v politični fazi odločanja o industrijskih tveganjih. Prav tako nesporemljivo so v tej fazi pripombe ambientalistov in sindikatov, saj odbor nima naloge ali pristojnosti pri odločanju o usodi posameznih obratov ali projektov (kot npr. o problemu gradnje naprav in skladišč družbe Linde za utekočinjen kisik na območju škedenjske železarne). (vb)

Župan Rossini o novi občinski koaliciji »Posl. Bordon in Carbone režiserja miljske afere«

Miljska občinska uprava socialističnega župana Iacopa Rossinija se bo na današnji občinski seji dokončno poslovila in prepustila mesto novemu odboru, ki bo izvoljen v ponedeljek zvečer. Pred slovesom pa misli ta uprava odobriti celo vrsto zelo pomembnih upravnih sklepov, začeti s konvencijo za vodo in za metan, ki že dalj časa buri krajevne politične duhove in o kateri se v Miljah govori (in polemizira) vsaj že deset let. Sklicanje današnje občinske seje je vsekakor sprožilo precej polemik. Iz protesta zaradi »arrogantnega odnosa« uprave so svetovalci Liste Frausin bojkotirali včerajšnje seje svetovalskih komisij, napovedali pa so, da se bodo gotovo udeležili današnje seje in s tem zajamčili prisotnost legalnega števila svetovalcev.

Rossini in upravitelji so podali obračun enoletnega dela na včerajšnji tiskovni konferenci, na kateri je tekla beseda skoraj izključno o upravnih zadevah, politične ocene dogajanj pa sta župan in podžupan Giuseppe Rizzi (KD) izrazila v neformalnem razgovoru z nekaterimi časniki. Rossini je jasno povedal, da sta po njegovem »režiserja« nove koalicije miljski komunistični poslanec Willer Bordon in socialistični deželni odbornik Gianfranco Carbone, pri tem pa je napovedal, da bo v ponedeljek skupaj s svetovalcem levice PSI Pigo glasoval proti izvolitvi nove uprave. Župan je tudi povedal, da se ne boji disciplinskih ukrepov svoje stranke, »saj bi moral biti teh ukrepov prvi deležen kandidat za župana Ulcigrai, ki je glasoval proti občinskemu proračunu za tekoče leto«. Podžupan Rizzi pa je z zadoščenjem

pozdravil sredin sklep demokristjanskega pokrajinskega vodstva o izključitvi iz stranke svetovalcev Franca Altina in Itala Derossija, ki sta podpisala nezaupnico proti Rossiniju in ki bosta izvoljena v novo upravo. »Zlasti Altin je bil vsekoli moteči element nove koalicije,« je pristavil Rizzi, ki pa je priznal, da je KD v Miljah izgubila pomembno politično bitko.

Rossini je v upravnih obračun enoletnega dela svoje uprave uvrstil najprej skrb za zaščito teritorija in za resanacijo starega miljskega jedra. Odbor je odobril nov gradbeni pravilnik in prejel od pristojnih teles finančna sredstva za dokončno ureditev kanalizacije ter za sanacijo območja nekdanje ladjedelnice Alto Adriatico. Uprava je tudi odobrila pravilnik za smetarsko službo in prižgala zeleno luč za njeno delno privatizacijo, investirala pa je pet milijard lir za popravilo vodovoda. Glede tega in glede cene vode je tudi podpisala ustrezn sporazum s tržaškim podjetjem ACEGA. O tem bo tekla beseda na današnji občinski seji, ko bo govor tudi o metanu. Če ne bo prišlo do nepričakovanih zastojev bo metanizacija občinskega ozemlja nared v petih letih. Župan je tudi omenil skrb za posodobitev raznih občinskih služb in storitev, obnovitev Doma za ostarele in ukrepe na področju šolstva ter socialnega skrbstva. Rossini je tudi izrazil zadovoljstvo, da so Milje končno dobile ustrezno mesto v sklopu deželnih naporov za ovrednotenje kulturne dediščine. V enem letu je občinski odbor dobil več kot 21 milijard lir raznih finansiranj. Del omenjenih sklepov pa mora še potrditi občinski svet. S. T.

Pomisleki pobudnikov predbožične Prodajne razstave umetnostne obrti na Pomorski postaji

Prevelika birokracija hudo bremeni obrtnike predvsem tiste, ki imajo umetniške ambicije

Odprtje prodajne razstave umetnostne obrti je seveda predvsem priložnost, da se zazremo v bleščečo vitrino. Na Pomorski postaji, kjer so pravkar odprli tako razstavo, pa so organizatorji dvignili svoj glas in opozorili občinstvo tudi na senčno plat medalje.

Prav zaradi tega so se v jutranjih urah zbrali v dvorani Illiria na zasedanju o Umetnosti obrti in tržišču. Posvet je bil namenjen tudi zastopnikom političnega sveta in mladini, ki naj bi prav ob taki priložnosti lahko pobliže spoznala svet umetnostne obrti. V dvorani je bilo dejansko prav malo prvih, zato pa je bilo veliko slovenske mladine, to je dijakov zavoda Jožef Stefan in odseka za geometre trgovskega zavoda Zois ter tečajnikov za kamnoseško obrt pri Slovenskem deželnem zavodu za poklicno izobraževanje.

O umetnostni obrti je bilo torej veliko govora že ob tej priložnosti, tiskovna konferenca, ki je sledila simpoziju, pa je bila dejansko nadaljevanje razmišljanja o še odprtih vprašanjih umetnostnih obrtnikov tržaške pokrajine. Predsednik odbora za umetnostno obrt Walter Macovaz nam je našel nekaj takih spornih točk, ki jih po njegovem mnenju ne smemo zamolčati v tem trenutku, ko bi se moralo združenje veseliti odprtja prodajne razstave. Dejal je, da se v našem mestu veliko govori o tem, kako pomembna je umetnostna obrt, nato pa ni v celnem mestu mogoče najti prostora, kjer naj bi razstavljali te predmete, oziroma, kjer naj bi se obrtniki lahko zbirali in imeli svoje delavnice. Poleg tega pa počasi upada število mladih obrtnikov. Število oseb, ki se ukvarjajo z umetnostno obrtjo ne narašča, to pa se pozna predvsem na področju idej in svežine, ki jo v sleherni poklic pripelje mlada delovna sila. To vprašanje pa je neposredno vezano tudi na vse preveč zapleteno birokracijo, ki zahteva od obrtnika toliko pozornosti in »truda«, da mu odžira čas, ki bi ga sicer vlagal v obrt, oziroma v »umetnost«.

Z Macovazom se je strinjal tudi zastopnik izobraževalnega centra IRFOP, kjer nudijo mladini možnost, da se izuči v kaki obrti. Naglasil pa je predvsem to, da je kdaj premalo zanimanja za te tečaje. »Mladina išče službo in stalno zaposlitev,« nam je dejal Sansone, »zato pa mnogi zanemarijajo na primer možnosti, ki jih umetnostna obrt nudi na območju dela part time.« Obenem pa je omenil tudi dejstvo, da je v glavnem izumrlo vajeniško delo, zato je še bolj pomembno delo na šolskem nivoju. Ravateljica SDZPI Tamara Blažina pa je že na jutranjem posvetu opozorila prisotne, da bi morali na šolskem področju nuditi več možnosti predvsem tržaški mladini, saj je delovanje IRFOP-a osredotočeno v glavnem na druge pokrajine naše Dežele.

Vprašanje umetnostne obrti je vsekakor tako neposredno vezano na

mladinski svet, da je organizacijo prodajne razstave podprla občinska odbornica Ariella Pittoni, ki se ukvarja prav z mladinskimi dejavnostmi. Pittonijeva je bila deležna pohvale s strani vseh treh članov Odbora za umetnostno obrt (Vsedržavnega združenja obrtnikov CNA, SDGZ in Zveze obrtnikov), vsi pa so poudarili zahtevo po še večjem trudu in sodelovanju med javnimi upravami in obrtniki.

Po tiskovni konferenci so poskrbeli še za slovesno odprtje prodajne razstave, ki je letos še posebno zanimiva in z zadovoljivim številom prisotnih obrtnikov. Gabriella Ozbič razstavlja predmete iz žgane gline in keramike, Pavel Doljak se je izkazal kot rezbar, Silva Bogatec pa je predstavila najnovjšo produkcijo usnjene galanterije, ki nastaja v obrtniški delavnici Pri kostanju.

Poleg tega pa je na razstavi še veliko dragocenih predmetov, kot so tkanine obrtnic iz Vidma in Čedad, ali pa zlati okraski, ki jih izdeluje laboratorij Malalan ali »veteran« Chicco. Sicer pa nudi prodajna razstava priložnost za neobičajne božične nakupe, saj nam iz razstavnih polic mežikajo drobna darila, taka, ki bi jih lahko obesili na novoletno jelko, umetnostna obrt pa so tudi impozantni leseni okvirji za neobičajno domačo galerijo,

godala, steklena okna, ki jih izdelujejo po načelih slavnega Tiffanyja.

Čprav običajno velja pravilo »priložnost zamujena, ne vrne se nobena«, moramo tokrat omeniti pomembno izjemo: Obrtniško izdelani artikli, ki bodo razstavljeni na Pomorski postaji vse do nedelje, bodo namreč deležni ponovne razstave, ki jo bodo odprli 21. decembra pred občinsko palačo na

Trgu Unità. V sodelovanju z občinsko upravo bodo namreč postavili »božični gradič«, v katerega bodo smeli vsi, ki bi radi vsaj enkrat razbili tradicijo banalnega poklona ob novoletnih praznikih. (ef)

Na sliki (foto Magajna): med odprtjem prodajne razstave umetnostne obrti na Tržaškem.

Revija tržaške PSI o problematiki Alpe-Jadrana

Zadnja številka tržaške socialistične revije »Messaggi Registrati« je v celoti posvečena delovni skupnosti Alpe-Jadrana. Uvodni članek je napisal deželni odbornik Gianfranco Carbone, ki razmišlja o mednarodni vlogi našega mesta v prostoru Alpe-Jadrana in tudi v okviru novih razmer na širšem evropskem prizorišču.

Revija pa objavlja poleg prispevkov predstavnikov krajevnega javnega življenja tudi posege politikov iz sosednjih držav, med katerimi omenjamo Milana Kučana, Jožeta Pučnika in Rastka Močnika. Omembe vredna sta tudi članka direktorja Piccola Bertija in odgovornega urednika našega dnevnika Tavčarja.

O Slovenskem stalnem gledališču piše ravnatelj Miroslav Košuta, medtem ko Anamarija Kalc razmišlja o svojih izkušnjah na trekingu v sklopu odprave Alpe-Jadrana. Povzetke o obravnavani tematiki pa je prispeval pokrajinski sekretar PSI Perelli.

V hotelu Savoia bo danes ob 17.30 javna razprava o fojbah in deportacijah, ki jo prireja krožek Ercole Miani in Slovenski klub. Govorila bosta slovenski zgodovinar Tone Ferenc in tajnik Deželnega inštituta za odporniško gibanje Galliano Fogar.

Nocoj v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu

Koncertni Črnobeli akvareli harmonikarjev Synthesis 4 GM

Harmonika je sicer nadvse priljubljeno glasbilo ob takojmenovanih veselejših priložnostih, ko se človek rad pozabava in morda tudi zavrti ob igranju tega med ljudmi zelo priljubljenega, a nikakor ne le »ljudskega« glasbila. Harmonika lahko zaigra tudi nadvse resno, imenito in zbrano, lahko ustvari veliko več od zgolj plesno-zabavne melodije, lahko se celo združi z »žlahtnejšimi« klasičnimi glasbili in ustvari orkester, pravi pravcati orkester s svojimi glasovnimi značilnostmi in poustvarjalnimi zmogljivostmi, ki so povsem različne od širše uveljavljenih simfoničnih orkestro, a so vendar prav tako izvirne in ugledne.

Ko je pred dvanajstimi leti nastal harmonikarski ansambel Synthesis 4, so ga sestavljale v glavnem harmonike. V dolgoletni uspešni poti te skupine, ki pod mentorstvom prof. Claudia Furlana od vsega začetka združuje mlade glasbenike z vseh koncev in krajev tržaškega ozemlja, so se harmonikam pridružila še druga glasbila: dve bas harmoniki, elektronika, synthesizer, klavir, kitara, ne nazadnje tudi bogata ritmična sekcija. Že več let se harmonikarski orkester Synthesis 4, ki deluje pod okriljem tržaške Glasbene matice, predstavlja občinstvu kot svojstven »manjši« instrumentalni sestav. Ponaša se lahko s številnimi uglednimi nagradami, na državnih in mednarodnih tekmovanjih, ki jih je v vseh teh letih delovanja dosegel s trdom in požrtvovalnostjo, pa tudi z vno in navdušenjem vseh članov. Tik pred koncem prejšnje sezone se je orkestru pridružilo še osem mladih harmonikarjev, tako da šteje Synthesis 4 sedaj skoraj trideset članov. Po uspešnih tekmovalnih podvigih, samostojnih koncertih, številnih gostovanjih po Italiji, Jugoslaviji, Avstriji in Madžarski, snemanjih za radijsko in televizijsko občinstvo je harmonikarski orkester na začetku iztekačega se sončnega leta vložil ves svoj trud v snemanje svoje prve kasete. Po večmesečnem delu so mladi glasbeniki svoj cilj tudi dosegli: kasete je izšla pri Založništvu tržaškega tiska, z naslovom Črnobeli akvareli pa jo nocoj predstavljajo občinstvu s celovečernim koncertom, ki bo (ob 20.30) v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu. (dam)

Jutri popoldan v Gregorčičevi dvorani na pobudo ZSKD

Seminar za zborovodje in pevce o glasbi Jacobusa Gallusa

Kot uvod v leto 1991, ki bo med drugim posvečeno tudi 400-letnici smrti Jacobusa Gallusa-Petelina, prireja Zveza slovenskih kulturnih društev študijski seminar, na katerem bo pozornost še posebej osredotočena na plodno delo tega svetovno pomembnega slovenskega skladatelja iz dobe vokalne polifonije. Predvidoma dvodneveni seminar je v prvi vrsti namenjen zborovodjem, pa tudi vsem pevcem, ki bi radi pobliže spoznali pevsko tradicijo iz obdobja Gallusovega ustvarjanja. Jutrišnje delovno srečanje je v letošnji sezoni sicer prvo, vsekoli pa je v Zvezi prisotna skrb za stalno obveščanje in omogočanje udeležbe našim zborovodjem na republiških seminarjih, ki jih prireja ZKOS in Slovenska pevška zveza.

Seminar ZSKD se začne jutri, 15. t. m., popoldne, ob 15.30, v Gregorčičevi dvorani (Ul. sv. Franciška 20). Glavni namen seminarjskega dela je osveiliti skladateljev lik v odnosu z okoljem, v katerem je Gallus živel in ustvarjal. Tako bosta jutri popoldne nastopila dva predavatelja: študijski seminar bo otvoril prof. Ivan Florjanc, slovenski raziskovalec, izredni poznavalec Gallusovega lika in njegove dobe, ki raziskuje in poučuje na rimski Akademiji S. Cecilia. Prof. Florjanc bo udeležencem seminarja spregovoril o gregorijanskem koralu kot osnovi za izvajanje vokalne renesančne literature, ob tem pa še o značilnostih beneške in nizozemske polifonske šole v Gallusovem opusu. Drugo predavanje bo vodil mag. Mirko Slosar, dobro znan v našem zamejskem prostoru predvsem kot sposoben zborovodja in večkratni mentor na zborovskih seminarjih. Mag. Slosar bo v svojem predavanju, ki bo potekalo v obliki teoretsko-praktične delavnice, posvetil pozornost predvsem stilni interpretaciji Gallusovih motetov in madrigalov, dveh osrednjih, iz srednjega veka izvirajočih polifonskih oblik vokalne glasbe z nabožnim oziroma posvetnim besedilom, s katerima se je slovenski skladatelj pozno renesančnega obdobja prvenstveno ukvarjal.

Seminar se bo predvidoma, sicer po želji in razpoložljivosti udeležencev, nadaljeval še v nedeljo, 16. t. m., dopoldne s predavanjem prof. Ivana Florjanc, ki bo analiziral motete iz načrta z naslovom Gallusovo zvočno bogastvo: gre za zborovski projekt, ki ga na pobudo slovenskih zamejskih zborovodij pripravljajo več zborov, za uresničitev pa se pod duhovnim pokroviteljstvom Radia Trst A zavzemajo vse zamejske kulturno-glasbene ustanove. (dam)

Enotno stališče sprejeli na sinočnji občinski seji Občina Dolina nasprotuje avtocesti Ključ-Pesek

Dolinski občinski svet nasprotuje načrtovani gradnji avtoceste med Ključem in mejnim prehodom na Pesku. Sedanja cesta namreč zadovoljuje prometne potrebe, vzroke za zastoje in za avtomobilske kolone, ki nastajajo predvsem poleti, pa je treba iskati v neustreznem mejnem prehodu. Načrtovana hitra cesta bi tudi prečkala park Glinšči in zaščiteno območje na Pesku, katerih podrobnostne načrte je sprejel občinski svet, vse projekte pa je odobrila tudi deželna uprava. Avtocesta bi tudi hudo poškodovala gozd, ki se nahaja v bližini Bazovice, ki je namenjen juserskim upravičencem in ki je last občine Dolina. Občinski svet je zato mnenja, naj se opravi samo majhne spremembe na sedanjih trasah. To stališče je uprava svojčas že javila deželi ob sprejemu deželnega cestnega plana. Dolinski upravitelji so tudi mnenja, da je tržaški Kras že plačal velik davek tako imenovanemu razvoju, zato bi to področje z veliko težavo prenašalo povečanje cestnega tovornega prometa.

Negativno stališče o avtocesti so sprejeli na sinočnji občinski seji. Resolucija je bila odobrena soglasno. Soglasje pa so dosegli le po krajši prekinutvi seje in po sestanku načelnikov skupin. Prevladalo je vsekakor mnenje tistih, ki pravijo, da mora uprava, tudi če nima še točnejših načrtov s strani dežele, pritiskati proti gradnji tega javnega dela.

Občinski svet je pred tem z glasovi tristranske koalicije komunistov, socialistov in Slovenske skupnosti odobril proračun za prihodnje leto. Demokristjani so glasovali proti, zele-

ni Giannini pa se je vzdržal. Bilanco je podprl tudi svetovalec SSK Gombač, ki svojčas ni podprl izvolitve novega občinskega odbora. Kot sta podčrtala župan Pečenik in odbornik za finance Sancin, gre predvsem za tehnični proračun, ki pa v celoti upošteva realno finančno stanje uprave. Primanjkljaj znaša približno 100 milijonov lir, formalno gledano pa se na osnovi zakona dohodki in izdatki popolnoma izenačujejo.

Finančni položaj dolinske uprave je v primerjavi z drugimi izvoljenimi telesi v deželi in v pokrajini precej dober, tako da bo lahko občina tudi v prihodnje brez težav računala na posojila osrednje državne hranilnice in posojilnice. Proračunska razprava je potekala brez polemik, saj je celo svetovalska skupina KD, ki je v opoziciji, priznala, da gre za tehnično gledano zelo skrbno oblikovan finančni dokument.

Zeleni Giannini, ki se je vzdržal, je rekel, da ga je občinska uprava precej razočarala, saj je od nje pričakoval več razumevanja za ekologijo. Socialist Kofol se je obregnil ob državo in očitaj pristojnim telesom, da močno omejujejo finančno poslovanje izvoljenih uprav, predvsem občin in pokrajin. Predstavnik SSK Mahnič pa je pristavil, da je finančni proračun sad dela in prizadevanj vseh treh komponent občinske večine. Po odobritvi proračuna je dolinski občinski svet vzel v pretres problematiko dvojezičnih osebnih izkaznic v luči nedavnega pisma ministra Scottiju devinsko-nabrežinskega župana Locchija. Razprava se je zaključila pozno v noč.

S. T.

Kongres o skupnem sredozemskem projektu Kako naj potresna gradnja ublaži posledice sunkov

Z mnogo manj hrupa kot ga je v Trstu ob vse pogostejših in najrallenejših mednarodnih konferencah, se bo danes končal drugi »workshop« skupnega sredozemskega projekta za zmanjšanje potresnega rizika. Ali drugače povedano: zbralo se je okrog 60 strokovnjakov s področja potresnega gradbeništva iz 16 sredozemskih držav. Tokrat razpravljajo o potresni gradnji, ki bi zanesljivo zmanjšala rušilne posledice potresnih sunkov.

Predzgodovina tržaškemu sestanku, tako pomembnemu za Sredozemlje kot izrazito potresnem področju, je naslednja: leta 1981 je bil v Barceloni sprejet akcijski plan za zaščito Sredozemlja. Med dejavnostmi, ki jih je ta načrt predvidel, je tudi program prioritarnih nalog, ki ima svoje regionalno središče v Splitu. V okviru tega programa so se lotili med drugim tudi skupnega projekta o načrtovanju uporabe zemljišč v potresnih conah, pri čemer so predvsem upoštevali izkušnje iz črnogorskega potresa 1979 leta. Prav med to skupno sredozemsko akcijo pa se je rodila ideja za projektno nalogo »Skupni program za zmanjšanje potresnega rizika«, ki so ga finančno podprle nekatere ustanove pod okriljem OZN in italijanska država.

Projekt ima troje podtem: ocena potresnih nevarnosti (o tej temi so razpravljali na majskem delovnem sestanku v Genovi), tokrat pa so se lotili druge teme, ki zadeva predvsem potresne posledice oziroma možnosti za njihovo ublažitev. Zaključno dejanje v okviru projekta pa je sinteza spoznanj iz skupnega proučevanja tega fenome-

na in soodvisnih početij za zmanjševanje njegovega učinka na področju gradbenih zakonodaj, urbanega načrtovanja, gospodarskih činiteljev in administracije, ki ureja ta področja, in civilne zaščite.

V okviru projekta delujejo nacionalne skupine izvedencev po štiri iz vsake države (iz Jugoslavije so dr. Dražem Aničič z Gradbene fakultete v Zagrebu, dr. Miha Tomažević, profesor potresnega gradbeništva in pomočnik direktorja Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij v Ljubljani, Zoran Milutinović, Inštitut za protipotresno varnost, Beograd, in dr. Božo Pavičević, profesor potresnega gradbeništva Univerze v Titogradu). Na delovnem sestanku nacionalne ekipe odgovarjajo na vsem postavljenih ista vprašanja o stanju stvari, o katerih teče razprava v posameznih državah, del sestanka pa je posvečen splošni strokovni razpravi o posameznih podtemah. Osnovni namen projekta je odlikavanje stanja pripravljenosti za ublažitev potresnih posledic v posameznih sredozemskih državah in prenos izkušenj iz v tem pogledu bolj razvitih držav v države z nizko ravnijsko proti potresne varnosti.

Po besedah direktorja projekta Maranzane bodo ob koncu tržaškega sestanka izoblikovali načrt ukrepov za podaljšanje projekta še za eno leto, tako da bi bilo delo kakovostno zaokroženo in bi se dokončno utrdilo skupno soočenje s tako nepredvidljivo nevarnostjo kot so potresi, ki ne priznavajo državnih meja.

Igor Gruden

Urniki sej rajonskih svetov v Trstu in okolici

Rajonski svet za Vzhodni Kras se bo sestel danes ob 20. uri na sedežu na Opčinah (Proseška št. 28). Na dnevnem redu bo razprava o gradbenem dovoljenju za drog Sip na Opčinah, o dogovoru med Občino in Coni za uporabo telovadnice izven šolskega pouka, o prošnji prebivalcev Bazovice in Gropade za dodatno vožnjo na progi avtobusa št. 39 ter vprašanje občinske zdravniške ambulante na Opčinah.

V torek, 18. decembra, pa se bo ob 19.30 sestel tudi rajonski svet za Kolo-njo-Škorkljo. Na dnevnem redu med drugim konvencija za uporabo občinske telovadnice za rekreacijo. Pri Sv. Ivanu se bodo zbrali na seji rajonskega sveta v četrtek, 20. decembra, ob 20. uri.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga mama, nona in pranona

Antonija Mahnič vd. Guštin

Pogreb drage pokojnice bo jutri, v soboto, 15. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Padriče.

Žalujoči sin Karlo in hči Alma z družinama, brat Franc in drugi sorodniki.

Padriče, Opčine, Bazovica, 14. decembra 1990

† Nenadoma nas je zapustila naša draga mama in nona

Marija Ravbar vd. Princič

Pogreb drage pokojnice bo danes, 14. t. m., ob 14. uri iz hiše žalosti v Briškikih št. 28 v cerkev na Prosek.

Žalujoči sin Pepi ter hčere Marija, Albina in Vera z družinami.

Briškiki, Gropada, 14. decembra 1990

Ob boleči izgubi drage Marije se pridružujejo žalovanju
sosedji Milič in Buzzai

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Anice Cibic por. Bogatec

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

SVOJCI

Prosek, Devinsčina, 14. decembra 1990

Ob nenadni izgubi bivše sodelavke Marije Mislej izrekajo vsem svojcem iskreno sožalje

člani Radijskega odra

Mariji Mislej, pisateljici in učiteljici:

„Ne čutim solz, ker vem, da vsemogočni Bog dela, slabosti in kreposti pravično sodi brez skrivnosti.“

Egidij Pipan

Občinska knjižnica v Nabrežini

Ob boleči izgubi dragega očeta izrekajo Janu Bitežniku občuteno sožalje vodstvo in kolegi

Tržaške kreditne banke

Pomembni pobudi se pridružuje tudi SDGZ Vabilo podjetnikom na Zagrebški velesejem

Med številnimi pobudami, ki jim pobleže sledi Slovensko deželno gospodarsko združenje, je tudi udeležba naših zunanjetrgovinskih podjetij na velesejmu v Zagrebu. Prihodnja izvedba te razstavne prireditve, ki bo jeseni 1991, bo za člane zunanjetrgovinske sekcije Združenja še posebno pomembna. Organizatorji so se namreč odločili za nov pristop glede italijanskih podjetij, ker bo Italija na tej izvedbi imela vlogo »države partnerja«. Italijanskim podjetjem bo na razpolago ves 15. paviljon na zagrebškem razstavišču s svojimi 3900 kvadratnimi metri razstavne površine.

Organizatorji želijo dati prireditvi zelo živ in aktualen videz: razstavnimi prostori bodo torej razdeljeni po logičnem sledju, razstavljeni stroji bodo dejansko delovali, poleg tega pa bodo obiskovalcem na razpolago tudi vsakovrstni avdiovizualni pripomočki. Organizacija tako zamišljena razstavne prireditve je seveda vse prej kot preprosta, zato morajo imeti prireditelji pregled nad sodelujočimi podjetji že veliko časa pred začetkom samega sejma.

Tržaška Trgovinska zbornica zato poziva vsa zunanjetrgovinska podjetja, ki se nameravajo udeležiti zagrebškega sejma prihodnjega jesen, naj svojo razpoložljivost prijavijo do vključno 20. decembra letos. Na razpolago so najrazličnejša področja, saj pridejo v poštev avtomatizacija (v sodobnih uradih in avtomatiziranih tovarnah), novi materiali (s tehnološkim simpozijem), prevozi (železnice in avtoceste), zaščita okolja in morja (s simpozijem) in malo podjetništvo. Na sejmu bo prostor tudi za splošno informacijo o pobudah v okviru Pentagone, o programih za usposabljanje vodilnega osebja in o možnostih za uveljavljanje oblik leasinga med Italijo in Jugoslavijo.

Podjetnike, ki so zainteresirani za udeležbo na zagrebškem velesejmu pozivamo, naj se čimprej odločijo za sodelovanje, obenem pa jih opozarjamo, da je tajništvo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja na voljo za vse morebitne informacije.

Andrej Šik

Potekalo bo danes na Pomorski postaji Strokovno srečanje o nevarnosti azbesta

Inštitut za medicino dela pri tržaški univerzi in služba za medicino dela deželnih krajevnih zdravstvenih enot prirejajo danes s sodelovanjem deželne uprave pomembno strokovno srečanje z naslovom »Nevarnost azbesta in perspektive za odstranjevanje tega elementa: stopnja poznavanja in zakonski predlogi«. Celodnevni posvet, ki se bo začel ob 9.30 v dvorani Illiria na Pomorski postaji, sodi v okvir projekta za zdravstveno zaščito delavcev, na njem pa bodo strokovnjaki in javni upravitelji razpravljali o problemih, ki jih povzroča uporaba azbesta, o dejanskem obsegu tveganj pri tej uporabi, o stroških oziroma koristih odstranjevanja tega elementa in o potrebi po morebitnih novih zakonskih predpisih na tem področju. Dokazano je namreč, da azbest povzroča rakasta obolenja in da je posebno nevaren za mlade, ker imajo tovrstna obolenja dolgo latentno dobo.

Na posvetu bo sodelovala vrsta priznanih strokovnjakov iz vse Italije, uvodno poročilo pa bo imel poslanec Gabriele Renzulli, ki bo govoril iniciativah za nadzorovanje industrijske uporabe azbesta in mineralnih vlaken nasploh.

Posvet o imigraciji

Vprašanje imigracije iz držav, ki ne spadajo v Evropsko skupnost, ter težave, s katerimi se morajo soočati politični pribežniki, bodo predmet razmišljanja in razprave na simpoziju, ki ga je organiziral Deželni inštitut za študije in dokumentacijo sindikalnega gibanja. Simpozij bodo odprli v ponedeljek, 17. decembra, v dvorani Illiria na Pomorski postaji. Enodnevnne razprave se bodo udeležili člani organizacijskega odbora: predsednik Pokrajine Dario Crozzoli, evropski parlamentarec Giorgio Rossetti, predsednik tržaškega sedeža ACLI Franco Codega ter Maria Regina Ruiz, odgovorna pri uradu za imigracijo CGIL. V razpravo bodo posegli tudi številni predstavniki imigrantov in albanske skupnosti.

Zaročencu je v bolnišnico prinašala doze heroína

Policijski agenti so predvčerajšnjim poročali sodnim organom o primeru 31-letne F. M. iz Pordenona, ki je svojemu zaročencu A. M. prinašala mamila v bolnišnico. Sodstvo mora sedaj odločiti, ali je F. M. storila kaznivo dejanje. Kaj se je pravzaprav zgodilo?

A. M., ki je tudi iz Pordenona (policija ni izdala njenih imen), bi moral sedeti v zaporu, a so mu dodelili hišni pripor, ker je bolan. Trenutno se zdravi na oddelku za nalezljive bolezni pri Magdaleni v Trstu, kjer je tudi deželno središče za obolele z aidsom. Ker so zdravniki posumili, da A. M. uživa mamilo, so o tem obvestili agente, ki ga stražijo. Ker je bila najbolj verjetna možnost, da je A. M. dobival mamilo od »zunaj«, so predvčerajšnjim ustavili njegovo dekle in pregledali njeno torbico. V njej so našli dve injekcijski igli, od katerih je ena že bila uporabljena, v drugi pa je bila rjavkasta tekočina, po vsej verjetnosti heroin tipa brown sugar. F. M. je priznala, da gre za mamilo, ki ga je prinašala v bolnišnico, ker je bil A. M. v abstinenci krizi.

Med Repentabrom in Prosekom karabinjerji ustavili kar 17 tujcev

Ilegalno so prestopili mejo

Odisejane tujih državljanov, ki se skrivoma pretihotapijo v Italijo skozi gozdove na obronkih tržaške pokrajine, se kljub vsem težavam in nevarnostim nadaljuje, saj skoraj ni dneva, da bi jih karabinjerji ali policija ne prišli in odvrgli nazaj. Tudi včerajšnji dan je minil v tem znamenju.

Nabrežinski karabinjerji, ki redno nadzorujejo kraške ceste, so na področju med Repentabrom in Prosekom ponoči zapazili kar 17 tujih državljanov (med njimi sta bili dve ženski in dva otroka), ki so v skupini marširali proti mestu. Karabinjerji so ugotovili, da je bilo 5 ljudi iz Sri Lanke, 5 Jugoslovanov, 4 so bili turški državljani, 3 pa Romuni. Potem ko so opravili formalnosti, so jih pospremili na opensko železniško postajo, od koder so se z vlakom vrnili v Jugoslavijo, saj niso imeli ustreznih dokumentov.

Otroška urica ob prašičkih in čokoladnih Miklavžkih

Med včerajšnjo otroško urico v tržaški NŠK so mladi obiskovalci odprli res nenavadno knjigo! Na ogromni oranžni platnici je z modrimi črkami pisalo Fabuland, ko pa se je platnica odprla, je knjiga oživila. Ob zvoku vesele glasbe Blues Brothers so zaplesali trije debeli prašički (vidimo jih na posnetku M. Magajne), trije junaki iz znane pravljice, v kateri nastopa tudi hudobni volk. Včerajšnji volk je bil res strašen, ostre zobe je imel in dolg rdeč jezik, ki mu je visel iz ust. Zabavno zvočno-gibalno pravljico z domiselno pravljico scenografijo, da o vsem drugem ne govorimo, so si zamislile animatorke ZSKD Daria Gruden, Darja Samar, Neva Bak, Vera Gulič in Jasna Tomšič, ki jih malčki poznajo tudi kot Potujoče postopake. Da je bilo veselje še večje, so otrokom na koncu razdelile še čokoladne Miklavžke. (bov)

SLOVENSKO
PLANINSKO
DRUŠTVO
TRST

vabi na prikaz poteka letošnje mednarodne alpinistične odprave

ALPE ADRIA SAGARMATHA EXPEDITION 1990 NA MOUNT EVEREST

Predavanje bo danes, 14. t. m., v mali dvorani Kulturnega doma,
Ul. Petronio 4 z začetkom ob 20.30.

gledališča

VERDI

Operna sezona 1990/91

V nedeljo, 16. t. m., ob 17. uri (red G) sedma ponovitev Bellinijeve opere TUJKA. Dirigent Gianfranco Masini, režija Denis Krief.

Jutri ob 18. uri v Vili Italia (Ul. Univerzita 8) bo na pobudo gledališča Verdi in v sodelovanju s Krožkom oficirjev iz Trsta srečanje z mezosopranistko SARO MINGARDO, ki nastopa v operi TUJKA. V spremljavi pianistke Nataše Kerševan bo izvajala Rossinijeve arije. Vabila so na razpolago pri blagajni gledališča Verdi.

V ponedeljek, 17. t. m., ob 17. uri bodo v mali dvorani gledališča Verdi predvajali drugi del video filma IDOME-NEO - W. A. Mozarta; dirigent Bernard Haitink, režiser Trevor Nunn.

V sredo, 19. t. m., ob 18. uri bo v mali dvorani gledališča Verdi srečanje z interpreti Bellinijeve opere TUJKA.

Koncertna sezona 1990/91

Nocoj ob 20.30 (red B in G) ponovitev koncerta FILHARMONIČNEGA ORKESTRA iz Ljubljane. Dirigent A. Aleksejev, solist Stanko Arnold (trobenta). Na sporedu Škerl, Hummel in Rahmaninov. Jutri ponovitev ob 18. uri za red S.

SSG

Slovensko stalno gledališče gostuje danes in jutri, 15. t. m., s predstavo LEPA VIDA v Leningradu.

GLEDALIŠČE ROSSETTI

Nocoj ob 20.30 bo v Rossettiju gostovalo gledališče ATER - Emilia Romagna Teatro z delom Jeana Geneta LE SERVE. Režija Massimo Castri, kostumi in scene Maurizio Balò, nastopajo Anita Bartolucci, Paola Mannoni in Lucilla Morlacchi.

V abonmaju: odrezek št. 4 "red petek". Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

LA CONTRADA - Gledališče Cristallo

Nocoj ob 20.30 ponovitev dela C. M. Hennequina in P. Vebra LA PRESIDENTESSA, ki ga je priredil Umberto Simonetta. Režija Mario Licalsi.

Gledališče Ul. Ananjan

Nocoj ob 20.30, bo gledališka skupina Ex Allievi del Toti ponovila glasbeno komedijo SERVOLA FRA CARNEVAL E QUARESIMA, ki sta jo napisala Cappelletti & Paghi. Ponovitvi še jutri, 15. in 16. t. m.

koncerti

GLASBENA MATICA

Koncertna abonmajska sezona 90/91 v Kulturnem domu v Trstu

V četrtek, 20. t. m., ob 20.30 DUBRAVKA TOMŠIČ. Na sporedu - Mozart, Franck in Debussy. Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasaži Protti in eno ure pred pričetkom pri blagajni KD.

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo

V ponedeljek, 17. t. m., ob 20.30 bodo v gledališču Rossetti nastopili TOLZER KNABEN CHOR in COLLEGIUM AUREUM.

Danes ob 18. uri pa bo v gledališču Miela prof. Riccardo Luciani govoril o božičnem koncertu, ki ga bodo v ponedeljek izvajali Toller Knaben Chor in Collegium Aureum.

Evangelizacijska luteranska cerkev (Largo Panfilij)

Zaključni koncert Združenja julijskih glasbenikov bo na sporedu v sredo, 19. t. m. ob 20.30. Na sporedu bodo Debussyjeve, Ravelove, Beethovne, Schumannove, Mozartove in Brahmsove skladbe. Vstop prost.

Gledališče MIELA REINA

Jutri ob 21. uri bo na sporedu jazz koncert pianista Rulpha Suttona. Večer sta organizirala Zadruga Bonaventura in Jazz krožek.

V torek, 18. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Miela (Trg Duca degli Abruzzi 3) koncert PRIMORSKA POJE 90.

razstave

V kavarni S. Marco v Ul. C. Battisti 18 je na ogled fotografska razstava, ki sta jo pripravila Fabio Amodeo in Nives Millin z naslovom: Arturo Giacomelli: Potovanje v Svevov Trst.

Na Pomorski postaji bo do nedelje, 16. t. m., odprta IX. RAZSTAVA UMETNE OBRTI IN DARIL. Urnik: od 10. do 20. ure.

V galeriji Nadie Bassanese na Trgu Giotti 8 bo do konca decembra odprta razstava MARCIE GROSTEIN z naslovom »Homage to Balanchine: Chair Sculpture Installation«. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V Društvu slovenskih izobražencev - Ul. Donizetti 3 - razstavlja MILKO BAMBIČ slike iz poplavljenih krajev. Izkupiček gre v prid poplavljenec. Razstava je odprta od 18. do 20. ure.

V Trstu je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem - aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra.

V Vili Sartorio je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v Muzeju Revoltella »Aktualnosti neoklasicizma«, urnik: vsak dan 10.00-19.00, ob nedeljah 10.00-13.00 in 17.00-20.00, v bivšem anglikanskem templju pa je na ogled razstava »Potovanje, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

Na Gradu sv. Justa (Bastione fiorito) bodo v nedeljo, 16. t. m., ob 11.30 odprli razstavo MEMORIA DEI LONGOBARDI.

V galeriji Malcantoni razstavlja do 23. t. m. slikar PIETRO GRASSI.

V galeriji Cartesius, Ul. Marconi 16, je na ogled antološka razstava RENATA DANE. Razstava bo trajala do 20. t. m.

V Palači Economo na Trbu Libertà 7 je na ogled razstava o restavriranih in najdbah v deželi Furlaniji-Juljski krajini. Razstava bo trajala do 31. januarja 1991, na ogled pa je ob delavnikih od 9. do 13. ure.

V občinski razstavnici dvorani na Trgu Unità bodo na ogled do 24. t. m. slike OLIVIE SLAUSS. Urnik: 10-13 - 17-20, ob praznikih 10-13.

Na sedežu krožka uslužbencev Lloyd Adriatica, Ul. Corti 2, je do 18. t. m. na ogled razstava EMANUELE LIBANTI. Urnik: ob delavnikih od 17.15 do 20.15.

razna obvestila

Še danes, 14. t. m. zbiramo na sedežu Sklada Mitje Čuka - Opčine, Proseška ul. 133, rabljena, a še uporabna oblačila, obutev in igrače za poplavljenice v Sloveniji. Zapakirane darove sprejemamo vsak dan, razen ob sobotah in nedeljah, med 10. in 12. ter 14. in 15. uro.

NK Bor vabi vse člane in simpatizerje SZ Bor na veselo silvestrovanje, ki bo v prostorih Borovega športnega centra na Vrdeški cesti 7. Igral bo ansambel Krt. Poskrbljeno bo za jedajo in pijačo. Informacije in rezervacije v tajništvu združenja vsak dan od 17.30 do 19.30 (tel. 51377) ali v papirnici Sara pri Sv. Ivanu, Trg Gioberti 7/a (v času, ko je trgovina odprta).

Taborniki DŠB Prosek-Kontovel se sestajajo vsako soboto od 16. do 17. ure v Soščevi hiši na Proseku.

KD F. Venturini priredi silvestrovanje za člane. Vpisovanje do 19. t. m. pri Jordanu Kralju.

Veseli godci sporočajo, da je na razpolago še nekaj prostih mest za Zeleno noč v hotelu Triglav v Kopru, ki bo jutri, 15. t. m. Zglasite se pri Tatjani Turco v Boljuncu, tel. 228090.

čestitke

Iskrene čestitke KATJI ob uspešno opravljenem doktoratu Stano, Loredana, Igor in Nadja.

Našemu JOŠKU LUKEŠU čestitamo za izid knjige »Igra za vse življenje« in mu ob priliki rojstnega dne voščimo še veliko, veliko lepih dni vsi iz društva Rove-Kolonkovec.

Synthesis 4

Glasbena Matica

Harmonikarski orkester

ob predstavitvi prve kasete
vabi na

KONCERT

danes, 14. t. m., ob 20.30
v gledališču F. Prešeren v Boljuncu

Pokrovitelj
OBČINA DOLINA

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA

VELIKA KNJIGA O OLJKI

je izšla. Na slovesni predstavitvi bodo po nagovoru župana Marina Pečenika sodelovali: avtor Vitjan Sancin, Vilij Mikac, Mario Prestamburgo, Marko Kravos in zbor Valentin Vodnik iz Doline.

Vabljeni danes, 14. t. m., ob 18.30 na županstvo v Dolini.

kino

ARISTON - 16.00, 21.45 Un angelo alla mia tavola, N.Z.-Avstral. 1990, r. Jane Campion.

EXCELSIOR - 16.00, 22.15 La sirenetta, prod. Walt Disney.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.45, 22.15 Ghost - Fantasma, i. P. Swayze.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Il giallo del bidone giallo, kom., i. Charlie Sheen, Emilio Estevez.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Occhio alla perestrojka, i. Jerry Calà, Ezio Greggio.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 Cabal, r. Clive Barker, i. David Cronenberg.

NAZIONALE IV - 16.00, 22.15 Presunto innocente, r. Alan J. Pakula, i. Harrison Ford.

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 Senti chi parla, i. John Travolta.

MIGNON - 16.30, 22.15 Due nel mirino, i. Mel Gibson, Goldie Hawn.

EDEN - 15.30, 22.00 Gli stalloni di Mary, porn., □□

CAPITOL - 16.00, 22.10 Le comiche, i. Paolo Villaggio, Renato Pozzetto.

LUMIERE - 17.00, 22.10 Tre donne, il sesso e Platone.

ALCIONE - 16.40, 22.10 Cattive compagnie, r. Curtis Hanson, i. Rob Lowe.

RADIO - 15.30, 21.30 Vogliose ed insaziabili per stalloni superdotati, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □
- 18. letom □□

včeraj - danes

Danes, PETEK, 14. decembra 1990

DUŠAN

Sonce vzide ob 7.38 in zatone ob 16.21 - Dolžina dneva 8.43 - Luna vzide ob 5.16 in zatone ob 14.09.

Jutri, SOBOTA, 15. decembra 1990

KRISTINA

PLIMOVANJE DANES: ob 0.58 najnižja -5, ob 7.04 najvišja 44 cm, ob 14.22 najnižja -54 cm, ob 21.07 najvišja 19 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 7,2 stopinje, zračni tlak 1006 mb raste, veter 44 km na uro, vzhodnik, s sunki burje do 81 km na uro, vlaga 58-odstotna, nebo pooblačeno, morje skoraj razbigano, temperatura morja 11,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Tanja Mavric, Giulia Bovo, Nicholas Centazzo, Claudio Osvaldini, Manuel Bottini, Bousso Thionne.

UMRLI SO: 80-letni Mario Predonzani, 80-letna Veronica Crevatin, 57-letni Raffaele Starc, 70-letni Erminio Depase, 82-letna Maria Procacci, 83-letna Bianca Apostoli, 58-letni Salvatore Terracino, 76-letna Anna Battilana, 70-letna Maria Cattaruzza, 76-letni Giordano Krasna, 68-letni Mario Kobau, 62-letni Leone Bitezni, 63-letna Edgarda Opera, 81-letna Giuseppina Drioli, 89-letna Iolanda Erl, 67-letni Emilio Cembalo.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 10., do sobote, 15. decembra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan).

MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan), Ul. Dante 7, Istrska ulica 18.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Dante 7, Istrska ulica 18.

MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

prispevki

Ob obletnici smrti Pina Lakovića daruje žena Olga 25.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Namesto cvetja na grob pok. Lavka Biteznika in Marije Mislej daruje družina Ščurec 60.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na svoje rajne daruje Zofija Križmančič (Gropada) 50.000 lir za KD Skala iz Gropade.

TRŽAŠKI
PARTIZANSKI
PEVSKI
ZBOR

OBVESTILO

Jutri, 15. t. m., bomo nastopali v Domu Armije v počastitev obletnice dneva jugoslovanske Ljudske armade.

Odhod avtobusov iz Lipice (hotel Maestoso) jutri, 15. t. m., ob 14. uri.

V soboto, 22. t. m., pa bomo gostovali v koprskem gledališču ob dnevu jugoslovanske Ljudske armade.

Harmonikarskemu ansamblu
SYNTHESIS 4

čestitamo ob izdaji prve kasete, v upanju, da bo njihova glasba še naprej spremljala naše življenje.

rakci

razne prireditve

KD Lipa vabi jutri, 15. t. m., ob 17. uri v Bazovski dom na lutkovno igrice HIŠICA BREZ KOLES, ki jo bo predstavila otroška lutkovna skupina iz Lokve.

Godba na pihala iz Ricmanj vabi na ZAKLJUČNI KONCERT v nedeljo, 16. t. m., ob 17. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Sodelovala bo tudi trobilna skupina glasbene šole godbe.

Sekcija VZPI-ANPI Opčine, Bani in Ferlugi priredi v nedeljo, 16. t. m., ob 15. uri na openskem strelišču SPOMINSKO SVEČANOST v počastitev na smrt obsojenih na drugem tržaškem procesu. Govorila bosta Neva Lukeš in Arturo Calabria, predsedoval bo Pavel Fonda. Sodeluje MPZ Tabor. Vabljeni!

Pevska zbor Vasilij Mirk in Lovski Doberdob priredita v nedeljo, 16. t. m., ob 17. uri v Športnem centru v Zgoniku KONCERT ZBOROVSKEGA PETJA v podporo Skupnosti družina Opčine. Sodeluje šest pevskih zborov ter humoristi ki Vanka in Tonca.

Zveza cerkvenih pevskih zborov vabi na JUBILEJNO 25. ZBOROVSKO REVUJO, ki bo v nedeljo, 16. t. m., ob 16. uri v Kulturnem domu v Trstu.

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu bodo v ponedeljek, 17. t. m., ob 20.30 predstavili knjigo Jožeta Peterlina SLOVENSKO GLEDALIŠČE 1945-1975. Knjigo bo predstavil prof. Martin Jevnikar. Sodelovali bodo tudi režiser Jože Babič, prof. Mirko Mahnič in urednik knjige Marij Maver.

NK Bor vabi v okviru akcije POMOČ SLOVENJI na KONCERT, ki bo v soboto, 29. t. m., ob 20.30 v prostorih SZ Bor v Trstu, Vrdeška cesta 7. Ansambel Krt z vokalnim solistom Albertom Gregoričem bo predvajal narodnozabavno in latinskoameriško glasbo. Informacije in rezerviranje prostorov v Borovem tajništvu vsak dan od 17.30 do 19.30 (tel. 51377) ali v papirnici Sara pri Sv. Ivanu, Trg Gioberti 7/a (v času, ko je trgovina odprta).

KD Rdeča zvezda v sklopu ure pravljic organizira v ponedeljek, 17. t. m., ob 18.30 v prostorih kulturnega društva v Saležu zvočno gibalno igranje TRIJE PRAŠIČKI v izvedbi skupine animatork ZSKD - Potujoči potepači. Toplo vabljeni vsi otroci.

KD Lonjer-Katinara vabi otroke na CELODNEVNI OTROŠKI DIRENDAJ, ki bo v društvenih prostorih v Lonjerju v nedeljo, 16. t. m., s pričetkom ob 10.30.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1113,60	1095.—
Nemška marka	754.—	745.—
Francoški frank	221,95	216.—
Holandski florint	668,67	655.—
Belgijski frank	36,401	35.—
Funt šterling	2171,80	2130.—
Irski šterling	2007,80	1980.—
Danska krona	195,84	192.—
Grška drahma	7,239	7.—
Kanadski dolar	959,40	900.—

Člani Fotokluba

TRST 80

bodo danes, 14. t. m., ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20 predvajali

IZBOR DIA 90

v pozdrav novim članom in prijateljem.

PUBLIEST s.r.l

Ul. Montecchi 6, III. nad.,
tel. 7796611

obvešča, da bo v mesecu DECEMBRU sprejemal telefonska naročila in objave

VSAK DAN

OD 10. DO 12. URE

osmrtnice in sožalja pa po običajnem delovnem urniku.

mali oglasi

V DOBERDOBU pri cerkvi je odprl osmico Aldo Kovač. Gostom nudi vino in prigrizek jenskih kolin.

OSMICO je odprl Ostrouška v Zagradcu št. 1. Toči belo vino in teran. OSMICO ima v Borštu Danilo Glavina. OSMICO ima odprto v Zgoniku Stanko Milič.

DRAGULJARNA MALALAN na Opčinah obvešča cenjene stranke, da obratuje v mesecu decembru vsako nedeljo in ponedeljek od 8.30 do 12.30 in 15.30 do 19.30.

KOKOŠJEREJA KRALJIČ - tel. 231846 - prodaja 1 leto stare kokoši po 3.000 lir in posušeni kokoši gnoj (terraccio di pollina) v vrečah.

TAJNICA/KNJIJOVODKINJA z večletno prakso išče zaposlitev part time. Tel. 213684.

IŠČEM zaposlitev dvakrat tedensko kot snazilka ali za pomoč ostarelim osebam. Tel. v večernih urah na št. 229523 (vprašati po Anici).

IŠČEMO gospodinjstvo pomočnico za oskrbo dveh starejših oseb, petkrat tedensko. Tel. (040) 51164 od 14. do 16. ure.

PODJETJE V TRSTU išče izkušnega, a po možnosti mladega mizarja. Za informacije oglasite se v tajništvu SDGZ, Ul. Cicerone 8, tel. 362925.

ZA URAD na Opčinah iščemo tajnico z znanjem slovensčine, hrvaščine in knjigovodstva. Dobrodošlo znanje angleščine in import/export. Tel. na št. (040) 212613 ob večernih urah.

BRISKO VINO, ustekleničeno, z dvojezično etiketo, kupim večjo količino. Tel. (040) 575145.

PRODAM dobro vpeljeno trgovino sadja in zelenjave. Tel. 283390.

PRODAM alfetto GTV 1600 v dobrem stanju. Telefonirati ob uri obedov na št. 200115.

PRODAM nov klavir, štiri leta garancije, za 2.500.000 lir ter obenem kupim 120-basno komplet harmoniko z melodijskimi basi. Tel. ob uri kosila na št. 200052.

PRODAM domač krompir. Tel. ob uri kosila ali večerje na št. 200882.

PRODAM različne rabljene mizarske stroje. Tel. 43198.

FARMA Srečko Tomšič - Sovodnje prodaja kokoši po 3.000 lir vsako. Tel. (0481) 882064 po 20. uri.

SKLADIŠČNIK 17/18 let z dobro voljo dobi zaposlitev v trgovini pohištva. Pismene ponud

Film Plastični Jezus končno »na svobodi«

Današnja premierska predstavitev filma Lazarja Stojanovića *Plastični Jezus* (Plastični Isus) v beograjskem Domu omladine (projekcija je že sama po sebi dovolj zanimiv dogodek) predstavlja tudi drugače zanimivo prelomnico: to je namreč zadnji prepovedan (beri: cenzuriran) film v Jugoslaviji, ki bo končno prišel v javnost. Film je namreč ležal kar dve desetletji v »bunkerju«, v tem primeru bi morda celo lahko rekli »v zaporu«.

Lazar Stojanović, ta trenutek urednik kulturne rubrike tednika Vreme, je film dokončal leta 1971 kot diplomsko delo na beograjski Akademiji za gledališče, film, radio in televizijo. Za delo, ki je delno dokumentarni in delno igrani film, mu je profesorska komisija podelila čisto desetico. Politične in sodne komplikacije so nastopile nekoliko kasneje - leta 1973, ko so režiserju začeli očitati, da je v svojem delu žalil osebnost tedanjega predsednika Tita in da izačil komunizem s fašizmom. V sodnem postopku, ki je sledil, so nastradali poleg režiserja tudi nekateri člani izpitne komisije, igralci in sploh ljudje, ki so imeli kakršnokoli zvezo s filmom. Zaradi »sovražne propagande« so Lazarja Stojanovića obsodili najprej na dve leti, po prizivu na Vrhovno sodišče Srbije pa

na tri leta. Tako je Stojanović postal edini režiser v evropski kinematografiji, ki je zaradi svojega filma obsedel v zaporu.

Eden po eden so filmi tako imenovanega »črnega vala« (tako so namreč označevali »nespodobna« dela v tedanjem času) iz zaprašenih filmskih laboratorijev vendar prišli na dan, vsi razen *Plastičnega Jezusa*.

V začetku letošnjega leta je bila javno postavljena zahteva, naj bo končno umaknjena prepoved glede *Plastičnega Jezusa*. Pravzaprav ta prepoved ni bila nikoli javno izrečena. Film so kot dokazni material »zločina« - ali kot Stojanović danes pravi »skupaj s sekirami, revolverji, noži in podobnim« - enostavno zadržali in hranili najprej na Sekretariatu za notranje zadeve (policiji) in nato v Službi za državno varnost Srbije.

Peticijo, da bi film predstavili javnosti, je podpisalo 1500 oseb. Film so letos povabili tudi na filmski festival v Montreal, a edini način, da film pride spet na dan, je bil, da producent Centar film toži Službo državne varnosti in zahteva vrnitev zaplenjene imovine. Tako je film, ki so ga »zaprl« z enim sodnim postopkom, bil končno »osvobojen« v drugi polovici novembra.

Negativ in tonsko kopijo *Plastičnega Jezusa* so vrnili producentu in avtorju, v resnici brez sekvence avtentičnega posnetka s poroke režiserja Ljubiše Ristića, na katerem so se pojavljali tudi nekateri tedanji generali. Posnetek je v dobesednem smislu izginil. Prav v zadnjih dneh so izdelali kopijo za predvajanje v kinematografih tako, da bodo film lahko vrteli danes v Beogradu, a že jutri tudi v Zagrebu. Sledile bodo običajne projekcije v kinodvoranah, čeprav je film že odkupil tudi televizija Novi Sad.

Plastičnega Jezusa vabijo na več mednarodnih festivalov. Tokrat mu ne bo sodilo sodišče, temveč občinstvo. Morda mu bodo okoliščine mile, predvsem zato, ker je toliko let preležal v skladišču, morda pa tudi ob upoštevanju, da je bilo to diplomsko delo.

filmske premiere

Ettore Scola razmišlja o svobodi

Režiser Ettore Scola je, kot vemo, član komunistične vlade v senci. Zastopa kulturno področje in je v tem svojem delu dokaj dosleden. S politiko se je vedno ukvarjal, vsi smo vedeli zanj, za njegovo partijsko izkaznico predvsem pa za globoko občuteno politično prepričanje. Z Risako od Nan-

niya Loya in drugih režiserjev, ki se bolj ali manj aktivno ukvarjajo s politikom, pa je znal Scola spretno žonglirati s funkcijami. Prav zaradi tega preseka dejstvo, da se je ob predstavitvi filma *Capitan Fracassa* tako neposredno navezal na razmišljanja, ki v teh zadnjih mesecih sestavljajo bistvo vsakdanje kronike znotraj italijanske komunistične partije. Naj navedem le primer. V intervjuju za Almanah italijanske kinematografije 1990 je namreč primerjal svoje raziskovanje preteklosti in zato tudi deloma zgodovinskih filmov z »globokimi spremembami, ki jih podoživlja stranka, kateri pripada«.

Scola je hotel s tem odgovoriti predvsem na vprašanja v zvezi s povratkom na območje zgodovine, ki ga je režiser opustil že pred nekaj leti. Dejal je, da je vsak trenutek našega življenja mogoče vezati na antični Rim, zato bo najbrž sodobnost odvisna tudi od tega, kar se je dogajalo, recimo, na začetku sedemnajstega stoletja.

Takrat se je po italijanskih gozdovih, predvsem pa na vozovih-potujočih gledališčih, potikal Capitan Fracassa. Zgodba je preprosta, skoraj banalna in vsekakor preveč podobna desetina podobnih zgodb, ki polnijo evropsko literaturo. Scola pa jo je izkoristil z namenom, da bi obnovil razmišljanje o »svobodi, ki jo dopušča gledališka umetnost«. To poanto (in obenem metaforo) je še bolj naglasil z nizom stilnih izbir. V svetu, ki obdaja oder, tudi če je ta na vozu, vladata zmešnjava in »diktatura«, igralci pa smejo veljakom povedati vse, kar se jim zahoče, ker imajo zakrinkan obraz, a odprto srce.

Je že res, da si ni Scola izmislil nič novega, ko je osredotočil filmsko dogajanje prav na to fabulo, priznati pa mu moramo zavidljive režiserske sposobnosti, ki pomagajo *Capitanu Fracassi* tudi v tistih (kar pogostih) trenutkih, ko na ekranu zagospoduje Troisi.

Igralec ponovno nastopa v vlogi maske in to pristno neapeljske, kar je seveda lahko pozitivno (kdo bi sicer lahko sploh igral v vlogi Neapeljčana?), obenem pa omejevalno za režiserja, ki je še enkrat zaustavil igralčev razvojni proces. Troisi je že vsaj pet let v razvojni fazi bube. Vemo, da bo nekoč vzletel kot metulj, za sedaj pa lahko samo gledamo, kako životari v svoji svileni srajčki.

Rim zasenčil Scalo

Rimska Opera je s prodajo vstopnic za včerajšnje otvoritveno predstavo Puccinijeve *Tosce* zbrala 220 milijonov, ki bodo namenjeni dvem rimskim ustanovam. Predstava, ki se ponaša z izjemnimi interpeti, med njimi sta nauglednejša Luciano Pavarotti in Raina Kabaivansa, je privabila tudi najuglednejše občinstvo z nadpovprečnim številom politikov in gospodarstvenikov. Dogodek je tako skoraj zasenčil premiero v milanski Scali in pravijo, da je bila tudi eleganca občinstva na višini.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 6.55 Aktualno: Uno mattina 10.15 Nadaljevanka: Un anno nella vita 11.00 Jutranji dnevnik 11.05 Nan.: Poliziotti in città 11.55 Vreme in vesti 12.05 Variete: Piacere Raiuno 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Kvarov svet: Avstralija - Zadnje obzorje 14.30 Dok.: Conoscere - Gli occhi del gigante 15.30 Otroški variete: L'albero azzurro 16.00 Mladinska oddaja: Big! 17.55 V parlamentu in vesti 19.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo 18.05 Variete: Fantastico Bis 18.45 Variete: Piacere Raiuno - Piacere La Spezia 19.40 Almanah in dnevnik 20.40 Film: Mary Poppins (fant., ZDA 1964, r. Robert Stevenson, i. Julie Andrews, Dick Van Dyke) 23.00 Dnevnik 23.10 Rockovska noč: Lucio Dalla 24.00 Dnevnik in vreme 0.25 Rubrika opolnoči 0.40 Monografije: Il principe di San Severo	RAI 2 7.40 Nan.: Lassie in risanke 8.10 Otroški variete: L'albero azzurro 8.40 Nanizanka: Adderly 9.30 Tečaj angleščine in francoščine 10.00 Nanizanka: Cuore e batticuore 10.50 Nadaljevanka: Capitol 11.55 Variete: I fatti vostri 13.00 Dnevnik - gospodarstvo 13.45 Nadaljevanke: Beautiful, 14.15 Quando si ama, 15.05 Destini 15.35 Film: Lo spaviero del Nilo (pust., It. 1949, r. Giacomo Gentilomo) 17.00 Vesti in Iz parlamenta 17.10 Videocomic 17.45 Nanizanka: Alf 18.10 Knjige: Casablanca 18.20 Šport in Rock Café 18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York 19.45 Dnevnik in sport 20.30 Varieteja: Club '92, 22.40 Antennati 2 - La vendetta! 23.15 Dnevnik in horoskop 23.50 Nočni motorshow 0.35 Film: Criminali sull'asfalto (dram., VB 1956, r. Ralph Thomas, i. Anthony Steel)	RAI 3 10.30 Depata o pravici 11.10 Nanizanka: Professione pericolo 12.00 Dokumentarec: Il mistero fuori porta 12.40 Moški smuk 14.00 Deželne vesti 14.30 Aladinova svetilka 15.30 Turnir v biatlonu 16.00 Rokomet: CLF Rubiera - Ass. Modena 16.40 Rubrika: A tutta neve 17.15 Nanizanki: I mostri, 17.40 Throb 18.05 Dok.: Geo, 18.35 Drobci barvnega radia 18.45 Športna rubrika: Derby 18.55 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 BlobCartoon 20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina di Andrea Barbato 20.30 Posebna oddaja: Chi l'ha visto? 23.00 Večerni dnevnik 23.05 Aktualno: Sodniki na meji - P. Dell'Osso 23.40 Oddaja o kulturi: Fuori orario. Cose (mai)viste 24.00 Nočni dnevnik 0.30 Pred 20 leti 1.00 Biljard - turnir v biatlonu	TV Slovenija 1 8.50 Video strani 9.00 Spored za otroke in mlade: nanizanka Delfin Flipper 9.25 Nadaljevanka: Vojne usode (2. del, pon.) 10.20 Video strani 14.50 Žarišče: Slovenija - moja država 15.25 Sova (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Mozaik. Tednik (pon.) 18.10 Spored za otroke in mlade: Otroški parlament, 18.30 nanizanka Cirkuske živali 19.00 Risanka in TV okno 19.20 Dobro je vedeti 19.30 Dnevnik in vreme 20.00 Zrcalo tedna 20.20 Dokumentarec: Nebu naproti (zadnji del) 21.30 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu 22.15 Dnevnik in vreme 22.40 Nočni program Sova, vmes nanizanka Družinske vezi in film Damien - Omen II (fant., ZDA 1978, r. Don Taylor, i. William Holden, Lee Grant) 0.55 Video strani	TV Koper 12.30 Tenis - Grand Slam Cup (četrtine finala, iz Münchna) 18.30 Spored v slovenščini 18.45 Odprta meja 19.00 TVD Stičiče 19.25 Otroška oddaja 20.00 Dokumentarna oddaja: Manjšine, bogastvo Evrope (vodi Ferruccio Clavora) 20.30 Nad.: SKAG (7. del) 21.15 Nanizanka: Mod Squad 22.00 TVD Novice 22.30 Nemški nogomet 0.15 Tenis - Grand Slam Cup (povzetki)	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Aladinova svetilka; 8.40 Evergreeni; 9.30 To je življenje; 9.40 Pri ljubljene melodije; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Rock zvezde; 12.00 Iz filmskega sveta; 12.20 Orkestralna glasba; 12.40 Cecilijanka 1990; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 Poslušali boste; 13.30 Narodnozabavna glasba; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: To pa si velja zapomniti; 14.30 Od Milj do Devina; 15.00 Francoski šansoni; 15.30 Blues; 16.00 Mi in glasba: antologija slovenske violinske glasbe; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Kulturni dogodki; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.						
CANALE 5 7.50 Nanizanka: La piccola grande Nell 8.25 Film: Se mia moglie lo sapesse (kom., ZDA 1949, r. Edmund Goulding, i. Linda Darnell, Paul Douglas) 10.30 Rubrika: Gente comune 12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro 16.15 Variete: Buon compleanno 1988 16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.25 Striscia la notizia 20.40 Variete: Buon compleanno Canale 5 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 0.55 Striscia la notizia (pon.) 1.15 Nanizanki: Marcus Welby M.D. - Il ritorno, 2.15 L'ora di Hitchcock	RETE 4 8.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.15 Andrea Celeste, 10.15 Amandotti, 10.45 Così gira il mondo 11.25 Nanizanka: La casa nella prateria 12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Ribelle, 15.35 La mia piccola solitudine, 16.20 La valle dei pini, 17.15 General Hospital, 18.10 Febbre d'amore 19.35 Aktualno: Linea continua (vodi Rita Dalla Chiesa) 19.45 Nadaljevanka: Marilena 20.30 Film: La bisbetica domata (kom., ZDA-It. 1967, r. Franco Zeffirelli, i. Elizabeth Taylor, Richard Burton, Cyril Cusack) 23.00 Linea continua (2. del) 23.30 Aktualnosti iz filmskega sveta: Ciak 0.15 Filmske novosti 0.20 Tednik: Kronika (pon.) 1.05 Filmske novosti 1.10 Film: Harry e Tonto (kom., ZDA 1974, r. Paul Mazursky, i. Larry Hagman, Ellen Burstyn)	ITALIA 1 7.00 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 8.30 Nanizanke: Skippy, 9.05 Strega per amore, 9.40 Tarzan, 10.50 Riptide, 12.00 Charlie's Angels, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy days, 14.30 Supercar, 15.30 Compagni di scuola 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.45 Nanizanke: Il mio amico Ultraman, 19.30 Casa Keaton, 20.00 Cri Cri 20.30 Film: Rocky IV. (dram., ZDA 1985, r-i. Sylvester Stallone, i. Talia Shire) 22.20 Rubrika: Calciomania 23.20 Playboy Show 0.25 Nanizanke: Mike Hammer - Spari nel buio, 1.25 Appartamento in tre, 1.55 Benson	ODEON 7.00 Matineja Trivenete 13.00 Risanke 15.00 Nadaljevanka: Signore e padrone 16.00 Rubrika o zdravlju: Il ritratto della salute	TMC 8.30 Nanizanke: Get Smart, 9.00 L'enigma, 10.00 Quartieri alti 10.30 Nad.: Terre sconfinatę, 11.15 Potere 12.00 Kosilo z Wilmo 12.40 SP v smučanju: moški smuk 13.30 Športne vesti 13.45 Dnevnik 14.00 Aktualno: Ženska TV 15.15 Film: Ritorno a casa (dram., ZDA 1975, r. Da-	niel Petrie, i. Dabney Coleman) 16.40 Aktualno: Ženska TV 17.50 Nanizanki: Autostop per il cielo, 18.55 Doris Day Show 19.30 Variete: C'era questo, c'era quello 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Aktualno: Protagonisti leta 1990 21.00 Variete: Banane 22.00 Nanizanka: Matlock 23.00 Sport: Mondocalcio 0.30 Nočne vesti 0.50 Film: Il principe Bel-Air (kom., ZDA 1986, r. Charles Braverman)	TELEFRIULI 15.00 Roza salon 16.00 Otroška oddaja 18.00 Nadaljevanka: Vite rubate 19.00 Igra: Maramao 19.30 Dnevnik 20.00 Deželna kronika 20.30 Nad.: L'ingranaggio (i. Flavio Bucci) 22.00 Rubrika: Album 22.30 Nočne vesti 23.00 Čakajoč na polnoč 24.00 Nočne vesti	TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO SLOVENIJA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Pesmice na potepu; 9.05 Glasbena matineja; 11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.30 Radio danes; 13.38 Do štirinajstih; 14.05 Gremo v kino; 14.40 Radijski Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Pri ljubljene melodije; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Zabavni ansambli; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program - glasba.	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 19.00 Dnevnik; 7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia LJ; 13.15 Mladi val Radia Koper; 14.35 Pesem tedna; 15.00 Kviz o avtomobilih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 O glasbi ob glasbi; 18.30 Glasbene želje po telefonu; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Clac; 9.20 Pesem po želji; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Pripoved; 11.30 Italiana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Srečanje z...; 16.00 Moderato con brio; 16.32 Hot hits; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Klasična glasba; 20.00 Nočni glasba.	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mix Time; 21.00 Nočna glasba.

Po umirjeni razpravi odobrena resolucija občinske uprave Za resnico o deportacijah in fojbah v duhu strpnosti in humane pietete

Goriški občinski svet je sinoči z veliko večino glasov odobril resolucijo občinske uprave o problemu zgodovinske resnice o deportiranih. Vzdržali so se samo misovci, ki niso "prebavili" obsodbe fašističnega nasilja hkrati z obsodbo poveljnih zločinov. Pri glasovanju ni sodeloval zeleni Fio-relli, ker je menil, da v resoluciji prevladujejo politični interesi in v njej ni prave človeške pietete do žrtev ter doslednega hotenja po iskanju zgodovinske resnice, obsodbi nasilja a tudi vojne kot take in militarizma.

Vsi drugi so podprli resolucijo, ki se uvodoma navezuje na številne zahteve, naj se ugotovi zgodovinska in moralna resnica glede tragičnih dogodkov izpred 45 let in se sklicuje na še nepotešeno bolečino svojcev izginulih in preživelih, ki želijo "v duhu vdanosti in odpuščanja" samo izvedeti za kraj žrtvovanja svojih dragih, da bi nanj položili cvet spomina in ljubezni. Nadalje poudarja, da je Gorica plačala najtežji davek v tragičnem obdobju terorja in sovraštva; ocenjuje, da je k sedanji spremembi in pripravljenosti jugoslovanskih oblasti k razčiščenju preteklosti prispevala tudi Gorica s stalnim zavzemanjem za solidarnost med narodi, svobodo in demokracijo; navaja, da se s tem blaži občutek grenkobe izpred nekaj let, ko so ob odkritju lapidarija deportirancem nekateri zagovarjali absurdni koncept nujnega plačila davka za kolektivno krivdo; izpričuje zavest, da je raznarodovalni pritisk fašističnega režima proti slovenski narodnosti skupnosti povzročil v naših krajih ne-nehne spopade in jih spremenil v prizorišče nasilja, sovraštva in poskusov nadvlade med nasprotujočimi si absolutizmi in nacionalizmi. Po teh premislah odbor predlaga občinskemu svetu, naj se zavzame za ustanovitev meddržavne komisije italijanske in jugoslovanske vlade, ki naj objektivno, znan-

stveno in kulturno natančno ugotovi zgodovinsko resnico in tako ponudi preživelim znak miru in krščanskega sprejemanja, odpravi preostale trdnjave nezaupanja in nerazumevanja med sosednima narodoma in utrdi resnični, popolni in recipročni duh prijateljstva, sodelovanja in družbene ter človeške solidarnosti.

V razpravi o tem dokumentu, ki je bila zelo strpna in umirjena, kot je pred glasovanjem ugotovil svetovalec Komel, je prevladovala v veliki večini posegov težnja po obsodbi napak preteklosti, zato da se odpravi še zadnja ovira za boljše sožitje in sodelovanje. Potrebna je jasna obsodba nasilja vendar brez maščevalnosti, so z različnimi odteki dejali Agati (KD), Pecorari (PRI), Majo (PLI), Devetag (PSI), Boileau (smejoče sonce) in drugi. Spaca-

pan (SSK) je spomnil, da je del Sloven- cev bil tudi sam žrtev poveljnega nasilja in ni odgovoren za takratne dogodke. Busolini (KPI) je menil, da je treba po prelomnem letu 1989 premostiti enostranska gledanja na eni in na drugi strani, iskati resnico vendar trezno, brez posploševanja in političnih špekulacij.

Podobno kot misovci so pomisleke zaradi omembe fašističnega nasilja imeli tudi socialdemokraci in so resolucijo podprli le upoštevajoč naknadno pojasnilo župana, da med fašizmom in deportacijami ni posledične vezi: omemba fašističnega nasilja ne opravičuje deportacij, je dejal Scarano, ker po njegovi oceni slednje niso bile produkt zgolj osebnih maščevanj, pač pa načrtno politike za aneksijo teh krajev Jugoslaviji.

Med včerajšnjo stavko kovinarjev povsem ohromljen promet v Tržiču

V okviru protestnih akcij za obnovo kolektivne delovne pogodbe kovinarjev, je bila včeraj dopoldne štiriurna stavka v podjetjih kovinarske stroke na Goriškem. V podjetjih, kjer se proizvodnja odvija v izmenah, pa so popoldne in zvečer stavkali po tri ure delavci druge izmene.

Okrog dva tisoč stavkajočih se je okrog desete ure zbralo v Tržiču, kjer naj bi, tako kakor ob podobnih manifestacijah, pripravili spreved po mestu. Dejansko pa so se delavci odločili za veliko bolj odmevno protestno akcijo. Razdelili so se v tri manjše sprevede in se usmerili na tri strateško pomembne točke: izhod avtoceste pri

Moščenicah, državno cesto proti Trstu in železniško postajo.

Na avtocesti se je pred izstopno postajo kaj kmalu ustvarila dolga vrsta avtomobilov in drugih vozil, prav tako je prišlo do težav in zastojev prometa na državni cesti. Do normalizacije je prišlo šele okrog 13. ure, ko so se stavkajoči vrnili v tovarne. Na železnici je prišlo, kakor poročajo do manjših zamud vlakov.

Včerajšnja manifestacija kovinarjev za obnovo delovne pogodbe je, kot se zdi, najbrž zadnja v tej seriji, saj je pričakovati že v kratkem pozitiven razplet spora. Vendar pa velja v sindikalni kroniki že zdaj opozoriti na napovedano splošno stavko 20. t. m., to- rej čez teden dni.

Pobuda Instituta za socialno in versko zgodovino Dvodnevno posvetovanje o reformizmu Jožefa II.

Inštitut za družbeno in versko zgo- dovino prireja danes in jutri dvodnevno posvetovanje o reformizmu avstrijskega cesarja Jožefa II. Posvet se bo pričel danes ob 9.30 v Attemsovi palači s pozdravi predstavnikov oblasti in uvodnim poročilom prof. Grete Klingenstein z Graške univerze. Sledila bodo poročila profesorjev F. Salimbenija, G. Benzonija, F. Molinarija in L. Zoppellija. Popoldne ob 15.30 se bo posvet nadaljeval v občinski sejni dvorani, kjer bodo še drugi univerzitetni docenti in raziskovalci obravnavali predvsem verske, gospodarske in pravne aspekte Jožefovih reform.

Jutri dopoldne bodo sodelujoči na posvetu prav tako zasedali v občinski sejni dvorani (od 9. ure dalje) ter obravnavali še druge družbene in kulturne razsežnosti vladavine cesarja, ki letos potekata dve stoletji od njegove smrti.

S posvetom o Jožefu II. nameravajo nadaljevati z raziskovanjem zgodovinskih vprašanj, ki so jih pred desetimi leti obravnavali na podobnem goriškem posvetu o Mariji Tereziji. Tokrat je na vrsti njen sin, ki je prav tako pustil pomembno sled v zgodovini cesarstva in tudi naših krajev. Posebno

pozornost bodo na posvetovanju, kjer bo s poročili sodelovalo okrog dvajset zgodovinarjev, namenili obravnavi jožefinskih reform na Goriškem in v Primorju ter v italijanskih deželah.

Dvojezična knjiga Mi in Brda

"Noi e il Collio - Mi in Brda" je naslov dvojezične publikacije, ki jo bodo jutri ob 11. uri predstavili v pokrajinskem muzeju na gradu. Pripravili so jo dijaki in profesorji srednje šole Ivan Trinko in Leopoldo Perco iz Ločnika. Gre za preko 200 strani obsega- jočo publikacijo o Brdih, o geografskih, gospodarskih in kulturnih značilnostih tega področja ob politični in jezikovni meji. Slovenski del publikacije sta uredili profesorica Lučana Budal in ravnateljica srednje šole Ivana Trinka Rozalija Simčič Lojk.

O publikaciji bosta spregovorila Celso Macor in Marijan Breclj. Finančno je objavo knjige podprla Goriška hranilnica, izid pa je omogočila Pokrajina.

Voščila v glasbi
vabi na celovečerni koncert

NEW SWING SINGERS
(Gospel - spirituals)

ki bo v torek, 18. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu.
V teku je predprodaja vstopnic v uradu Kulturnega doma v Gorici (Ul. Brass 22 - tel. 33288). Omejeno število mest.

Jutri v Kulturnem domu Božična akademija telovadcev ŠZ Dom

Petdeset mladih telovadcev ŠZ Dom bo danes ob 20. uri nastopilo na božični akademiji v Kulturnem domu. Na prireditve so povabili tudi goste - članice ŠRG - Osnovne šole 9. korpusa iz Nove Gorice. Nastopajoče bo ob koncu prireditve obiskal tudi božiček. Tako kakor že nekaj let doslej, so ob božičnem in novoletnem nastopu pri ŠZ Dom pripravili lično vabilo.

Dveletni otrok nepoškodovan po padcu z višine 8 metrov

Komaj dve leti star otrok je padel iz četrtega nadstropja stanovanjskega bloka, se po padcu kar sam pobral in se namenil po stopnicah spet domov. Dogodek, ki se zdi neverjeten, se je pripetil v Tržiču. Mali Federico Franchetto je bil v kopalnici stanovanja v četrtem nadstropju splotja v Ul. delle Vigne 9/c. Otrok se je igral, mama pa se je ubadala s hišnimi opravili. Toda radovedni Federico je najbrž hotel pogledati ven in se je splezal do okna, potem pa izgubil ravnotežje in padel v prazno z višine okrog 8 metrov. Kot rečeno, ne samo da je odnesel celo kožo, pač pa ni dobil niti najmanjšega zloma. Za to se mora zahvaliti prožnosti otroških kosti, pa tudi okoliščini, da je padel na travo in od dežja omeščano zemljo. Mama, ki je takoj po padcu planila iz hiše, ga je tako srečala na stopnicah,

ko je objokan toda skoraj nepoškodovan stopical navzgor. V bolnišnici so mu ugotovili samo nekaj podplutb in odrgnin.

Sagarmatha 1990

O zdravstvenih problemih s katerimi se srečujejo alpinisti pri premagovanju izrednih naporov in višin bo govor danes zvečer v Tržiču, na predavanju, ki ga prireja Občina Tržič. V dvorani Palazzetto Veneto bodo ob 20.30 predavali Borut Spalac, Enzo Barducci in Žare Guzej, udeleženci strokovne (zdravniške odprave), ki je sledila ekspediciji Sagarmatha 1990.

V nesreči pri Portogruaru umrl šofer goriškega tovornjaka

V sredo zvečer se je na avtocesti A4 pri Portogruaru zgodila huda prometna nesreča, v kateri sta izgubila življenje dva šoferja tovornjakov, enega pa so sprejeli s prognozo 40 dni v bližnji bolnišnici. Žrtvi sta 33-letni Avstrijec Ewald Selinger in 57-letni Pejo Mršić iz Doboja v Bosni. Slednji je bil zaposlen pri goriškem avtoprevoznem podjetju Semrl - Sekulič, ki ima svoj sedež v Ul. Giustiniani 87. Mršić je bil s tovornjakom namenjen v Milan, kjer naj bi naslednje jutro prevzel tovor za Grčijo. Tovornjak, ki ga je upravljaval Mršić je zavozil v levo, prebil ograjo med voznimi pasovi in čelno trčil v tovornjak, ki

ga je upravljaval mladi Avstrijec in ki je ravno prehitel tovornjak tržaškega podjetja Cunja Avtoprevoz, za volanom katerega je sedel 27-letni Stanislav Petrovič iz Ljubljane. Selinger in Mršić sta bila pri priči mrtva. V kup razbitin je kmalu nato trčil še tovornjak nemške registracije. Voznika 50-letnega Nemca Gherarda Lugmaira so sprejeli na ortopedski oddelek bolnišnice v Portogruaru. Ozdravel bo v 40 dneh. Avtocesta je bila zaradi nesreče nekaj ur zaprta za promet.

Pejo Mršić je bil osem let zaposlen pri goriškem podjetju. Bil je med najbolj izkušenimi šoferji podjetja. Zapušča ženo, ki živi v Bosni in štiri sicer že odrasle sinove.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »58 minuti per morire«. Igra F. Nero.

VERDI 17.30-22.00 »Ragazzi fuori«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Flavia, la bestia nera«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 17.30-22.00 »Il viaggio di capitano Fracassa«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Provvidenti - Travnik 34 - tel. 531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale - Trg Republike 26 - tel. 410341.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Luigi Brisco iz bolnišnice sv. Justa na pokopališče v Standrežu, ob 12.30 Aldo del Nevo iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče, ob 13.15 Silvana Orzan, por. Medeat iz splošne bolnišnice v Moš.

Ob izgubi drage mame, tašče in none izrekata iskreno sožalje Anamariji, Dinu, Dimitriju in Ivani Roner SZ Dom in združena ženska odbojarska ekipa Agorest.

Ob boleči izgubi brata Lavka izrekajo Vidi Biteznišk iskreno sožalje kolegi in neučno osebje srednje šole I. Trinko v Gorici.

DANES, PETEK, 14. DECEMBRA 1990, OB 17. URI OTVORITEV STALNE DEŽELNE ENOTEKE

»LA SERENISSIMA«

V OBNOVLJENI STAVBI BENEŠKIH PROVEDITORJEV IZ GRADIŠČA

PROGRAM

Ob 17. uri: občinska sejna dvorana v Palači Torriani
- pozdrav predstavnikov oblasti
- podelitev posebnih kolajn zaslužnim članom Enoteke

Ob 17.45: otvoritev stavbe beneških proveditorjev, ki je bila obnovljena na pobudo Občine Gradišče in Trgovinske zbornice ter s prispevki Avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine, Pokrajine Gorica in Goriške hranilnice

- otvoritev razstav kipečih in penecih se vin- žganj, sadnih destilatov in brendijev Furlanije - Julijske krajine

- otvoritev razstav:
»Umetnost v kleti«, vino miru in njegove na- lepke
»Spomini na Langobarde«, razstava umetni- ške obrti na pobudo Marine Legovini.

Ob 10. obletnici smrti in 100-letnici rojstva pisatelja Henryja Millerja

Raziskovalec človeškega življenja

Preučevanje samega sebe

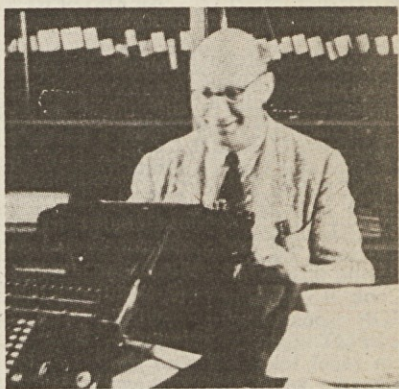
Henry Miller si je kot eno glavnih nalog zastavil - preučevanje samega sebe in kritičen odnos do družbe, v kateri je živel. Pri tem ni uporabljal nikakršnih znanstvenih metod, kot npr. globinske psihologije in podobno. Vsa njegova razmišljanja, s katerimi so pretkana njegova književna dela, so osebno-izkustvena, intuitivna vendar prepojena z modrostjo in zrelostjo misleca, ki je v svojem dolgem življenju in ustvarjanju doživel in nadživel vse tegobe svojega nemirnega časa. V skladu z njegovim razmišljanjem zasledimo relativno absurdno ugotovitev, da bi bilo treba brati vse manj in manj, ne pa vse več in več. Čeprav je, kot sam pravi, prebral celo manj knjig kot povprečen knjižni molj, je vendar prepričan, da je prebral stokrat več del, kot bi bilo potrebno. To dokazuje njegovo večno radovednost in raziskovalno žilico, ki mu nikoli ni dala miru. Kritičnost do lastnega dela prenaša na celotno področje književnosti, ko pravi, da so resnično redke revolucionarne knjige, ki so navdihnene in ki hkrati navdihujejo ter da je vsak človek lahko srečen, če v celem življenju naleti vsaj na nekaj takih knjig. Pretežni del književnosti (na vseh področjih) je prepojen s »konfeksijskimi« idejami, ki so še posebej v drugi polovici 20. stoletja sprožile plaz cenene duševne hrane (beri: literature), ki učinkuje kot t.i. fast food. Tovrstna, lahko bi rekli hiperproduktivna književnost, namreč povzroča občutek trenutne sitosti, že nekaj trenutkov kasneje pa občutek neizmerne praznine oziroma v našem primeru — duševne lakote! Skladatelj Jan Sibelius je nekoč dejal, da se ne more znebiti vtisa o tem, kako je v glasbi tega stoletja preveč stvari zelo malo povezanih z življenjem. Temu mnenju se po svoje pridružuje tudi Henry Miller, ko pravi, da vir znanja in modrosti ne ponuja samo znanstvenik, filozof, svetnik ali učitelj temveč predvsem življenje samo — neposredna življenjska izkušnja, kar velja tudi za umetniško ustvarjalnost in resigirano dodaja, da se v današnjih časih umetnost pisanja poučuje v predavalnicah, namesto v džungli življenja (ulica, geto ipd.). Zanj je bilo vedno najbolj pomembno raziskovanje, odkrivanje življenja samega, pa čeprav na račun lepote, resnice, modrosti, skladnosti ali pisateljskega perfekcionizma. Tudi zato mu je pomenilo pisateljstvo večni ideal, saj pisatelj za razliko od arhitekta pogosto-ma zavrže prvotni načrt in kot bi porušil napol zgrajeno hišo začne znova in nikoli vnaprej ne more vedeti, kakšna bo dokončna oblika njegovega mukotrpnega dela, ki ga za nameček marsikateri bralec sploh ne bo nikoli povsem dojel.

Dvoje rok in dvoje oči

Vsem ljudem je dano dvoje rok (da lahko knjigo primejo), dvoje oči (da lahko knjigo berejo), zatakne pa se velikokrat v glavi, ker namreč ni dovolj samo brati; potrebno je tudi razumeti, kaj je pisatelj v svojem delu povedel — včasih »med vrsticami«, včasih povsem eksplicitno. Millerja literarni kritiki sicer uvrščajo med t.i. »razumljive« pisatelje, vendar nam šele pozornejša branje njegove proze odkriva prave razsežnosti njegovega celotnega življenjskega opusa, ki bi ga poenostavljeno lahko imenovali romansirani esej z avtobiografskimi primesmi. Malokateri pisatelj 20. stoletja je v svojih delih uspel tako plastično zajeti in orisati življenjsko problematiko sodobnega človeka, ki se v zadnjem desetletju kaže v novi preobleki, a z isto vsebino potrjuje skorajda sleherni misel velikega pisatelja in misleca Henrija Millerja.

SLAVKO GEBERC

Literarno delo pripadnikov tržaške družine Voghera

Literarno nagnjenje tržaške družine med 19. in 20. stoletjem, je naslov razstave, ki jo do 18. decembra na ogled v prostorih Državne ljudske knjižnice v Trstu (po vsej verjetnosti bodo razstavo ponovno odprli v januarju). Preditelji so si zamislili razstavo, ki naj bi z drobnimi, a zato nič manj pomenljivimi dokumenti, in z neobjavljenimi knjižnimi deli in fragmenti prikazala okolje in vzdušje, v katerih so odrasle generacije družin Voghera, Fano, Curiel in Morpurgo. Literarno nagnjenje teh družin traja stoletje in pol in ni usahnilo, kljub temu da so se številni člani porazgubili po svetu.

Kot potrjuje skrbno izdelan rodovnik, so številni člani teh družin židovskega izvora, ki so se priselile v Trst v času njegovega gospodarskega razcveta, ukvarjali z literaturo ali bolje rečeno s pisanjem. V kulturno zavednem družinskem miljeu so namreč ustvarjali Guido Voghera, bolje poznan kot Neznani Tržčan, še živeči pisatelj in esejist Giorgio Voghera (na sliki) in pisateljica Alma Morpurgo, ki je izdala svoj prvenec šele pred kratkim. Nekateri so se ukvarjali z novinarstvom. Omembe vreden je zlasti Abram Vita Morpurgo, ki je sredi 19. stoletja izdal list *Il Corriere Israelitico*. Na ogled so namreč pršnje za izdajo lista in pritožbe, ki jih je bil deležen, ko je spregovoril o diskriminacijah, ki so jih drugod doživljali Židje. Mlajše generacije so se usmerile v filozofsko in znanstveno raziskovanje, a kljub temu je tudi zanje ostalo literarno izživljanje - pisanje, nekaj domačega.

Filozof Giuseppe Fano je pisal na primer pripovedke za otroke. Za vse je bilo pisanje neke vrste nuja. Pisanje jim je dovoljevalo, da so lažje preboleli svoje težave, premoščali sovražne vetrove, nasilje, ki je bilo okrog njih in v njih samih. Razstavljene domače zvezki, krajši spisi in pesmi pričajo torej o pomeni, ki ga ima pisanje v židovski kulturi.

O potrebi pisanja v družinah Voghera, Fano, Morpurgo, Curiel razmišlja Elvio Guagnini v katalogu, ki dopolnjuje razstavo in obema objavlja tekste Riccarda Curiela, Paole Fano Voghera, Giorgia Voghere, Anne Curiel Fano, Giorgia Fana, Anite in Alme Morpurgo. V katalogu je tudi priložena bibliografija Giorgia in Guida Voghere.

MARTA VERGINELLA

Ameriški pisatelj Henry Miller (1891-1980) sodi v sam vrh svetovne književnosti 20. stoletja. Henry, potomec nemških priseljencev je svojo mladost preživel v New Yorku in se neposredno soočil z ameriškim načinom življenja (american way of life), ki pa ga nikoli ni sprejel za svojega. Že od mladih nog se mu je trmoglavost postavil po robu in se začel osvobajati »konfeksijske miselnosti«, tabujev in ozkosti, torej prvin, s katerimi so bili prepojeni njegovi someščani, ki jih je v srcu globoko sovražil, javno pa odkrito preziral. V prvem obdobju svojega življenja je opravljal različna opravila, ki so mu omogočila neposreden vpogled v različne sfere ameriškega javnega (družbenega) življenja tistega časa. Štiri desetletja so bila potrebna, da je pisateljsko dozorel ter objavil svojo prvo knjigo »Rakov povratnik« (1934), čeprav se je že pred tem vneto ukvarjal z lektorskim in novinarskim delom (ameriški dopisnik za Evropo, publicistika). Odlučilo za njegovo pisateljsko kariero je bilo bivanje v Parizu v tridesetih letih, ko je prododušno sprejel izziv dadaizma in nadrealizma in jima prilagodil svoj tedanji bohemski način razmišljanja, življenja in literarne ustvarjalnosti. Prepričan v demonsko naravo ustvarjalnosti, Miller nikoli ni sprejel konvencionalni status književnika (nikoli ni bil član nobenega pisateljskega društva ali kake druge organizacije); njegov pisateljski credo pa bi lahko strnili v njegovi iskrici: »V umetnosti si svoboden pod pogojem, da poslušas srce, ne pa razum.« Poudarjanje svobode v ustvarjalnosti, ki je pri njem doživela pravo eksplozijo v njegovi erotski obarvani prozi, je sprožilo val negotovanja med puritanci tudi ob izidu knjig »Črna pomlad« (1936) in »Jarčev povratnik« (1939), ki zaokrožata njegovo pariško obdobje. Še bolj zagnano je začel pisati po povratku v Ameriko; med in po drugi svetovni vojni pa so nastale njegove znamenite knjige »Modrost srca« (1941), »Kolos iz Marossija« (1941), »Knjige v mojem življenju« (1952), trilogija Rožnato razpelo »Seksus - 1949, »Pleksus - 1953, »Neksus« - 1959), »Big Sur in pomaranče Hieronimusa Bosch« (1957) itd.

Ko je 7. junija 1980 umrl, je bilo v nekrologih med drugim zapisano: »Henry Miller je pripadal k literarnim posebnostem, kakršni so bili Blake, Whitman in Lawrence; imel je močan vpliv na svoj čas, predvsem zaradi drznosti in nezadržano odkrite energije svojega dela, ki se je enako izražala v protestu proti sodobni civilizaciji, kot v afirmaciji lastnega ega.« Lawrence Durrell je nekoč zapisal naslednje: »Ves opus tega klasika ameriške literature 20. stoletja je eno samo dolgo zmerjanje, pljunek v obraz Umetnosti, brca v hlače Boga, Človeka, Usode, Časa, Ljubezni, Lepote...«, ob čemer seveda ne gre spregledati, da je ni bilo stvari, ki bi jo Miller bolj ljubil kot ravno življenje, ljubezen, da, in literaturo. Nekatere vmes med whitmanovsko vitalnostjo in lauréatontovsko poetično revolto, med »pepelom in žerjavico« Blaisa Cendrarsa in resnico tega sveta L. F. Céline ga iskati izvirno težo avtorja, ki mu je bil Dostojevski veliki vzornik. Ameriška literatura se začne in konča s pomenom tiste, ga, kar je ustvaril Miller. »Lahko bi kar nekaj časa naštevati različna mnenja o delu tega velikega pisatelja, vendar sem prepričan, da je doslej najbolj zadovoljivi odgovor o svoji ustvarjalnosti podal avtor sam v knjigi »The Books in My Life« (1952, 1969), v knjigi esejev »The Wisdom of the Heart« (prva izd. 1941), v knjižici — eseju »The World of sex« (prva izd. 1940, popr. izd. 1968) in v posthumno objavljeni knjigi »Dear, Dear Brenda« (New York, 1986), v kateri je napravil izbor izmed 1500 pisem, ki jih je H. Miller napisal Brendi Venus in ki pomenijo na neki način nadaljevanje oziroma zaključek njegovih avtobiografskih knjig, lahko bi rekli — intimni zbirke (avtoresume) njegovih raz-

mišljanj o življenju, književnosti, umetnosti nasploh, predvsem pa nam dajejo avtorjev plastično zarisani avtoportet na pragu smrti. Henry Miller je v zadnjem pismu, naslovljenemu svoji dolgoletni prijateljici Brendi Venus med drugim sporočil naslednje: »S svojimi lepimi besedami me siliš v razmišljanje kdo pravzaprav sem, ali sploh vem kdo in kaj sem? Puščaš me, da blodim v misteriju. Zato te imam še bolj rad...« Prav ta predsmrtna misel 87-letnega pisatelja, ki je na tem svetu doživel kar se doživeti da, oživlja večno vprašanje ustvarjalnosti med likovnimi umetniki, glasbeniki, literati, filozofi itd. Tudi sam Miller je polnost življenja iskal v različnih sferah umetnosti (njegovi pomembni konjički so bili npr. slikanje, fotografija, film), zanimal se je tudi za astrologijo in še bi lahko naštevati, vendar je najpomembnejše odgovore našel v vsakdanjem življenju med preprostimi ljudmi.

Kaj je narobe v Ameriki

Dvajseto stoletje doživljamo kot stoletje negotovosti, kaosa, velikih znanstveno-tehnoloških sprememb in vladavine vplivnih sistemov. Vse to seveda vpliva tudi na prevrednotenje estetskih meril v umetnosti, ki je ena najbolj zvestih spremljevalk naše civilizacije. Eden izmed tistih posameznikov, ki so imeli odločilno vlogo pri preoblikovanju uniformirane miselnosti je prav gotovo pisatelj Henry Miller, neutrdljivi mislec in bohem. Prvi je zrušil iluzorni mit o vseomogočnosti ameriškega načina življenja, o katerem je imel jasno izoblikovano mnenje. Na kratko povzeto v misli: »Kaj se mi zdi narobe v Ameriki? Vse!« Pri Millerjevih opisih Amerike gre za utelešenje vizije napredka, ki brezčutno spreminja posameznika v brezlično številko in ga sili, da postane drobno kolesce v njegovem mastodontskem organizmu. Podobno so Ameriko, sicer vsak na svoj način videli (dojeli) Kafta, Celine in Ginzberg. Novi svet je v Millerjevi prozi prikazan kot svet razosebljenja (razčlovečenja), v katerem posameznikova volja izgublja primat — to pa je z drugimi besedami začetek robotizacije, ko človek nima več možnosti misliti s svojimi možgani, vedno manj pa ima tudi možnosti, da bi se spreminjal, primerjal in se ohranil kot svoboden in neodvisen individuum. V takem okolju izginja tudi resničnost in pristnost, »vse je sterilizirano in zavito v celofan«, oziroma vse se trudi biti določeno, izmerjeno, ustrojeno in je človek dejansko le še privrsek ali nadomestek stroja. Millerjeva proza je v znatni meri avtobiografskega značaja, pretkana z nebrzdanimi erotskimi izkušnjami, hkrati pa pomeni določeno vrsto revolte oziroma zavračanje vseh nesmiselnih in zavirajočih norm, tabujev, predsodkov in vseh drugih zablod postmoderne dobe, ki razkrajajo človeško individualnost nazven in navznoter. Nekateri literarni kritiki so v preteklih desetletjih uveljavljali zmotno prepričanje, da je Henry Miller pornograf, zmogel le opisovanja obscenosti, lascivnosti in cenene pogrobnosti. Resnici na ljubo je potrebno povedati, da je pisal tudi po naročilu komercialnosti založnikov (npr. »Opus Pistorum«, 1983 - izdano posthumno), kjer je svoje erotске doživljaje obogatil z bujno domišljijo (kar sicer ni nič nenavadnega za vsestranskega pisatelja, kakršen je bil), vendar gre taka dela razumeti kot eksistencialno občasnico in ne kot splošno kvalitativno merilo njegove literarne zapuščine.

Razmišljanje ob knjigi Igra za vse življenje Joška Lukeša

Šest strun raznolikih občutkov

kot so »Beautiful«, »Destiny« in »Fantastico« ter z oddajami nekaterih poklicnih mrhovinarjev dnevno informativnega programa.

In vendar se ta mali svet, ki mu ljubko pravimo slovensko zamejstvo, navkljub vsem mogočim burjam in preprihom, navkljub vsem geocentričnim in heliocentričnim sistemom, navkljub vsem takim in drugačnim logikam, trmasto naivno vrti naprej v iskanju svoje elipsoidne tirnice.

Ampak: »Svet je iz tira. Prekletstvo in sram, da ga jaz uravnavam«, ugotavlja Shakespeareov Hamlet. »Naše življenje je kot tale cesta v megli. Ne vidiš naprej. Pa nekaj te vleče, da moraš dalje...«, pravi Jože v radijski igri Joška Lukeša »Vodnjak želja«.

Ko prebiram malo na novo, malo po spominu izvirne radijske igre Joška Lukeša, katerih majhen del je zbran v Fontanini knjigi »Igra za vse življenje«, se ne morem iznebiti občutka, da se tudi naš avtor, čeprav v seveda povsem drugačnih časih, s povsem drugačnimi izkušnjami in kajpada z njemu lastno pisavo in dramaturgijo, ukvarja tako kot Shakespeareov Hamlet ne toliko s pretkanostjo sveta, ampak predvsem z njegovo prekletostjo in zakletostjo. Tisti Shakespeareov elizabetinski iztirjen svet, ki je izgubil vsako razsodnost misli in dejanj in ki se odigrava v tako imenovanem gledališču sveta, je pri Jošku Lukešu seveda ožji, tukajšnji

in zdajšnji. A prav tako iztirjen, saj je to svet vojnih letal, ki mečejo napalmove bombe in uničujejo človeštvo; svet znanosti, ki si v celo tako posvečeni znanosti, kot je kirurgija, privoščijo odkup človeških src; pa še svet sreče na štirih kolesih, kjer je avtomobil postal predmet našega malikovanja, žrtev in daritev. Cena za tak obred pa je živeti brez miru in brez pravega zadovoljstva. In ko se ta svet vojnih spopadov, v katerem ni mesta za najmanjši drobec srca, svet znanosti, ki grozi malemu človeku, da mu bodo skrajšali življenje zato, da bi drugi živeli, in svet vseh mogočih materialnih lumparij, ko torej vsi ti svetovi, ki so predmet Lukeševih razmišljanj, trčijo drug v drugega, tedaj naš avtor uteži svoja človeška in pisateljska razočaranja, svojih šest strun življenja: srečo, radost, ljubezen, hrepenenje, strast in obup zgnete v eno samo kratko, a učinkovito besedico - up!

»Predvsem je treba verjeti in upati«, pravi Joško Lukeš v izvirni radijski igri »Vodnjak želja«. Upati in poskušati verjeti pa sta ne samo kategoriji pozitivnih človekovih stremeljenj, ampak tudi moralni imperativ pisatelja, avtorja in ne nazadnje igralca in njegove vsakodnevne stiske, ko tako rekoč iz nič, iz komaj prepoznavnega embria ustvarja, rojeva, se prepušča avanturi nove vloge, ko boleče, a vztrajno prehaja iz identitete igralca v identiteto lika, ki ga bo po mnogih vajah, živčnih in drugač-

nih naporih pripeljal pred občinstvo. Trojna je tedaj ta tiska v osebi in v osebnosti Joška Lukeša. Neprestano, tako rekoč vse življenje, izpostavljen na milost in nemilost gledalcev, poslušalcev in bralcev, ki si pač - kot je pri ljudeh v navadi - želijo »kruha in iger«.

V sklepnem delu intervjuja Borisa Pangerca z Joškom Lukešem, ki je objavljen v tej knjigi, na vprašanje, kaj postaja v duši najsvetlejši, naš avtor trpko, a vendarle s premočnim zanosom, odgovarja: če bi se še enkrat rodil, bi bil še enkrat igralec. Ničesar bi ne naredil drugače. Za igralca zavesa ne pade nikoli!

Zdi se, da je prav v teh stavkih zaobjeta vsa problematika radijske dramatike Joška Lukeša. Biti do konca to, v kar si prepričan, da je dobro, pošteno in plemenito. Vemo vsi in tisti, ki se ukvarjamo z literaturo, z umetnostjo, z gledališčem pa sploh, kako je s takimi modnimi nagnjenji. Kar je bilo še večeraj aktualno, je danes že preživeto. Včeraj so pisali tako, danes pa pišejo drugače. Včeraj so ploskali in se navduševali nad mojstrsko igro Eleonore Duse, danes je vse to mogoče zanimivo le še za gledališke zgodovinarje in teatrologe.

Včeraj - danes. Čas, ki je rabelj hudi, se ob vseh teh ugotovitvah upravičeno sprašuje, kaj in kako najprej s slušno igro. Kje ji je mesto? Kako se ji znova približati, da bo tudi za

Knjižni prvenec Joška Lukeša »Igra za vse življenje« je na miklavževo v Tržaški knjigarni predstavil Sergej Verč. Ker gre za poglobljeno analizo Lukeševih knjig, ki je Verču služila tudi kot izhodišče za dodatno razmišljanje o vlogi radia in televizije in o posebnem mestu Radia Trst A pri popularizaciji dramskega sporeda, besedilo objavljamo v celoti.

Razmišljati o radijski dramatiki Joška Lukeša, slovenskega igralca in avtorja, bi pomenilo tudi razmišljati o več kot štiridesetih letih slušne igre na Radiu Trst A. Tržaški slovenski radio je ena od izjemno redkih radijskih postaj na svetu, ki od njene ustanovitve do danes še vedno uvršča radijsko igro med svoje najbolj ambiciozne programe. V dramski spored Radia Trst A se (tako kot večeraj) tudi danes vlagajo sorazmerno velika sredstva, energije in snemalne ure, kar je - če pomislimo - čisti paradoks, saj gre svetovni radijski trend predvsem v zabavo in še posebej v informacijo. Italijanska radiotelevizija RAI, kateremu Radio Trst A pripada, pa ni v tem seveda nobena izjema. Prej nasprotno. Izvirna radijska igra je v sklopu italijanske radiotelevizije vedno večja pastorka, saj ji odmerjajo vse manj prostora, saj ga na sicer dovolj uspešen način skušajo zapolniti s tržno zanimivejšim blagom, takim za ljudsko potrošnjo in sprotno uporabo. Izvirna radijska igra tako postaja vse bolj luksuzna proračunska postavka, ki za sorazmerno skromen efekt požre preveč neunovčljivih sredstev. Takšna je pač tržna in kulturno-politična logika italijanskega radiotelevizijskega orjaka, ki enačuje kulturne potrebe svojih poslušalcev in gledalcev z deli

današnjega veliko zahtevnejšega poslušalca, ki si je svoj slušni sistem občutljivo izvežbal ob vseh stereohajfaj pripomočkih, zanimiva.

Trideset izvirnih radijskih iger, blizu petdeset dramatizacij - tako zajetna je namreč radijska bera Joška Lukeša, pripovedujejo v brk vsem dilemam o mestu radijske igre, o avtorjevi zvestobi temam, ki so ga veskozi zaposlovala. Zaposlovala so ga kot človeka pa konec koncev tudi kot igralca - danes bi rekli - stare igralske šole, čeprav je bila to visoko umetniška gledališka šola igralca Vladimirja Skrbliškega, v kateri se je Lukeš izobraževal.

V času vse večje kapitalizacije družbe, ko bodo še šopek umetnega cvetja začeli nadomeščati s šopkom mark, Lukešev antropocentričen odnos do sveta deluje na današnjega bralca in poslušalca res mogoče malo naivno, a hkrati, skoraj v isti sapi kot požirek zdravilne pijače za dušo, kot svež ozon sredi vse bolj smrdeljih izpušnih plinov velikih psevdokulturnih katedral. Radijska igra, ki je ponaravi svojega sporočilnega naboja namenjena le izjemno ozkemu krogu poslušalcev, pa se prav ob radijskih igrah Joška Lukeša udejanja kot specifična umetniška zvrst, ki zmore s samim zvokom, tako kot tista zlomljena kitara, pričarati in odpeti šest strun pestrih in raznolikih občutij, šest strun življenja: srečo, radost, ljubezen, hrepenenje, strast in obup. Tej življenjski kitari mogoče manjka le ena struna. Sedma - struna upa, na kateri bi lahko zaigrali akord želje, da bi knjiga »Igra za vse življenje« Joška Lukeša postala res prijetno čtivo za naše tako neulovljivo življenje.

SERGEJ VERČ

V finalni skupini za pokal košarkarskih prvakov Scavolini mrknil v Splitu

POP 84 - SCAVOLINI 86:66 (36:42)

POP 84: Sretenović 3, Perasović 19, Pavičević 13, Kukoć 14, Tabak 4, Savić 25, Lester, Naglič 8.

SCAVOLINI: Labella, Gracis 9, Magnifico 12, Boni 9, Cook 7, Daye 12, Zampolini 9, Costa 8, Grattoni.

SODNIKA: Rigas (Gr.) in Mas (Šp.).

PM: POP 84 11:19, Scavolini 10:14. 3

TOČKE: POP 84 6:16 (Sretenović 1:2,

Perasović 1:4, Pavičević 2:4, Kukoć 2:5,

Naglić 0:1), Scavolini 2:10 (Gracis 1:2,

Cook 0:5, Zampolini 1:2, Costa 0:1).

PON: Cook. GLEDALCEV: 4.000.

SPLIT — POP 84 je na najlepši na-

čin začel tekme finalne skupine tek-

movanja za pokal prvakov. Pred do-

mačim občinstvom je premagal itali-

janskega prvaka Scavolinija s kar 20

točkami razlike. Košarkarji italijanske-

ga kluba so v Splitu le potrdili, da so

v hudi krizi, ki ima predvsem psiho-

loški predznak.

Tekma se je namreč za Magnifica in

njegove začela zelo dobro. Z odlično

obrambo so skoraj povsem onemogo-

čili najboljšega igralca domačinov To-

nija Kukoća, ki je v prvem polčasu do-

segel le dve točki, in še ti iz prostih

metov. S koši Dayea, Bonija in Gracisa

si je Scavolini v 16. minuti priigral

najvišjo prednost devetih točk (30:21),

ki so jo domačini ob koncu polčasa le

znižali na šest točk.

Do preobrata je prišlo v začetku

drugačnega dela. Pri izidu 44:39 za goste

je v dvorani mrknil semafor, s semafo-

rom pa je »mrknil« tudi Scavolini.

Tekma sta sodnika prekinila za nekaj

minut, nato pa sta jo nadaljevala, a s

Toni Kukoć

še vedno ugaslim semaforom. Ekipo iz Pesara je prekinitev očitno vrgla iz tira. V štirih minutah so dosegli domačini »strahovit« delni izid 27:4. Povedli so najprej z 61:48, v 32. minuti pa je njihova prednost znašala kar 20 točk. Tekma je bila takrat odločena. O slabi igri Scavolinija v tem delu priča že

sam rezultat: domačini so v drugih 20 minutah dosegli 50 košev, gostje pa le 24!

Za preokret ima največ zaslug prav Toni Kukoć, ki je z asistencami soigralcem ogrel dvorano in potrdil svoj velik košarkarski potencial. Perasović in Savić sta s svojimi koši pokopala Scavolini, ki je v drugem polčasu povsem odpovedal pod košema. Proti domačim centrom se je nekaj časa uspešno upiral le Magnifico, medtem ko je Cook zaigral daleč pod svojimi sposobnostmi, pri metu na koš pa je bil celo katastrofalno slab. Tudi Daye je po dobri igri v prvem polčasu zaigral v nadaljevanju mnogo slabše in je večji del polčasa presedel na klopi.

Sinočnja tekma v Splitu je v glavnem potrdila predvidevanja. POP 84 je kljub odhodu treh lanskim standardnih košarkarjev k tujim klubom še vedno zelo dobra ekipa, gotovo je med kandidati za osvojitve naslova evropskega prvaka. Scavolini je odigral dobro le polovico tekme: premalo, da bi lahko ogrozil domačine. Njegova kriza se skratka nadaljuje...

OSTALI IZIDI: Barcelona - Bayer Leverkusen 100:93 (52:51); Makabi - Limoges 100:92 (48:49); Aris - Kingston 103:90 (43:34).

Pokal prvakini

Izidi 1. kola finalne skupine (6 ekip) košarkarskega pokala prvakini: Conad Cesena (It.) - Elektrosila Leningrad (SZ) 111:85 (58:47); Bac Mirande (Fr.) - Salgar Zaragoza (Šp.) 98:81 (52:47); Sporting Atene (Gr.) - Arvika (Šve.) 78:88 (38:47).

Na včerajšnji seji izvršnega odbora v Zürichu FIFA: Nobenih sprememb nogometnega pravilnika

ZÜRICH — Svetovna nogometna zveza FIFA ne bo zaenkrat spremenila nogometnih pravil. Tako je na včerajšnji seji v bistvu odločil izvršni odbor zveze. Le-ta je sklenil, da bo sestavil delovno skupino, ki naj bi preučila možnosti za spremembo pravil igre z usnjeno žogo.

Vprašanje sprememb nekaterih nogometnih pravil se vleče že dalj časa. Zagovorniki sprememb menijo, da so le-te nujno potrebne zato, da bi postal nogomet bolj privlačen od sedanjih pretežno obrambnih tekem. Tudi ameriška nogometna zveza je pred včerajšnjim zasedanjem naslovila mednarodni nogometni zvezi poziv, naj sprejme tista pravila, ki bi omogočila lepšo, bolj napadalno, in torej bolj atraktivno igro. Namera ameriške nogometne zveze je jasna: pred »ameriškim« svetovnim nogometnim prvenstvom želi, da bi postal nogomet bolj spektakularen od sedanjega, saj bi le tako lahko na tribune ameriških stadionov privabil na tisoče Američanov.

Spremembe, ki so jih predlagali nekateri nogometni izvedenci, da bi omogočili bolj napadalno igro, so — skopo povedano — sledeče: razširitev vrat, prepoved postavljanja živega zidu ob prekrških pred kazenskim prostorom, sprememba pravil o prepovedanem položaju, prepoved branilčeve podaje vratarju.

Delovni skupini, ki bo »na terenu« preučila te možnosti, so predsedoval predsednik evropske nogometne zveze Lennart Johansson, za njenega čla-

na je bil že imenovan Michel Platini, sestavljali pa jo bodo še po en nogometaš, en trener, en sodnik, en predstavnik nogometnih klubov, en zdravnik in en predstavnik sredstev javnega obveščanja. Delovna skupina naj bi začela z delom februarja prihodnjega leta, prve izsledke pa naj bi svetovni nogometni zvezi posredovala do junija 1991.

FIFA je na včerajšnji seji nekoliko spremenila razporeditev reprezentanc po kontinentih za udeležbo na prihodnjem svetovnem prvenstvu. Po novi razporeditvi bodo na prvenstvu leta 1994 sodelovale po tri afriške reprezentance (doslej dve), mesto manj pa bo imela Evropa (13 namesto dosedanjih 14). Izrael je bil vključen v evropske kvalifikacijske skupine. Azija bo imela na svetovnem prvenstvu dva predstavnika. Severna in Srednja Amerika bosta imeli — ob prireditelju ZDA — še enega gotovega predstavnika. Drugouvrščeni iz te skupine se bo srečal z zmagovalcem »oceanske« skupine, zmagovalac tega srečanja pa se bo potegoval za mesto na svetovnem prvenstvu s četrtouvrščeno ekipo iz južnoameriške skupine. Južna Amerika bo torej imela na prvenstvu tri predstavnike z možnostjo četrtega mesta.

FIFA je nadalje odločila, da ne bo smela Kolumbija odigrati nobenega mednarodnega srečanja na lastnih tleh, to pa zaradi vprašanj, ki so povezana z varnostjo v državi. Reprezentanca trenerja Maturane bo morala tako odigrati na tujem kvalifikacijske tekme za svetovno prvenstvo 1994.

Izredno trdo odločitev je zavzela FIFA tudi proti Iraku: iraški nogometni klubi in reprezentanca ne bodo smeli odigrati nobenega mednarodnega srečanja na domačih tleh ali na tujem vse dokler se ne bo normaliziral politični položaj v Zalivu.

Kostarika, ki je na svetovnem prvenstvu under 17 izpred petih let predstavila lažne dokumente nogometaša Medforda (le-ta nastopa za Dinamo) je bila kaznovana z dveletno prepovedjo nastopanja v mladinskih tekmovanjih.

Brazilijska razočarala proti Mehiki (0:0)

LOS ANGELES — Braziljska nogometna reprezentanca je včeraj le ize-nala brez golov v prijateljski tekmi proti Mehiki. 25 tisoč gledalcev se je ob neprivlačni igri obeh ekip, predvsem pa Brazilcev, sila dolgočasil. Trikratni svetovni prvaki so zaigrali tudi tokrat povsem neučinkovito v napadu. Trener Paulo Roberto Falcao znova ni imel v reprezentanci asov, ki nastopajo v tujini, ob njih pa so manjkali tudi nogometaši Corinthiansa, Sao Paula, Gremia in Bahie, ki so bili zaposleni s svojimi klubi.

Disciplinski ukrepi: dva izključena

TRST — Deželni športni sodnik FJK je med drugimi igralci v 2. amaterski nogometni ligi za dve koli izključil nogometaša Zarje Borisa Grgiča, zaradi četrtega kartona pa je bil za eno izključen tudi nogometaš Vesne Paolo Soavi.

Po zmagoslavju Interja, Bologne, Atalante in Rome v pokalu UEFA Nogometna Evropa v znamenju Italije

Italijansko slavje v pokalu UEFA odmeva v nogometni Evropi. Italija bo imela v četrtfinalu tega tekmovanja štiri predstavnike, marca pa se bo v nogometnih pokalih potegovala za tri evropske lovorike — pokal prvakov, pokal pokalnih zmagovalcev in pokal UEFA — kar sedem italijanskih ekip.

Medtem ko sta bili uvrstitvi Interja in Rome v nadaljnje kolo povsem pričakovani, saj sta si v prvi tekmi priborila izdatno prednost treh oziroma petih golov, pa je nogometne izvedence presenetil podvig Bologne, ki je na lastnem terenu proti dunajski Admiri Wacker nadoknadila kar tri gole in zmagala po streljanju enajstmetrovk. Po tistem, kar je sicer okrnjena enajsterica trenerja Radiceja pokazala v sredo, je nadvse čudna njena slaba uvrstitev na prvenstveni lestvici, na kateri so »modro-rdeči« na robu B lige. Italijanski »poker« je dopolnila Atalanta, ki je po neodločenem izidu v gosteh z domačo zmago izločila sicer žilavi Köln.

Tretje kolo pokala UEFA je bilo katastrofalno za nemške klube, ki so v osmini finala izgubili tri svoje predstavnike: Borussia iz Dortmunda, Bayer iz Leverkusna in, kot rečeno, Köln. V treh pokalnih tekmovanjih brani sedaj zahodnonemške barve le še münchenski Bayern.

Podobno je bilo tudi s francoskimi klubi. Monaco in Bordeaux sta morala položiti orožje pred moskovskim Tor-

pedom in Romo. Po njunih izločitvah se bosta za Francijo v evropskih pokalih potegovala le še Olympique in Montpellier.

Evropska pokalna tekmovanja bodo v zimskih mesecih prekinjena. Epilog letošnjih tekmovanj bo žrebanje četrtfinalnih parov, ki bo na sporedu v torek, 18. decembra, v Zürichu. Med 24 uvrščenimi ekipami je — kot zapisano — skoraj tretjina italijanskih: Milan se bo potegoval v pokalu prvakov, Juventus in Sampdoria v pokalu pokalnih zmagovalcev, Inter, Bologna, Roma in Atalanta pa v pokalu UEFA. Po tri predstavnike (Torpedo, Spartak in Dinamo) bo v četrtfinalu imela Sovjetska zveza (a njeni klubi igrajo v spomladanskem delu, zaradi prekinitve prvenstva, bistveno slabše, kot v jesenskem delu). Belgija, Portugalska, Španija, Francija in Nemčija bodo imeli po dva predstavnika (za Nemčijo nastopa — po združitvi — tudi predstavnik bivše NDR Dinamo iz Dresdna), z enim samim klubom pa bodo zastopane Danska, Anglija, Poljska in Jugoslavija.

Po pričakovani izločitvi Partizana bo jugoslovanske barve branila beograjska Crvena zvezda v pokalu prvakov. Nobenega predstavnika ne bo v četrtfinalu imela nekdanja klubska velesila Nizozemska, brez svojih ekip pa bo tudi Avstrija.

Igralec Bordeauxa Ferrerl (levo) in Comi (Roma) v borbi za žogo

Na zadnjem treningu najhitrejši Avstrijec Helmut Hoeflehner Danes moški smuk v Val Gardeni

VAL GARDENA — Na včerajšnjem zadnjem treningu pred današnjim jutrišnjim moškim smukom za svetovni pokal je najboljši čas dosegel 31-letni Avstrijec Helmut Hoeflehner. Avstrijec, ki je lani osvojil tri smuke (dva v Val d'Isere in enega v Cortini), polet tega je bil dvakrat drugi in dvakrat tretji, je dosegel čas 2:02'96. Za Hoeflehnerjem so se uvrstili Kanadčan Boyd (po 16 stotinkah), Norvežan Skardaal (po 38), Američan Moe (po 48), Švcar Mahrer (po 49) in Italijan Ghedina (po 50 stotinkah). Ghedina je prehitel Stocka in Orleiba (Av.), Kitta (ZDA) ter Wirsbergerja (Av.).

Ghenina je povedal, da je dal vse od sebe, s sprogo pa je bil zadovoljen. Od ostalih Italijanov velja omeniti 24. čas Perathonerja ter 27. čas Runggaldiera, medtem ko je bil novinec Alex Mair 50., a Michael Mair mesto niže.

Današnja tekma se bo začela ob 12.45, start je na višini 2.249 m, cilj pa na 1.410 m z višinsko razliko 839 m, a progga je dolga 3.446 m.

Dekleta niso imela sreče

MEIRINGEN (Švi.) — Že tretjič zapored so morali odpovedati poskusne vožnje za ženski smuk za svetovni po-

kal v Meiringenu v Švici. Tudi včeraj je namreč snežilo in vidljivost je bila slaba. Tekma je na sapredu danes ob 13.45, a organizatorji še vedno upajo, da jo bodo spravili pod streho. Ob 11.00 pa naj bi izpeljali poskusne vožnje. V primeru, da pride do ponovne odložitve, bi v soboto izpeljali tako smuk kot superveleslalom, v nedeljo pa še veleslalom.

Stern objavil imena jemalec poživil

BONN — Po pisanju revije Stern je kar 324 športnikov iz bivše Vzhodne Nemčije jemalo poživila v letih od 1976 do 1990. V svoji zadnji številki je Stern objavil vsa njihova imena. Najbolj številna je skupina atletov, v kateri so Drechslerjeva, Felkejeva in Slupianekova. Med plavalci poleg že znane Ottove izstopajo Hungerjeva, Hasejeva in Friederichova. Nadalje so v afero vpleteni številni kajakaši, kanuisti, boksarji, odbojkarji.

Stern nadalje trdi, da je precej »gnilega« tudi v bivši Zahodni Nemčiji: sedanjí tajnik odbojbarske federacije Endlich, bivši trener državne reprezentance v bobu Kurz, bivši zdravnik

te federacije Dudas naj bi namreč odkrito silili tekmovalce, s katerimi so imeli opravka, da jemljejo poživila.

Iz Stockholma pa je prišla vest, ki zna zatemniti slavo legendarnega srednjeprogaša Paava Nurmija, dobitnik desetih olimpijskih kolajin. Dnevnik Dagens Nyheter namreč zatrjuje, da je Nurni jemal testosteron. Leta 1931 je športni dnevnik Idrottsbladet objavil oglas, v katerem Nurni in trije drugi švedski atleti priporočajo jemanje »rejuvena«, nekega nemškega preparata, ki je vseboval testosteron. »Potem ko sem zaužil ta preparat,« pravi Nurni v oglasu, »sem v vsem telesu začutil poživilni učinek.« Nurni, ki je v svoji dolgi karieri izboljšal 20 svetovnih rekordov, je umrl leta 1973.

Maradona mora pred sodnika

RIM — Maradona se bo zaradi kršitve športnega zakonika moral zagovarjati pred disciplinsko komisijo vsedržavnega združenja profesionalcev. Argentinski igralec se namreč prejšnje dni ni predstavil načelniku preiskovalnega urada FIGC Labateju v zvezi z izjavami o kontaktih, ki naj bi jih imel z drugimi italijanskimi društv.

Teniški turnir za pokal velikega slama Ivanišević izločen

MONAKO — Od teniškega turnirja za pokal velikega slama v Münchnu se je po Švedu Edbergu moral posloviti tudi Jugoslovian Goran Ivanišević. Slednjega je v včerajšnjem četrtfinalnem dvoboju v 2.24' v treh setih z rezultatom 7:6, 6:7, 8:6 izločil Američan Sampras.

Svojo pot na turnirju, ki razpolaga z rekordnim nagradnim skladom 6 milijonov dolarjev, pa uspešno nadaljuje Američan Chang, ki je s 7:6, 6:3 odpravil Francoza Leconteja in se tako prebil v polfinale.

Povejmo še, da je v zadnjem srečanju osmine finala Američan Krickstein s 6:3, 6:4 premagal Gomeza iz Ekvadrja.

Seleševa premagala Fernandezovo

SARAJEVO — V ekshibicijskem srečanju je jugoslovanska teniška igralka Monika Seleš s 7:5, 6:4 premagala četrtouvrščeno na seznamu najboljših na svetu, Američanko Fernandezovo. Seleševa je na omenjeni lestvici na 2. mestu, za Nemko Grafovo.

Lendl mora še čakati

MONAKO — Češkoslovaški teniški igralec Ivan Lendl je že pred časom zaprosil za ameriško državljanstvo. Včeraj pa so mu ameriške oblasti sporočile, da

mora za prejetje ameriškega potnega lista počakati še 18 mesecev.

Izgubil avtobus z Bolivijci

LIMA — O enem od petih avtobusov, s katerimi so se Bolivijci vračali z nastopa na južnoameriških športnih igrah v Limi, se je izgubila vsaka sled. Na avtobusu je bilo 40 oseb. Bolivijski olimpijski odbor se je nemudoma obrnil do perujskega odbora in ga zaprosil, naj skuša ugotoviti, kaj se je pripetilo.

Novosti za »Supercoppa bontà«

TRST — V zvezi s 4. izvedbo »Supercoppa bontà«, športne manifestacije v dobrodelne namene, ki bo v ponedeljek v Trstu in na kateri bodo soedlovali Triestina, Stefanel, »All Stars« (slednjo bodo sestavljali svetovni in olimpijski prvaki) ter USSI (združenje italijanskih športnih časnika) iz Furlanije-Juljske krajine, je še nekaj novosti. Uvodoma bo nastopil dvajsetčlanski orkester »Trieste big band«, ki bo igral tudi med odmori med bandi, ki bo igral tudi med odmori med bandi. Poleg tega bo v začetku mimohod vseh tistih, ki so letos z italijansko reprezentanco osvojili kak naslov.

Vstopnice za manifestacijo so v prodaji pri agenciji UTAT.

V nedeljo v promocijskem košarkarskem prvenstvu Kontovel proti Stelli Azzurri

Konec tedna bo na Tržaškem že 8. kolo košarkarskega promocijskega prvenstva. Tekma kola bo gotovo v nedeljo zjutraj v telovadnici Morpurgo, kjer bo vodilni Kontovel gostoval pri drugouvrščenih Stelli Azzurri. Dosledni rezultati, ki so jih dosegli Tržačani, so res presenetljivi, v dobrem in slabem. Premagali so namreč kakovostne ekipe (Bor, Santos, Ferroviario), ob tem pa klonili proti Scogliettu in Barcolani. Ekipo sestavljajo dobri posamezniki, trener ter občasno tudi igralec Masala pa jih dobro vodi, saj igrajo preudarno in redkokdaj popustijo.

V taboru Kontovela vlada seveda zaupanje v lastne moči. Edino nevšečnost pa predstavlja poškodba Corrada Čuka, ki še nekaj časa ne bo igral. Lider ekipe Štefan Gulič pravi, da je Stella Azzurra res kvalitetna ekipa, gotovo boljše od Santosa, ki ne bo dolgo zdržal na visokih mestih lestvice. Vsi ostali Kontovelci so v dobri formi, gotovo pa jih bo trener Igor Meden še dodatno »navil« pred tekmo samo. Ob tem je Gulič dodal še to: »Največji problem te tekme je v tem, da je na sporedu v nedeljo zjutraj, ko mi igramo s polovičnimi močmi.«

Na sporedu 8. kola je tudi slovenski derbi Sokol-Bor. Nabrežinci so doslej slavili le enkrat, kar seveda negativno vpliva tudi na vzdušje in moralo ekipe. Puposivi fantje pa bodo v nedeljo stopili na igrišče borbeno in pošteno, kar je njihova najboljša vrtilina. Niko Pertot nam je takole povedal: »Zavedamo se kakovosti borovcev, ki jih je sedaj okrepil še Franceschin. Prepričani pa smo, da bomo zaigrali z maksimalnimi močmi in upam, da bo tekma dopadljiva. Mislim, da se bo v nedeljo popoldne zbralo veliko število gledalcev. Zmaga pa naj zaslužnejša ekipa.« Borovci bodo zaigrali v popolni postavi. Zavedajo pa se težav in borbenega vzdušja, ki bo najbrž karakteriziralo to srečanje. Morali bodo nastopiti z maksimalno koncentracijo, saj vedo, kaj pomeni derbi. Prav v prvem kolu so sokolovci spravili v težave Kontovelce, ki so se morali pošteno potruditi, da bi strli odpor domačinov. Glavna želja vseh nas pa je, da bi na igrišču in tribunah prevladalo športno vzdušje brez odvečne živčnosti in histerije, ki bi le škodili športni predstavi. V tem kolu bo ekipa Cicibone prsta.

(V. Jogan)

NA GORIŠKEM

Jutri bo v telovadnici Kulturnega doma v Gorici na sporedu najvažnejše srečanje kola promocijskega košarkarskega prvenstva, saj bodo domovci gostili prvoouvrščeno ekipo Albe iz Krmina. Jutrišnji nasprotnik naših namreč v dosedanjih petih kolenih še ni okusil grenke poraza in je zato najresnejši kandidat za prestop v višjo ligo. V vrstah Albe nastopajo nekateri res kvalitetni igralci, ekipa pa slovi po agresivni obrambi in dinamični igri v protinapadu.

Kontovelovec Peter Sterni med metom na koš. Prvoouvrščeni Kontovel se bo v nedeljo srečal z drugouvrščeno Stello Azzurro.

Domovci bodo vsekakor skušali prekriti račune favoriziranemu nasprotniku. Brunnovi varovanci so namreč v zadnjih treh kolenih prepričljivo odpravili vse nasprotnike. Belo-rdeči igrajo iz tekme v tekmo boljše, obramba je začela primerno delovati, tudi v napadu so zlasti po zaslugi Puiattija dosegli zadovoljivo formo. V primeru zmage naših bi prvenstvo ponovno zaživelo, saj bi domovci zaostajali za vodečim le za dve točki. Corridoni pa bi najverjetneje uspel dohiti Albo na prvem mestu. Srečanje med Domom Gometal in Albo iz Krmina bo ob 18. uri v telovadnici Kulturnega doma v Gorici.

V tem kolu bo zanimivo tudi v Villesah, kjer bo presenetljivi Villesse gostil Corridoni. V ostalih parih kola se bo ekipa Senators pomerila v mestnem derbiju s Petroliero, Gradež pa bo nastopil v Piserisu proti Polisontini. (af)

DEŽELNI MLADINCI

CICIBONA - LIBERTAS 91:73 (50:41)
CICIBONA: Presel, G. Bajc 18 (6:9), Berdon 12, Pregarc 9 (2:4), Lippolis 8, B. Pertot, I. Bajc 26 (1:9), M. Pertot 14 (2:3), Bogatec 4.
TRI TOČKE: G. Bajc 2, Pregarc 1, I. Bajc 1.

Cicibonaši so v letošnjem prvenstvu prvič dosegli solidno zmago. Tokrat so igrali sproščeno ter borbeno, posledica pa je bila kvalitetna košarka, predvsem v napadu. V prvem polčasu so enakovredno borili proti solidnemu nasprotniku, posebno pohvalo pa zaslužita Janez Berdon in Ivan Bajc, ker sta končno dokazala, predvsem v napadu, svoj dober tehnični nivo. V drugem polčasu so domačini z zagrizeno conso obrambo polovili veliko odbitih žog, v napadu pa so igrali zbrano in koncentrirano, tako da so povečali vodstvo in ga tudi obdržali do konca. Pohvalo si zaslužijo tudi Gorazd Bajc, Maksi Pertot in Oskar Pregarc. (Lipo)

TURNIR SPITFIRE - PROPAGANDA

DON BOSCO A - BOR 34:58 (14:34)
BOR: Jagodic 21 (5:6), Štokelj 6, Bajc 2, Omari 2, Turk 2, Kafol 2, Stanič 4 (0:2), Lakovič 4, Perkovič 15 (1:2).

Včeraj so plavi poskrbeli za res lep podvig, čeprav je treba reči, da je pri Don Boscu manjkala najboljši igralec. Vsekakor so borovci tokrat pokazali najboljšo skupinsko igro: protinapadi, s katerimi so naši spravili na kolena domačo obrambo, so bili sad zelo dobre, agresivne obrambe. Pri tem je bil zelo uspešen Martin Turk. V napadu je pametno in altruistično igral Lakovič, še najbolj razveseljivo pa je bilo, da se je po hudi poškodbi vrnil Andrej Kafol. Prvo četrtino sta ekipi zaključili pri 12:12, nakar so plavi dosegli delni izid 22:2, kar je bilo odločilno za končno zmago. (U. A.)

V uvodnem kolu 1. ženske odbojbarske divizije Olympia klonila po štirih setih Soča tokrat brez večjih težav

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Prejšnji teden so z nastopi pričela tudi dekleta v prvenstvu 1. ženske divizije, v kateri igra 12 ekip. Med temi sta tudi slovenski postavi Soča in Olympia. Sočanke so prišle do prvega para točk, dekleta Olympia pa so na domačem igrišču popustile po širih setih.

OLYMPIA - FARRA 1:3 (9:15, 17:15, 13:15, 10:15)

OLYMPIA: Bratina, Brisco, Bulfoni, Fischer, K. in A. Corsi, Corsaro, Zotti, Komjanc.

V svojem krstnem nastopu v 1. diviziji je mlada in neizkušena vrsta Olympia v domači telovadnici doživela poraz proti Farri. V 1. setu je bilo zelo opaziti tremo in odgovornost pred prvo prvenstveno tekmo. V zaključku 2. seta so igralke Olympia igrale tako kot bi morale vedno in set tudi osvojile. Nerazumljiv je močan padec v igri v tretjem setu, ko so naša dekleta vodila s 11:6 in 13:9, a so niz na koncu prepustila gostujoči ekipi. Vsekakor je razplet v 3. setu vplival na nadaljevanje, saj se domačinke niso več mogle koncentrirati. Povejmo, da tudi tokrat Olympia ni nastopila v kompletni postavi, saj se odsotnosti zaradi boleznij vrstijo kot na tekočem traku. (EZA)

SOČA CASSA DI RASPARMIO - LIBERTAS VILLESSE 3:0 (15:2, 15:11, 15:8)

SOČA: N., E., S., A. in M. Černic, Tuniz, Devetak, S. in K. Princi, Florenin.

Sočanke so v tem uvodnem prvenstvenem nastopu zmagale brez večjih težav. Igra je bila živa, spodbujanje tudi, a razpoloženje je bilo prav tako na višku. V 1. setu so naše odbojkarice z dobrim servisom in učinkovitim napadom onemogočile nasprotnicam graditev dobrih akcij. V 2. in nizu setu so kljub slabšemu sprejemu vseeno vodile, dovolile pa so nasprotnicam, da so si nabrale nekaj več točk. V končnici so se spet zbrale, pokazale večjo angažiranost in boljše igro. Velja poudariti, da je vrnitev Nevie Černic k matičnemu društvu znatno dvignila raven igre in ekipe. (E. Č.)

IZIDI 1. KOLA: Sanson - S. Luigi 0:3, Alloys - Lib. Commons 3:0, Soča CDR - Lib. Villesse 3:0, Olympia - Farra 1:3, ACLI Ronchi - Svag Capriva 3:0, Azzurra - Corridoni 3:0.

LESTVICA: Soča CDR, ACLI Ronchi, Alloys, Azzurra, Farra in S. Luigi 2, Olympia, Corridoni, Lib. Commons, Lib. Villesse, Sanson in Svag Capriva 0.

MLADINKE

Tokrat je bil na vrsti slovenski derbi med Sočo in Olympia. Zmagala je Soča, ki si je zopet zagotovila drugo mesto na lestvici za nedosegljivim Fresco Discount.

SOČA GOSTILNA DEVETAK -

OLYMPIA 3:0 (15:12, 15:8, 15:11)

SOČA G. D.: E., S., A. in M. Černic, Tuniz, Devetak, S. in K. Princi, Florenin.

OLYMPIA: Bratina, Bevilacqua, Brisco, Corsi, Carrara, Komjanc, Bulfoni.

V dokaj nezanimivi tekmi so Sočanke nadigrale vrstnike Olympie. Slednje so sicer v 1. setu igrale bolj zagrizeno, vendar so jih Sočanke zaustavile. V 2. in 3. nizu je bila premoč Sočank očitna. Žal pa igra ni bila zanimiva ne na eni, ne na drugi strani, in sicer zaradi zgrešenih servisov in napak v sprejemu, kar je seveda je onemogočalo graditev dobrih akcij. (E. Č.)

IZIDI 8. KOLA: Soteco Torriana - Sanson 0:3, Pieris - Fresco Discount 0:3, Soča - Olympia 3:0.

LESTVICA: Fresco Discount 16, Soča G. D. in Sanson 10, Pieris 8, Olympia in Soteco 2.

MLADINCI

Kot smo že poročali, se je slovenski derbi končal v skrajno nešportnem vzdušju. Na odbojbarski zvezi so nam povedali, da je v teku preiskava in da se bo disciplinska komisija izrekla proti koncu tedna. V športnem okviru je Val utrdil svojo prednost na lestvici, vendar mu je za petami ekipa ACLI iz Ronk, ki postaja najhujši tekmeč valovcev. Vsak spodslizaj je seveda lahko usoden.

IZIDI 8. KOLA: ACLI Ronchi - Mossa 3:0, S. Luigi - Fincantieri 3:1, OK Val - Olympia 3:2, Turriaco - Torriana 3:2. Počivala je Intrepida.

LESTVICA: OK Val 14, Olympia 12, ACLI Ronchi 10, Turriaco 8, S. Luigi, Fincantieri in Torriana 6, Mossa 2, Intrepida 0.

TURNIR »COPPA DEL PRESIDENTE«

SOČA SOBEMA - ACLI RONCHI 3:0 (15:1, 15:4, 15:4)

SOČA: Tomasi, Matej, Matjaž, Marko in S. Černic, Pellegrin, Komjanc, Pintar.

Sočani (turnir je namenjen odbojkarjem under 14) so stopili na igrišče prepričani v zmago. Zavedali so se, da nasprotniki niso dokaj nevarni in so poskusili razne sheme. Igra je bila dobra in lepo obeta pred nadaljnjimi nastopi. (M. Č.)

Koledar za deklice in naraščajnice

Odbojbarska zveza je sestavila koledarje prvenstev deklic in naraščajnic. Prvenstva se bodo začela v prvi desetini januarja. Prvenstvo naraščajnic je bilo razdeljeno na 2 skupini s po 7 ekip. V vsaki skupini nastopa tudi slovenska ekipa. V skupini A bo to Dom Robo, v skupini B pa Soča Scame. Tudi prvenstvo deklic je bilo razdeljeno na 2 skupini: v skupini A bo Soča Čerimpex, v skupini B pa Sovodnje. V obeh prvenstvih se bosta v finalnem delu pomerili prvi dve ekipi vsake skupine. (MJ)

obvestila - obvestila

ŠD BREG SMUČARSKA SEKCIJA
organizira zimovanje v športnem centru v Cerknem od 22. do 29. t. m. Informacije ob četrtkih in petkih v telovadnici v Dolini od 20.00 do 21.30. Prostori so omejeni.

SPDT - SMUČARSKI ODESK
prireja smučarske tečaje in izlete. Tečaji bodo v znanih smučarskih središčih januarja '91. Za informacije in vpisovanja na sedežu ZSSDI v Ul. sv. Frančiška 20 v uradnih urah (tel. 767304). Informacije dobite tudi pri odborniku Pavlu Fachinu (tel. 742488).

SK DEVIN
priredi zimovanje v Bovcu, in sicer od 23. do 29. decembra. Zainteresirani naj se zglasijo na sedežu v Cerovljah vsak torek ob 20.30 ali po tel. 200782.

SK DEVIN
priredi v nedeljo, 16. decembra, avtobusni smučarski izlet v Podkloster

(Arnoldstein). Informacije v večernih urah na tel. 200782.

SK DEVIN
organizira smučarske tečaje in izlete štiri nedelje v januarju 1991. Vpisovanje in informacije na sedežu v Cerovljah vsak torek ob 20.30 ali po tel. 200782.

SK BRDINA
organizira od 22. do 29. decembra zimovanje na Rogli. Vpisovanje na sedežu vsak ponedeljek in petek od 20. do 21. ure. Informacije po tel. 212936.

TPK SIRENA ODESK ZA RIBOLOV
obvešča, da bo v soboto, 15. t. m., ob 20.30 prvi občni zbor odseka. Vabljenil

Darujte v sklad
Mitje Čuka

danes igra za vas - danes igra za vas

Livio Lesica

Livio Lesica (1928), skromni, toda neprecenljivi športni in kulturni delavec, se je začel ukvarjati s športom že dokaj mlad. Bil je pravi polivalentni športnik, saj se je ukvarjal s plavanjem, boksom, kolesarstvom, nogometom. Predvsem pa se je odlikoval v atletiki z odličnimi rezultati zlasti v teku na 100 m in v skoku v daljino. Dolgo let je bil odbornik pri Sokolu, lani tudi podpredsednik. Sedaj pomaga pri Sokolu, Jadranu in KD Igo Gruden. Prejšnji teden je Ines Orel zadela 8 rezultatov.

totocalcio

Bari - Sampdoria	2
Bologna - Lecce	1
Genoa - Cesena	1 X
Inter - Fiorentina	1 X
Juventus - Cagliari	1
Napoli - Lazio	1 X 2
Parma - Atalanta	X 2
Pisa - Torino	2
Roma - Milan	X 2
Ascoli - Ancona	1
Triestina - Foggia	1 X 2
Battipagliese - Caserta	X
Prato - Livorno	X

konjske dirke - konjske dirke

1. Milan (kasaška dirka): Libod Mo (skupina 1) je v izredni formi, zato je tudi naš favorit. Njegova najhujša tekmeča bosta po vsej verjetnosti Liston CN (skupina X), ki ima dobro štartno mesto, in Lenz Rock (skupina 2).

2. Palermo (kasaška dirka): Goldmine (skupina X) na zadnji dirki ni imel sreče, a bi se lahko v nedeljo oddolžil za poraz. V skupini 1 naj omenimo Infeliceja (kljub štartu z druge vrste), v skupini 2 pa Ipsilona LD.

3. Palermo (kasaška dirka): predvidevanje je tvegano. Največ možnosti naj bi imel Lauto (skupina X). Lyon BJB (skupina 1) je tudi med favoriti, kljub štartu v drugi vrsti. V skupini 2 naj omenimo Leifa.

4. Firenze (kasaška dirka): Ebrador (skupina 2) ima velike možnosti za zmago, če bo povedel na štartu. Njegova najbolj nevarna tekmeča naj bi bila Gasolio (skupina X) in Impostore OP (skupina 1).

6. Padova (kasaška dirka): Giubiti (skupina X) ima velike možnosti za zmago. V isti skupini je nevaren še Ekemberg, dobro pa bi se lahko izkazal tudi Insalco (skupina 2).

Dirka tris

Naši favoriti: Gand (številka 15), Irambo Jet (16), Direct FC (18). Dodatek za sistemiste: Ittogami (20), Estac di Omar (11), Flying Ram (14).

totip

1. — prvi	1
2. — drugi	X 2
3. — prvi	X
4. — drugi	1 2
5. — prvi	X
6. — drugi	X 1
7. — prvi	2
8. — drugi	X
9. — prvi	1 2
10. — drugi	X
11. — prvi	X
12. — drugi	2 X

Dijaško odbojbarsko prvenstvo Spodbuden začetek zavoda Žiga Zois

ŽIGA ZOIS - MAX FABIANI 2:0 (15:4, 15:2)

ŽIGA ZOIS: Pertot, Giorgi, Ota, Senganti, Tersar, Mezgec, Gregori, Gobbo.

Začelo se je šolsko prvenstvo v odbojki, na katerem nastopata tudi slovenski šoli, trgovski in tehnični zavod Žiga Zois ter znanstveni licej France Prešerna. V sredo je bila na vrsti prva tekma, v kateri so se dekleta trgovskega zavoda Žiga Zois odlično odrezala. Tekma ni bila zanimiva, saj so se naše predstavnice pomerile s povsem neorganiziranim nasprotnikom. Oba seta sta se zaključila z gladko zmago naših mladih odbojkaric. Igra je bila dobro organizirana, saj je tekma trajala le četrt ure. Tu pa tam so se pojavile malenkostne napake, ki so omogočile nasprotniku, da osvoji nekaj točk. Dobro bi bilo, da bi dekleta skupno trenirala in se tako pripravila na zahtevnejše nasprotnike. (Tanja)

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 7.000 - din, naročnina za zasebnike mesečno 70.000 - din, polletno 390.000 - din, letno 780.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

petek, 14. decembra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopišnih
založnikov FIEG

Precej pozornosti namenjene tudi nujni pomoči Sovjetski zvezi in zalivski krizi Na današnjem vrhu ES v Rimu zelena luč za uresničitev monetarne in politične unije

RIM — Italijanska prestolnica bo danes in jutri prizorišče vrha Evropske skupnosti, na katerem naj bi izbrala novo pot, ki bo dvanajsterici dala povsem drugačno težo v Evropi in svetu. Po današnjem vrhu se bosta namreč že jutri začeli medvladni konferenci za monetarno in politično unijo za približno 340 milijonov Evropejcev.

Kar zadeva monetarno enotnost so na rimskem vrhu oktobra letos že dosegli dogovor o skupnem denarju in skupni centralni banki. Toda načrt je odobrilo le enajst držav, saj se je Margaret Thatcherjeva skupni denarni enoti in centralni banki odločno uprla. V zvezi s tem vlada pred današnjim zasedanjem veliko pričakovanje, kar zadeva stališče Velike Britanije. Prvič bo namreč kot premier sodeloval John Major, ki je na krmilu angleške vlade zamenjal »železno lady«. Toda iz Londona so že sporočili, da bodo sicer skušali prebiti zid izolacije, vendar pa pri tem ostalim ne mislijo preveč popuščati. »Denarna unija je za nas še vedno nesprijemljiva,« je grmel John Major v zbornici občin 29. novembra, toda isti večer je predstavnikom konservativne stranke govoril, »da se ne more vplivati na razvoj Evrope, če se ostaja na tribunah. Spustiti se je treba na prizorišče in tekmovali z drugimi.« Ob vsem tem je zato pričakovati, da bo Major uradno še naprej zagovarjal »težki ecu« namesto skupnega denarja, neuradno pa vsi pričakujejo, da bo kasneje na medvladni konferenci mogoče razpravljati o vsem.

V zvezi s politično unijo bo današnji evropski vrh obravnaval temeljna vprašanja, kot so na primer skupna zunanja in varnostna politika, poveritev večjih pooblastil evropskemu parlamentu in tudi ustanovitev evropskega državljanstva. Rešitev vseh teh vprašanj pa bo zahtevala tudi prenos dela suverenosti posameznih držav na evropske institucije. Vse te probleme pa bo treba rešiti, še preden se bo začel proces razširjanja Evropske skupnosti. Avstrija, Madžarska, Švedska in Turčija so namreč že zaprosile za članstvo v Evropski skupnosti.

Vrh ES se bo zaključil v soboto dopoldne, ko bodo šefi dvanajstih držav v svojem zaključnem dokumentu nakazali smernice za obe medvladni konferenci. Obe se bosta svečano začeli jutri, predvidevajo pa, da bosta trajali najmanj dve leti. Priprave na konferenci so bile izredno natančne, delo pa je bilo morda nekoliko lažje zato, ker je v teh zadnjih šestih mese-

cih formalno vodila ES Italija, ki odločno zagovarja obe uniji. Poleg Italije so na strani »unionistov« še Francija, Nemčija, Belgija, Španija, Portugalska, Luksemburg in Grčija. Določeno naspotovanje kažejo Velika Britanija, Irsko, Danska in Nizozemska, pa čeprav tudi te države načeloma celotnemu načrtu ne nasprotujejo.

Toda voditelji evropske dvanajsterice bodo precej pozornosti posvetili tudi uresničitvi skupnega evropskega trga, do katerega bo prišlo že s 1. januarjem 1993 in pa koordinaciji boja proti mamilom: Na zunanjem področju pa bo precej govora o nujni finančni in materialni pomoči Sovjetski zvezi, za kar se zavzemajo vse države ES, izredno podrobno pa bodo obravnavali tudi zalivsko krizo. Prav v zvezi s to krizo je ES našla izredno skladna stališča, ta enotnost pa naj bi se pokazala tudi pri podpori načrtu OZN za sklic mednarodne mirovne konference o Bližnjem vzhodu.

Zaključna tiskovna konferenca vrha ES bo v Galeriji Colonna, kjer je tudi tiskovni center, v katerem je akreditiranih preko 800 novinarjev (Telefoto AP)

Gruzija proti Osetom z izrednim stanjem

MOSKVA — Predsedstvo parlamenta sovjetske zakavkaške republike Gruzije je pozno predsinočnim zaradi medetničnih neredov, ki so terjali tri življenja, uvedlo izredno stanje in policijsko uro v upravnem središču Južne Osetije Chinvaliju.

Do napetosti v Južni Osetiji je prišlo že v torek, ko je gruzijski parlament razveljavil enostransko proglašeno avtonomijo te oblasti. Oseti, ki se bojijo, da bi z gruzijsko odcepitvijo izgubili še tiste malenkostne narodne pravice, so namreč proglasili avtonomijo v upanju, da bi se lahko kasneje združili s svojimi severnimi brati, ki imajo v okviru Ruske federacije svojo Severnoosetinsko ASSR.

Izredno stanje so včeraj razširili tudi na širše južnoosetinsko ozemlje, policijska ura pa traja od 22. do 7. ure. Gruzijška vojna oblast je uvedla strogo cenzuro in zaprla območje, na katerem so uvedli izredno stanje.

Države Opeca bodo obnovile sistem kvot po pozitivnem razpletu zalivske krize

DUNAJ — S sprejetjem začasne in prehodne resolucije se je včeraj na Dunaju končala 88. redna konferenca držav izvoznic nafte članic Opeca. Ministri 13 držav so namreč potrdili avgustovske začasne sklepe (neomejeno črpanje in izvoz) in obnovili obvezo, da se bodo vrnili na julijske kvote in cene, ko bo končana zalivska kriza.

Po izbruhu zalivske krize z iraško okupacijo Kuvajta so avgusta ministri Opeca ob odstopnosti iraških in libijskih predstavnikov na Dunaju sklenili, da lahko vsaka članica samostojno zviša svoje izvozne kvote, tako da bi nadomestili iraški in kuvajtski izvoz (približno štiri milijone sodov nafte dnevno), ki ga je zamrznil mednarodni gospodarski embargo. Avgusta so se ministri obenem obvezali, da bodo obnovili sklepe julijske konference v Ženevi, kjer so se odločili, da bo dnevno črpanje nafte držav Opeca 22,5 milijona sodov in da bo osnovna cena 21 dolarjev za sod, ko bo prišlo do pozitivnega razpleta zalivske krize.

Včerašnja potrditev avgustovskih sklepov in določil ženevske konference je že pozitivno vplivala na ceno

terminskih nakupov nafte, saj se je sod nafte za januarske nakupe pocenil za en dolar, tako da bo januarja stal sod nafte 25,55 dolarja.

Tokratne konference nista kot avgusta bojkotirala Irak in Libija, tako da sta v bistvu za isto mizo sedela kuvajtski minister za nafto in njegov iraški kolega. To pa še ne pomeni, da se bliža pozitiven razplet krize. Med zalivsko vojno se je dogajalo podobno tudi v najbolj vročih trenutkih.

Včeraj so na Dunaju obenem sklenili, da bo prihodnja redna konferenca Opeca 11. marca, kar potrjuje prepričanje, da bo do tega datuma tako ali drugače zalivske krize konec. Ob tem je zgovorna izjava kuvajtskega ministra za nafto Rašida al Umeirija, ki je dejal, da bo Kuvajt prosil za višje izvozne kvote, da bi lahko obnovil razdejano državo. Al Umeiri je obenem poudaril, da Kuvajt ne bo odstopil Iraku niti milimetra svojega ozemlja in da se bo pogajal šele po popolnem umiku iraške okupacijske vojske iz Kuvajta.

Iraški predstavnik Ramiz Abdul Husein po koncu zasedanja Opeca (Telefoto AP)

VELEBLAGOVNICE DELTA

NEPOSREDNA PRODAJA OD PROIZVAJALCA DO ODJEMALCA

SREBRNA LISICA	2.490.000
RISASTA LISICA	1.390.000
GRENLANDSKA LISICA	1.290.000
JOPA IZ NERCA DEMI-BUFF	2.490.000
PLAŠČ IZ NERCA DEMI-BUFF	2.990.000
JOPE IZ NERČEVH REPOV	1.390.000
MOŠKI IN ŽENSKI KOŽUHI SHIRLING od	490.000

MOŠKI JOPIČI MARIO ZEGNA	159.000
MOŠKI JOPIČI IZ VOLNE CAMPORE	139.000
MOŠKE OBLEKE IZ ČISTE VOLNE MARIO ZEGNA	169.900
MOŠKE OBLEKE IZ ČISTE VOLNE LANEROSI	199.000
MOŠKI JOPIČI IZ ČISTE VOLNE FACIBA od	89.000
MOŠKI PLAŠČI IZ ČISTE VOLNE	99.000
MOŠKI DEŽNI PLAŠČI IZ ČISTEGA BOMBAŽA	89.000
MOŠKE HLAČE IZ ČISTE VOLNE LANEROSI	45.000
ŽENSKI PLAŠČI IZ ČISTE VOLNE	99.000
ŽENSKJE JOPE IZ ČISTE VOLNE	79.000

ZELO ŠIROKA IZBIRA - STANOVANJSKA OPREMA - PLETENINE - PERILO IN MODNA OBLAČILA ZA OTROKE

VELEBLAGOVNICE **DELTA**
SO ODPORTE TUDI OB NEDELJAH

Drž. cesta Pontebbana TS-VE TORVISCOSA tel. 0432/996389
TRST - Ul. Economo 2, tel. 040/303626
TRŽIČ - Ul. Boito 59, tel. 0481/40410
CASSACCO (UD) - Drž. cesta Pontebbana, tel. 0432/851142